

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

8/2017

Srpen

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a
knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B.A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. Hana Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

**Evid. číslo periodického tisku:
MK ČR E 18634**

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 1. 9. 2017
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A., Ing. Mgr. T.
Dudáčková, Bc. I. Janoušková, Ing. Bc.
D. Kný, Bc. Hana Nováková, Mgr. M.
Tichá, PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám srpnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

Toto číslo přináší v rubrice Podrobně k tématům přehledový článek s názvem Strategie bytové politiky britské vlády a zastánci „daně ze zahrady“, a tematicky tak volně navazuje na text z minulého čísla, který se věnoval rostoucím cenám obytných nemovitostí v tuzemsku. Trendy stoupajících cen nemovitostí se týkají velkoměstských aglomerací řady vyspělých zemí, a strategii podpůrných opatření v oblasti bytové politiky, na kterých pracuje vláda Velké Británie, tak může přispět i k domácí diskuzi nad vývojem trhu nemovitostí, kde se již počaly objevovat podobné názory, že vývoj negativně ovlivňuje dostupnost bydlení pro nízkopříjmové a středně příjmové skupiny obyvatelstva.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 29. 7. 2017 – 29. 8. 2017 se tentokrát věnuje tématu:

Základní úroková sazba ČNB

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

OBSAH

Podrobně k tématům.....	5
Strategie bytové politiky britské vlády a zastánci „daně ze zahrady“	5
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	9
Daně.....	9
Ekonomické vědy. Ekonomie	18
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	20
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	25
Informatika. Počítače	28
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	29
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	31
Podnik a podnikání.....	33
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	36
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	37
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	38
Právo.....	40
Statistika. Demografie. Sociologie.....	43
Účetnictví	44
Veřejná správa.....	45
Veřejné finance. Rozpočet	46
Zemědělství	47
Životní prostředí.....	47
Životní úroveň	48
Ostatní	49
Přehled nových knih.....	53

Strategie bytové politiky britské vlády a zastánci „daně ze zahrady“

Mgr. Marek Benda, B. A.

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

V minulém vydání Finančních a ekonomických Informací se jeden z přehledových článků věnoval rostoucím cenám obytných nemovitostí v tuzemsku a reakci České národní banky na s tím spojená rizika nekvalitního úvěrování.¹ Trendy stoupajících cen nemovitostí se ale týkají i dalších vyspělých zemí a zejména jejich velkoměstských aglomerací, v nichž vývoj na trhu již negativně ovlivňuje dostupnost bydlení pro nízko a středněpříjmové skupiny obyvatelstva. Jedním takovým příkladem je Velká Británie, kde tamní vláda pracuje na strategii podpůrných opatření v oblasti bytové politiky a kde se otázka dostupnosti bydlení stala i jedním z témat nedávných parlamentních voleb. Tento přehledový článek představí některé britské návrhy na řešení bytového problému, přičemž zvláštní pozornost bude věnována argumentům zastánců pozemku jako samostatného produkčního faktoru a zdanění jeho hodnoty.

Řešení napjaté situace na britském trhu s nemovitostmi patří k prioritám tamní konzervativní vlády Theresy Mayové. Britský vládní kabinet je přesvědčen, že za nedostatkem pro většinu populace dostupných rezidenčních nemovitostí stojí v prvé řadě špatně fungující trh. Svou diagnózu a návrhy řešení předložilo britské ministerstvo pro místní rozvoj v bílé knize s názvem *Fixing our broken housing market*² zveřejněné v únoru 2017. Bílá kniha konstatuje, že na nepříznivé bytové situaci má lví podíl nízká efektivita územního plánování a těžkopádnost stavebních řízení na komunální úrovni nahrávající spekulaci s pozemky. To je dokládáno zjištěním, že v Anglii³ dosud nebyla realizována více než třetina staveb, jež získaly stavební povolení mezi lety 2010 až 2016. Situaci ale má zhoršovat také okolnost, že britské stavebnictví ovládá jen několik velkých hráčů. Tyto stavební firmy se zdráhají navyšovat kapacity a zlepšovat své inovační procesy, o čemž svědčí pouze mírný nárůst produktivity ve stavebnictví o 11 procent za posledních 25 let (zatímco produktivita celého britského hospodářství vzrostla za stejné období o 41 procent). Nabídka tak soustavně není schopna uspokojit poptávku a mediánové ceny nemovitostí v uplynulých dvaceti letech rostly dvakrát rychleji než mediánové příjmy a například v jihovýchodní Anglii se v roce 2015 zvýšily ceny více, než kolik činil tamní průměrný roční výdělek. Nízká míra výstavby a vysoké ceny domů a bytů ženou vzhůru rovněž nájem a snižují mobilitu obyvatel při hledání pracovních příležitostí. To podle britské vlády ve výsledku poškozuje i britskou ekonomiku jako celek.

Jako východisko vláda navrhuje sjednocení kalkulace tzv. objektivně posuzované potřeby bytové výstavby (objectively assessed need), jejíž metodologie se mezi jednotlivými městy a obcemi značně liší a není dostatečně často aktualizována. Plány územního rozvoje by tak měly být alespoň zčásti znovu přepracovávány minimálně jednou za pět let. Dále by měla veřejnost získat přístup k datům o vlastnicích a uživateli pozemků a místním samosprávám by se měly dostat do ruky nástroje na urychlení a vymáhání výstavby po udělení stavebního povolení. Mezi ně by patřilo zpoplatnění odvolání proti rozhodnutí správního orgánu ve stavebním řízení nebo odejmutí stavebního povolení na zbytek dlouhodobě nezastavované parcely. Klíčovým opatřením by se ale měl stát vládní program zrychlené výstavby (Accelerated Construction Programme), který má za cíl prostřednictvím státního fondu podpořit výstavbu a následný prodej rezidenčních nemovitostí postavených na pozemcích v dosud veřejném vlastnictví, přičemž program by cílil na malé a střední stavební firmy a přispěl k diverzifikaci uvnitř stavebnictví. Vláda také hodlá pokračovat v motivaci samospráv k tlaku na majitele dlouhodobě neobývaných rezidenčních nemovitostí. Na znovu obývané nemovitosti by tak bylo pohlíženo jako na nemovitosti znovu

¹ BENDA, Marek. Stoupající ceny obytných nemovitostí v centru pozornosti ČNB. In: Finanční a ekonomické informace sv. 2017, č. 7, s. 5-8. ISSN: 1804-7262. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-
knihovny-MF_2017-c-07_2017-07_Financi-a-ekonomicke-informace-72017.pdf](http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-
knihovny-MF_2017-c-07_2017-07_Financi-a-ekonomicke-informace-72017.pdf) [cit. 2017-08-18]

² DEPARTMENT FOR COMMUNITIES AND LOCAL GOVERNMENT. Fixing our broken housing market. London: Open Government Licence, 2017. ISBN: 9781474137966. Dostupné z: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/590464/Fixing_our_broken_housing_market_-_print_ready_version.pdf [cit. 2017-07-31]

³ Situaci ve Skotsku, Walesu a Severním Irsku se bílá kniha nevěnuje, neboť bytová výstavba spadá do kompetence tamních vlád.

postavené, které jsou již nyní spojeny s nárokem na státní bonus pro komunální rozpočet (tzv. New Homes Bonus). Naopak na neobývaný dům či byt by mohly obce uvalit až padesátiprocentní přírážku k dani z nemovitosti (council tax). Obce by také měly vůči stavebníkům dostat vyšší pravomoci v uplatňování nástroje povinného odprodeje těch pozemků na svém území, kde není dlouhodobě vyvíjena stavební činnost.

Na počátku jara 2017 ovšem byly ve Spojeném království artikulovány i mnohem radikálnější oponentní návrhy. Postarali se o to především ekonomové sdružení při think-tanku New Economics Foundation, Josh Ryan-Collins, Toby Lloyd, Laurie Macfarlenová a Alice Martinová. Své argumenty popsali v knize *Rethinking the Economics of Land and Housing*⁴ a také v pozičním dokumentu *How to fix the housing crisis: take land seriously*⁵ reagujícím přímo na vládní bílou knihu. Snahu britské vlády o zefektivnění procesu územního plánování a eliminaci spekulací s parcelami sice vítají, ovšem privatizaci pozemků v majetku státu a obcí dle jejich mínění větší množství dostupného bydlení nevznikne – pokud by se ovšem do ekonomického mainstreamu nevrátilo uvažování o pozemku jako o samostatném produkčním faktoru vedle práce a kapitálu, jež neoklasické i neokeynesiánské ekonomické školy ve 2. polovině 20. století včlenily ve svých modelech do širěji pojatého faktoru kapitálu. U pozemku totiž Ryan-Collins a jeho kolegové identifikují tu vlastnost, že na rozdíl od kapitálu je k dispozici v omezeném množství, přičemž je možné počítat s tím, že se jeho hodnota při rostoucím počtu populace bude dále zvyšovat. Jeho vlastník má také skrze pronájem zaručeny příjmy bez toho, aby sám aktivně přispíval k produkci statků. Navíc tím, že půjčky a investice do nákupu pozemků a nemovitostí tvoří stále významnější položku v portfoliu bank, je vývoj na trhu s nemovitostmi stále úžeji provázán s finančním systémem a o to více přispívá k destabilizující dynamice jeho vzestupů a pádů (booms and busts).

Z tohoto důvodu se ekonomové z New Economics Foundation přimlouvají za specifický přístup k pozemkovému vlastnictví, který by se měl projevit především zavedením daně z hodnoty pozemku (land value tax, LVT). Tuto daň navrhoval již v 70. letech 19. století americký novinář a politický ekonom Henry George (1839-1897) v knize *Progress and poverty*⁶, přičemž LVT měla nahradit či marginalizovat všechny ostatní daně. Georgeovi britští následovníci by patrně tak daleko nezacházeli, LVT v jejich pojetí by však nahradila stávající majetkové daně, zejména komunální daň z nemovitostí (council tax), což by vzhledem k jejímu současnému regresivnímu charakteru znamenalo úlevu pro mnohé domácnosti. Daň by se totiž týkala pouze parcely a nikoliv na ní se nacházejícího domu či bytu. Domácnosti by rovněž dostaly možnost platit daň v plné výši až po uplynutí určitého přechodného období. Pro vlastníky nevyužívaných parcel a nemovitostí by ale naopak tato daň byla nevýhodná a motivovala by je k investicím do výstavby nebo pronájmu. To by mělo situaci na britském trhu s nemovitostmi uvolnit. Jako doprovodné opatření autoři obou studií ještě mimo jiné doporučují navýšit fond sociálních bytů, podporovat vznik komunálních bytových družstev a zřídit po vzoru Jižní Koreje a Singapuru veřejnoprávní pozemkovou banku, která by nakupovala a spravovala nevyužité pozemky bez stavebního povolení, jež by dále prodávala nebo pronajímala soukromým developerům za účelem jejich zástavby.

Daň z hodnoty pozemku se nakonec ve Velké Británii stala i jednou z diskutovaných otázek během kampaně před červnovými parlamentními volbami. Stalo se tak především díky Labouristické straně, která se k této dani přihlásila ve svém *volebním manifestu*⁷ jako k jedné ze „zvažovaných možností“, jak by bylo možné nahradit jak komunální daň z nemovitostí, tak daň živnostenskou (business rates). Labouristický návrh LVT byl ale záhy bulvárními médii i konzervativními politiky přejmenován na „daň ze zahrady“ (garden tax), což z něj učinilo i mediálně atraktivní téma.⁸ Jak ale upozorňuje Richard Braham

⁴ RYAN-COLLINS, Josh; LLOYD, Toby; MACFARLANE, Laurie. *Rethinking the Economics of Land and Housing*. London: Zed Books Ltd, 2017. ISBN: 9781786991188

⁵ RYAN-COLLINS, Josh; LLOYD, Toby; MACFARLANE, Laurie. *How to fix housing crisis: take land seriously*. Policy briefing. May 2017. Dostupné z: <http://action.neweconomics.org/housing-policy> [cit. 2017-08-14]

⁶ GEORGE, Henry. *Progress and Poverty: An Inquiry into the Cause of Industrial Depressions and of Increase of Want with Increase of Wealth: The Remedy*. New York: Doubleday, Page & Co.: 1920 [1. ed. 1879]. In: *ECONLIB.org* [online], [cit. 2017-08-15]. Dostupné z: <http://www.econlib.org/library/YPDBooks/George/grgPPCover.html>

⁷ LABOUR PARTY. *For the many not the few. The Labour Party Manifesto 2017*. London: Labour Party, 2017, s. 86. Dostupné z: <http://www.labour.org.uk/page/-/images/manifesto-2017/labour-manifesto-2017.pdf> [cit. 2017-08-17]

⁸ STEVENS, John. *Labour's secret plans for £4,000 'garden tax': Land and levy plot could treble the average council bill*. In: *DAILYMAIL.co.uk* [online], Updated: 01:40 BST, 31 May 2017 [cit. 2017-08-18]. Dostupné z: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-4553476/Labour-s-secret-plans-4-000-garden-tax.html>

ve *svém shrnutí předvolební diskuse o LVT*⁹ pro server fullfact.org, není toto označení zcela korektní, protože vyvolává představu zvýšení daňové zátěže a nereflektuje zamýšlené nahrazení jiných daní. Braham také zmiňuje z roku 2011 pocházející analýzu britského daňového systému *Tax by design*¹⁰ z pera ekonomů z londýnského Institute for Fiscal Studies (IFS) pod vedením Sira Jamese Mirrleese, podle které by sice zavedení LVT přineslo vítěze a poražené, ti by ale vznikli i v tom případě, pokud by došlo „pouze“ k aktualizaci hodnoty pozemků a nemovitostí pro účely výpočtu nynějších komunálních daní. Především reforma výpočtu pro daň z nemovitostí je přitom podle IFS již nezbytná, neboť dosavadní výpočet sazby se zakládá pro Anglii a Skotsko na cenové hladině nemovitostí z roku 1991.

Že LVT není pouze návrhem levicově orientovaných politiků nebo intervencionistických ekonomů, dokládá také článek výzkumníka Tima Worstalla z tržně liberálního Adam Smith Institute pro server capx.co s názvem *Land Value Tax is a great idea – but it'll never happen*.¹¹ Worstall se při obhajobě daně vrací k jejímu ranému teoretikovi Henrymu Georgeovi, který její oprávněnost zdůvodňoval tím, že hodnotu pozemku ve významné míře určuje aktivita vlastníků pozemků sousedních. Její nárokování ze strany společnosti by proto bylo ospravedlnitelné, přičemž – jak dříve poznamenal i liberální ekonom a nositel Nobelovy ceny Milton Friedman (1912-2006)¹² – by LVT představovala „nejméně špatnou daň“ ve vztahu ke stimulaci ekonomické aktivity daňového poplatníka. Plakativní označení LVT jako „daně ze zahrady“ Worstall odmítá, neboť důležité pro zdanění daného pozemku by bylo jeho optimální využití, jež by výrazně vzrostlo až vydáním stavebního povolení. Pokud by tedy jakákoli zahrada nebo jiný pozemek nebyly evidovány jako stavební parcely, neměl by se jejich vlastník obávat výrazné daňové zátěže. Kromě toho by daň mohla přinést nejen efektivnější využití soukromých pozemků, ale také některých pozemků v majetku státu, které například v současnosti slouží britské armádě. Již z názvu Worstallova článku je však patrný jeho skepticismus ohledně realizace LVT, protože si Worstall zatím nedokáže představit, že by se kdokoliv z politiků odvážil vstoupit „mezi Angličana a všemohoucího Boha cen nemovitostí“.

Zůstane tedy ve Velké Británii zatím vše při starém? V případě majetkových daní nejspíše ano. Určité parametrické změny v oblasti komunálních majetkových daní, územního plánování a na ně navázaných pravomocí jednotlivých radnic jsou však očekávatelné, jestliže vláda Theresy Mayové jako jejich nositel v červnových volbách – jakkoli těsně – uhájila svůj mandát. K takovýmto reformám ostatně konzervativní kabinet vybídl počátkem léta i výzkumníci z think-tanku Institute for Public Policy Research (IPPR), který má blízko k Labouristické straně, respektive k jejímu tzv. blairovskému křídlu. Ve sborníku *What more can be done to build the homes we need?*¹³ tito autoři vesměs deklarovali svou podporu vládní bílé knize s tím, že spíše než „jeden zářný nápad“ by britskému trhu s nemovitostmi prospěla komplexní strategie bytové výstavby, v jejímž jádru by stálo zefektivnění plánovacích procesů a diverzifikace stavebního sektoru. Byť i zde by se jeden z přispěvatelů sborníku, Malcolm Sharp, přimlouval za radikálnější užití daňových instrumentů ve vztahu k dlouhodobě nenaplněným stavebním povolením, neboť vládou upřednostňované rozšíření pravomocí komunálu při povinném odprodeji nezastavovaných parcel může kvůli napjatým obecním rozpočtům vyjít naprázdno.¹⁴

K příspěvkům věnovaným daní z hodnoty pozemku (LVT) lze závěrem dodat, že na jejím zavedení a vyčlenění pozemku do samostatného produkčního faktoru se dokáží shodnout různých ekonomických škol a hodnotového zakotvení. Samotný koncept však ještě v britském případě nemá

⁹ BRAHAM, Richard. Labour's Land Value Tax: will you have to sell your garden? In: fullfact.org [online], 31st May 2017 [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: <https://fullfact.org/economy/labours-land-value-tax-will-you-have-sell-your-garden/>

¹⁰ MIRRLEES, James (ed.). Tax by design. Oxford: Oxford University Press, 2011. ISBN 978-0-19-955374-7. Dostupné z: <http://www.ifs.org.uk/docs/taxbydesign.pdf> [cit. 2017-08-17]. Analýza k reformě daně z pozemků a nemovitého majetku na s. 368-405.

¹¹ WORSTALL, Tim. Land Value Tax is a great idea – but it'll never happen. In: CAPX.co [online], 30 May 2017 [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: <https://capx.co/land-value-tax-is-a-great-idea-but-itll-never-happen/>

¹² FRIEDMAN, Milton. Milton Friedman Gives the Answers! California, Buena Park: Americanism Educational League. In: *Collected Works of Milton Friedman Project records, Hoover Institution Archives* [online], 2016 [cit. 2017-08-18]. Dostupné z: <https://miltonfriedman.hoover.org/objects/56718>

¹³ LYONS, Michael; MURPHY, Luke; SNELLING, Charlotte; GREEN, Caroline (ed.). What more can be done to build the homes we need? The Lyons edited collection. June 2017. London: Institute for Public Policy Research. Dostupné z: <https://www.ippr.org/files/2017-06/lyons-edited-collection-june-2017.pdf> [cit. 2017-08-18]

¹⁴ SHARP, Malcolm. Planning and increasing land supply to build the homes we need. In: viz pozn. č. 13, s. 25.

podobu návrhu s konkrétními sazbami, kalkulací dopadů nové daně a jejím postavením v daňové soustavě. Udržela-li se ale tato idea pozemkové daně v diskusích ekonomů již bezmála 150 let, bylo by ale její odklizení na příslušné smetišť dějin myšlení zatím předčasné. Naopak je spíše představitelné, že zvyšující se počet světové populace a stoupající hustota zalidnění v okolí velkých měst by „land value tax“ mohly – a nejen ve Spojeném království – více nahrávat.

Daně

Alexander Irkes, Frank Johannes, Martin Figatowski

"Schwarze Online-Lotterien" im Spannungsfeld zwischen elektronischer Dienstleistung und dem nicht harmonisierten Glücksspielrecht - ein Praxisfall

"Černé online loterie" na pomezí mezi elektronickou službou a neharmonizovanou hazardní legislativou - praktický případ

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 66, (2017) Nr. 13, S. 485-491

Kritické zhodnocení problematiky tzv. černých online loterií, jejichž vlastníci často sídlí v daňových rájích a které prostřednictvím internetu ve stále větší míře pronikají na německý trh bez potřebné licence a dodržování daňových povinností. Autoři na fiktivním příkladu takovéto loterie poukazují na nedostatky v německé regulaci i ve vymáhání již platných zákonů k dani z přidané hodnoty a dani ze sázek a loterií. - Poznámky.

Jakob Bundgaard

Convertible debt instruments in international tax law. Part 1

Konvertibilní dluhové nástroje v mezinárodním daňovém právu. Část 1

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 4, p. 137-144

Dvoudílný článek obsahuje zevrubnou analýzu široké škály konvertibilních dluhových nástrojů z hlediska mezinárodního daňového práva. První díl pokrývá povinně a nepovinně konvertibilní nástroje, reverzní konvertibilní dluhopisy, tzv. CoCos (contingent convertibles), záruky a opční půjčky, přičemž poskytuje přehled domácího práva v několika zemích (v Norsku, Švédsku, Finsku, Nizozemsku, Spojeném království, USA, Německu a Dánsku). Konvertibilní dluhopisy jsou považovány za hybridní finanční nástroje, protože mají charakteristiky dluhu i vlastního kapitálu. To vyvolává výzvy z hlediska daňového práva, zejména v mezinárodním kontextu, kdy různé země mohou klasifikovat daný nástroj rozdílně, čímž může dojít mj. k dvojímu zdanění. - Poznámky. -- Druhý díl článku viz v European Taxation, č. 5/2017, s. 208-216.

Ivan Brychta

Daňový balíček 2017/2018 - změny v daních z příjmů

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 14-15, s. 2-9

Článek seznamuje se změnami, které přináší daňový balíček (zákon č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní) do zákona o daních z příjmů. Autor se zaměřuje zejména na novinky, které by mohly určitým způsobem ovlivnit již zdaňovací období r. 2017. Na příkladech dokumentuje změny pro fyzické osoby, právnické osoby i novinky, které jsou pro fyzické i právnické osoby společné. Charakterizuje také výjimky podle dalších přechodných ustanovení. V závěru konstatuje, že nabytí účinnosti novely v průběhu roku může způsobit poplatníkům nemalé komplikace. -- Viz také příspěvek v čas. Daňový a účetní tip č. 14/2017, s. 1-7.

Martin Kocher

Das Verhältnis zwischen dem Richtlinienrecht der EU und dem schweizerischen Mehrwertsteuerrecht am Beispiel von Leistungen eines deutschen humanmedizinischen Labors in der Schweiz : zum Urteil 2C_1076/2015 des Schweizerischen Bundesgerichts v. 9.12.2016

Vztah mezi legislativami směrnic Evropské unie a švýcarské daně z přidané hodnoty na příkladu výkonů německé medicínské laboratoře ve Švýcarsku : k rozsudku 2C 1076/2015 Švýcarského spolkového soudu z 9.12.2016

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 66, (2017) Nr. 13, S. 492-497

Švýcarsko je sice smluvně úzce provázáno s Evropskou unií, vůči unijnímu právu protichůdná legislativa a právní praxe je ale možná. Jedním takovým "helvetismem" je tzv. dovozní daň (Bezugsteuer) patřící pod daň z přidané hodnoty. Dovozní daň se vztahuje na služby přijímané ze zahraničí, přičemž plátcem daně je příjemce těchto služeb. Článek shrnuje a analyzuje rozsudek Švýcarského spolkového soudu ve věci externích služeb německé zdravotní laboratoře pro švýcarské diagnostické centrum. Soud zde dal za pravdu daňové správě, podle které se dovozní daň vztahuje i na laboratorní služby navázané na zdravotní péči, pokud jejich poskytovatel nedisponuje povolením k provozu své praxe na území daného kantonu. - Poznámky.

Bundesministerium der Finanzen

Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich

Nejdůležitější daně v mezinárodním srovnání

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 6, S. 30-40

Přehled o míře zdanění v zemích Evropské unie a v dalších vyspělých státech (USA, Kanadě, Švýcarsku, Norsku a Japonsku). Německo se nachází s 36,9 procenty složené daňové kvóty (tj. podílu daní a odvodů na HDP) již v horní polovině mezi těmito zeměmi. V oblasti zdanění právnických osob se daňová zátěž ale nadále pohybuje těsně pod hranicí 30 procent. Autoři článku konstatují, že německý daňový systém zůstává ohledně celkové zátěže konkurenceschopný s ostatními, stát by ale měl do budoucna garantovat spolehlivý daňověpolitický rámec a usilovat i o výkon stimulační daňové úlevy. - Shrnutí pravidelně aktualizované brožury Spolkového ministerstva financí.

Alena Vančurová, Stanislav Klazar

Dopady znovuzavedení koncepce hrubé mzdy jako základu daně z příjmů fyzických osob [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 1, s. 53-69

V rámci předvolebního období probíhají v roce 2017 diskuze o možném zrušení tzv. superhrubé mzdy, od níž se odvíjí výpočet daně z příjmů fyzických osob v ČR. Autoři v článku s využitím tzv. "bezpečně nezdaněného základu daně" odhadují redistribuční dopady případných změn v dani z příjmů fyzických osob. Tzv. hranice bezpečně nezdaněného příjmu určuje, jak velká část populace se v důsledku změn bude přesouvat mezi skupinou pravděpodobně zdaňovaných a bezpečně nezdaněných poplatníků. Z analýzy mimo jiné vyplývá, že scénáře, které ruší superhrubou mzdu a které snižují nominální sazby daně, vedou ke zvýšení počtu bezpečně nezdaněných osob. Scénáře, které snižují výši slev na dani, vedou k výraznému poklesu počtu osob s určitě nulovou daní. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.492>

By James Hannam

How Brexit will change the UK tax system

Jak brexit změní daňový systém ve Velké Británii

The European financial review, Vol. 8 (2017), No. 2 (April-May), p. 15-17

Autor v článku spekuluje o tom, jak by se mohl změnit daňový systém ve Velké Británii po jejím odchodu z EU. Změny by se mohly týkat DPH, cel, státní pomoci i daňové politiky. Podle autora bude mít Velká Británie mj. možnost využívat i praktiky, které jsou v Evropské unii zakázané, jako např. zavádět vyšší DPH na konkrétní typ produktů, a nebudou se na ni vztahovat ani evropská pravidla pro státní pomoc (v současnosti diskutovaná mj. v souvislosti s Irskem a firmou Apple). Pomocí daňové politiky by Británie mohla řešit problém zanikání kamenných obchodů v důsledku rostoucích prodejů na internetu (mohla by např. zavést rozdílné sazby DPH pro e-shopy a kamenné obchody).

Pavčina Orlová

Identifikované osoby a jejich povinnosti z pohledu zákona o DPH

Účetnictví v praxi, Sv. 17, (2017) č. 6, s. 16-20

Příspěvek upozorňuje podnikatele nebo neziskové organizace, neplátce daně z přidané hodnoty, na typy obchodních transakcí, při kterých se na ně mohou vztahovat povinnosti identifikované osoby stanovené zákonem o DPH. Účelem institutu identifikované osoby je přesunutí zdanění do země, kde dochází ke spotřebě plnění. U přeshraničních transakcí mají identifikované osoby obdobné postavení jako plátcí, pokud jde o zdanění. Přiznávají DPH pouze u přeshraničních transakcí, ale nemohou si uplatňovat nárok na odpočet. Autorka rozebírá, kdo se může stát identifikovanou osobou, jaké má povinnosti, dále možnost dobrovolné registrace identifikované osoby i zrušení registrace. Zaměřuje se na případy pořízení zboží v tuzemsku z jiného členského státu, které je předmětem DPH; na přijetí služby s místem plnění v tuzemsku; dodání zboží s instalací nebo montáží a dodání zboží soustavami nebo sítěmi; poskytování služby s místem plnění v jiném členském státě a na poskytování služeb v rámci zvláštního režimu jednoho správního místa.

Jana Jarešová, Aleš Hrubý

Interakce daňového a trestního řízení

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 2, s. 42-48

Autoři se zabývají vzájemnými interakcemi daňového a trestního řízení v ČR se zvláštním důrazem na mlčenlivost, vzájemnou spolupráci a na dokazování v daňovém a trestním řízení, a to jak z pohledu správce daně, tak i orgánu činného v trestním řízení. Rozebírají právní rámec spolupráce správce daně a orgánů činných v trestním řízení (předávání informací a důkazních prostředků; poškozený v trestním řízení; parametry souběhu trestního a daňového řízení - spolupráce Daňová Kobra) i dokazování (použití důkazních prostředků; použití postupů z nasazení operativně pátracích prostředků; odposlechy a záznamy telekomunikačního provozu a zjišťování údajů o něm). Zmiňují také aktuální usnesení Nejvyššího soudu čj. 15 Tdo 832/2016-126 z ledna 2017, které se týkalo problému souběhu daňového penále a trestu uloženého v trestním řízení a zásady "ne bis in idem". - Poznámky.

Eva Escribano

Is the OECD/G20 BEPS initiative heading in the right direction? : some forgotten (and uncomfortable) questions

Ubírá se iniciativa OECD/G20 proti BEPS správným směrem? : některé pozapomenuté (a nepříjemné) otázky

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 5, p. 250-258

Autorka v článku kriticky hodnotí iniciativu OECD/G20 proti erozi daňového základu a přesouvání zisků. Podle ní se iniciativa odklonila od základního problému (vyjasnění konfliktních pravidel) a místo toho se zaměřila na daňové poplatníky (činí je odpovědnými za využívání mezer v daňových zákonech). Akční plán dále až příliš vychází z předchozích zpráv OECD a až na výjimky (akce 1, 13 a 15) nepřichází s inovativními přístupy. Dále autorka pokládá několik otázek, které se vztahují k podstatě zdanění příjmu právnických osob a které podle ní nebyly při tvorbě akčního plánu proti BEPS dostatečně zváženy. Mj. jde o otázku, zda by daň z příjmu měla být vůbec vybírána na úrovni firem (jakožto fiktivních subjektů, kdy skutečné daňové břemeno nesou jiní, konkrétně akcionáři, zaměstnanci a spotřebitelé), či zda je nutné v globalizovaném světě i nadále trvat na zdanění každé firmy zvlášť, i přesto, že řada z nich patří do skupin, což jen usnadňuje přesouvání zisků. Podle autorky Akční plán pravděpodobně naplní cíle stanovené ve zprávě k BEPS, je ale otázkou, zda neměly být stanoveny ambicióznější přístupy. Ty by však nemusely být politicky průchodné. - Poznámky.

Xénia Makarová

Je čas na červený koberec pro poctivých platcov daní : daňové úniky

Trend, Sv. 27, (2017) č. 25, s. 32-33

Článek představuje hlavní závěry z daňového semináře pořádaného Zastoupením Evropské komise na Slovensku a Mezinárodní fiskální asociací (IFA). EK konstatovala, že i přes úspěchy v boji proti daňovým únikům a zlepšení ve výběru DPH je mezera ve výběru DPH stále okolo 30 %. Slovensko tak patří mezi čtyři členské státy s nejvyšší daňovou mezerou a ročně přichází zhruba o 2,2 miliardy eur. Byla zdůrazněna nutnost změn v přístupu finanční správy k firmám a občanům, zejména s ohledem na podporu chování ve prospěch dobrovolného placení daní a snížení kontrolních činností ve vztahu k potenciálně zodpovědným plátcům daní. Článek shrnuje také další doporučení ke změnám činností daňových úřadů a informuje o plánu na zavedení indexu daňových subjektů, který má oceňovat zodpovědný přístup k plnění daňových povinností.

Jan Kotala, Michal Friedrich

K důkaznímu břemenu u karuselových podvodů aneb Věděl, nebo vědět měl a mohl

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 2, s. 31-35

Karuselové podvody jsou v současnosti jedním z hlavních diskutovaných témat ve vztahu k dani z přidané hodnoty. Autoři polemizují s možností prověřovat obchodní partnery ze strany daňových subjektů a jednoznačně rozpoznat podvodné jednání svých dodavatelů, popř. předchozích článků dodavatelského řetězce či odběratelů. Přiklání se k názoru, že ani poctivé a obezřetné daňové subjekty nejsou mnohdy schopny unést své zákonem uložené důkazní břemeno. V této souvislosti analyzují aspekty důkazního břemene u podvodů na DPH, důkazní břemeno ve vztahu k nároku na odpočet daně i důkazní

břemeno ve vztahu ke zneužití práva a účasti na daňovém podvodu. Rozebírají také problematiku důkazního břemene ve vztahu k dodání zboží do jiného členského státu a ve vztahu k institutu ručení příjemce zdanitelného plnění. - Poznámky.

Radek Doležel, Zbyněk Žďárský

K zásadě ne bis in idem ve vztahu daňové řízení - trestní řízení

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 2, s. 48-56

Autoři v příspěvku podrobně rozebírají dřívější i současný výklad podmínek užití zásady "ne bis in idem" ve vztahu daňového řízení a trestního řízení, a to zejména na základě rozhodovací praxe Evropského soudního dvora pro lidská práva a Nejvyššího soudu. Seznamují mimo jiné se závěry obsaženými v rozsudku ESLP ze dne 15.11.2016 ve věci A a B proti Norsku a s usnesením NS ze dne 4.1.2017, sp. zn. 15 Tdo 832/2016, ve věci trestního charakteru daňového penále. ESLP připustil možnost vedení dvojího řízení o totožném základě rozhodných skutkových okolností za situace, kdy správní řízení a trestní řízení byla vedena souběžně a současně byla úzce propojena tak, že výše uloženého daňového penále byla zohledněna při ukládání "celkového" trestu se záměrem, aby stěžovatelé neutrpěli nepřiměřenou újmu. Autoři následně předkládají autoritativní závěry k aplikaci zásady ne bis in idem v rámci vztahu daňového a trestního řízení v ČR, tedy především s ohledem na to, zda je namístě tuto zásadu vůbec zvažovat a za jakých podmínek a s jakými dopady. Vyslovují čtyři podmínky, jejichž posouzení vytváří test vedoucí k vyhodnocení možnosti vést ohledně téhož skutku dvě řízení, či nikoli. - Poznámky. -- Viz také článek na s. 6. -- Více k rozsudku 15 Tdo 832/2016 a další úvahy nad povahou sankcí v daňovém a trestním právu viz čas. Daňový expert č. 3/2017 (červen) dostupný v AN.

Václav Benda

Kontrolní hlášení a nález Ústavního soudu

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 18, (2017) č. 7-8, s. 36-38

Skupina senátorů v prosinci 2015 podala Ústavnímu soudu návrh na zrušení institutu kontrolního hlášení, který byl s účinností od 1.1.2016 zaveden novelou zákona o DPH č. 360/2014 Sb. Odůvodnila ho rozporem s Listinou základních práv a svobod. ÚS sice tomuto požadavku nevyhověl, ale svým náležením pod sp. zn. PL ÚS 32/15 (byl zveřejněn ve Sbírce zákonů pod č. 40/2017 Sb.) zrušil některá ustanovení zákona o DPH, která upravují podávání kontrolních hlášení. Autor podrobněji rozebírá nález ÚS a představuje související změny v zákoně o DPH (v § 101d - § 101g) - náležitosti kontrolního hlášení, lhůta pro jeho podání, opravné a následné kontrolní hlášení a elektronické doručení výzvy související s kontrolním hlášením. Zdůrazňuje, že ÚS nedospěl k závěru o neústavnosti sankčního mechanismu upraveného v § 101h.

Jana Janoušková, Šárka Sobotovičová

Nedoplatky na dani z nemovitých věcí [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 1, s. 41-52

Autorky v článku hodnotí vývoj nedoplatků na dani z nemovitých věcí v České republice. Zabývají se také vlivem změny legislativy na výši nedoplatků a dopady nedoplatků na daňové příjmy obcí. V České republice představuje daň z nemovitých věcí stabilní příjem obcí. V odborné literatuře ve světě se stále diskutuje o významu a vhodnosti existence této daně. V letech 1998-1999 kumulované nedoplatky daně z nemovitých věcí v ČR vzrostly z důvodu platební neschopnosti velkých podniků. Od r. 2014 nedoplatky díky intenzivnějšímu vymáhání a místním šetřením klesají. Ve srovnání s nedoplatky na ostatních daních tvoří kumulativní nedoplatky na dani z nemovitých věcí pouze 1 % vymáhaných nedoplatků. I přesto mohou tyto nedoplatky představovat v rozpočtu obcí podstatné částky. Vlivem následného zvyšování místních koeficientů břemeno dopadá na všechny vlastníky nemovitostí v obci. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/07/Cesky_financi_a_ucetni_casopis_1_2017_str_41-52.pdf

Alena Dugová, Jiřina Procházková

Proč správce daně dává podnět na trestní stíhání? ... : aneb daňové trestné činy a trestněprávní důsledky daňové kontroly a prolomení lhůty pro stanovení daně

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 2, s. 56-59

Příspěvek se zaměřuje na trestněprávní důsledky daňových kontrol a provázání daňového a trestního řízení. Autorky se nejprve zabývají obecnou rovinou daňových trestných činů a vymezují jejich typické případy (zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby, neodvedení daně, příprava zkrácení daně). Uvádějí, že důležitým odlišujícím kritériem mezi jedním postižitelným pouze sankcemi v daňovém řízení a trestným činem je skutečnost, že uvedené daňové trestné činy jsou úmyslné. Poté představují praktické situace, které nejčastěji vedou k předání podnětu ze spáchání daňového trestného činu správcem daně orgánům činným v trestním řízení. Upozorňují také na specifikum týkající se lhůty pro stanovení (doměření) daně, která se v důsledku trestního řízení výrazně prodlužuje, a uvádějí pravidla pro prolomení obecné lhůty pro stanovení daně (i v důsledku účinné lítosti). -- Viz i příspěvek na s. 59-62.

Zdeněk Kuneš

Přehled nejdůležitějších věcných změn novely zákona o DPH účinné od 1.7.2017

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 13, s. 2-9

Přehled základních změn v dani z přidané hodnoty, které přináší zákon č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, s účinností od 1.7.2017. Příspěvek obsahuje stručné komentáře změn jednotlivých paragrafů zákona o dani z přidané hodnoty. -- Podrobnější rozbor změn viz DHK č. 14-15/2017, s. 10-22 a Daňový a účetní tip č. 15/2017, s. 1-5.

Alexander Bick and Nicola Fuchs-Schündeln

Quantifying the disincentive effects of joint taxation on married women's labor supply

Kvantifikace odrazujících účinků společného zdanění na nabídku práce vdaných žen

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 100-104

Zvyšování zaměstnanosti žen je jedním z témat, kterými se zabývají mnohé vyspělé země. Podle autorů se v této souvislosti hovoří o různých opatřeních (délka mateřské dovolené, práce na částečný úvazek), vlivu zdanění příjmu na zaměstnanost žen je však stále věnována nedostatečná pozornost. Autoři navazují na předchozí výzkumy, ve kterých bylo zjištěno, že společné zdanění manželů vede ke snížení nabídky práce vdaných žen. V článku jsou tyto odrazující účinky kvantifikovány s využitím dat ze Spojených států a 17 evropských zemí, kde byl tento systém zdanění zaveden. Konkrétně je vyčísleno, jak by se změnil počet odpracovaných hodin, pokud by země přešla na individuální zdanění. V deseti z vybraných zemí by při přechodu na individuální zdanění ženy ročně odpracovaly nejméně o 70 hodin více (v USA o 113 hodin, v Německu o 280 a v Belgii dokonce o 340 hodin). - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další články k genderové problematice viz sekce na s. 100-119, s. 120-140 a s. 141-153.

By John Guyton, Pat Langetieg, Day Manoli, Mark Payne, Brenda Schafer, and Michael Sebastiani

Reminders and recidivism : using administrative data to characterize nonfilers and conduct EITC outreach

Připomínání a recidiva : využití administrativních údajů k identifikaci osob, které nevyplnily daňové přiznání, a k vyhledání osob, které se mohou účastnit programu EITC

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 471-475

Americký finanční úřad (IRS) využívá informace třetích stran k identifikaci osob, které nepodaly daňové přiznání k dani z příjmu navzdory tomu, že tyto osoby v daném roce nějaké příjmy měly. Vybraným skupinám poplatníků byly rozeslány dopisy s brožurami, které informovaly o možnosti požádat o daňovou úlevu (EITC). IRS vychází z předpokladu, že si někteří poplatníci nemusí být vědomi výhod spojených s EITC a že následné informace o programu mohou vést k aktivnějšímu podávání daňových přiznání (bez podání daňového přiznání nelze EITC uplatnit). Článek stručně shrnuje výsledky projektu a popsán je také způsob, jakým byly identifikováni poplatníci, kteří nepodali daňové přiznání, i jak byli vybráni adresáti upomínacích dopisů. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další články k tématu "Evaluating behavioral policy applications using administrative data" viz s. 456-470.

Jaroslav Kobík

Sankční systém v daňové oblasti aneb Další zamýšlení nad sankcemi

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 2, s. 7-17

Příspěvek pojednává o úpravě sankčního systému v daňovém řádu (sankční ustanovení jsou soustředěna v části čtvrté zákona č. 280/2009 Sb.) a seznamuje s judikáty k vybraným sankčním institutům. Postupně rozebírá pokutu za porušení mlčenlivosti, pořádkovou pokutu, pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy, pokutu za opožděné tvrzení daně a penále dle daňového řádu. Dále charakterizuje úroky z prodlení, úroky z neoprávněného jednání správce daně a úroky z daňového odpočtu zavedené novelizací č. 267/2014 Sb.

S. Iwersen, V. Votsmeier, J. Keuchel

Schuld und Steuern

Zločin a daně

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 127 (5.7.2017), S. 30-31

Nákup dat o majitelích černých kont ve švýcarských bankách německými finančními úřady nabývá až historicko-politických konotací. Mezi německými klienty švýcarských bank, kteří zatajovali před finančními úředníky svůj majetek, je i nemálo vězňů nacistických koncentračních táborů a jejich rodin. Článek popisuje vyšetřování spojená s izraelskou bankou Leumi, jež měla prostřednictvím své švýcarské pobočky spravovat nezdaněný majetek více než stovky osob. A v jednom případě se němečtí vyšetřovatelé dokonce účastnili zásahu na izraelském území. Při jednáních s dotčenými poplatníky o dodatečném daňovém dorovnání se přitom úřady setkaly s hlubokou, holocaustem podepřenou nedůvěrou k německému státu.

Klaus Stratmann

Steuer auf CO2 soll das Klima retten : Energiewende

Daň z oxidu uhličitého má zachránit klima : energetický obrat

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 131 (11.7.2017), S. 13

Německý svaz podnikatelů v oblasti obnovitelných zdrojů energie (BEE) navrhuje doplnit evropský systém emisních povolenek o národní daň z oxidu uhličitého vzniklého při výrobě elektřiny. Podle analýz společnosti Energy Brainpool, jež si BEE u ní zadala, by měla být každá tuna těchto emisí zdaněna 20 eury. Jen tak prý bude možné, aby Německo splnilo své střednědobé a dlouhodobé cíle v ochraně klimatu.

Christoph Spengel, Katharina Nicolay, Ann-Catherin Werner, Marcel Olbert, Frank Schmidt

Steuerlicher Digitalisierungsindex 2017: die steuerliche Standortattraktivität für digitale Geschäftsmodelle im internationalen Vergleich

Daňový digitalizační index 2017: daňová atraktivita země pro digitální obchodní modely v mezinárodním srovnání

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 25, S. 1397-1403

Shrnutí výsledků studie Mannheimské univerzity, Centra pro evropský ekonomický výzkum (ZEW) a společnosti PwC, která se týká daňových faktorů určujících pro míru investic do digitálních obchodních modelů. Za tímto účelem vypracovali její autoři tzv. daňový digitalizační index 2017, do nějž zanesli data z Německa a z dalších 32 vyspělých zemí (včetně ČR) o tamním efektivním zdanění a kapitálové náročnosti obchodních záměrů spojených s procesem digitalizace. Německo obsadilo v indexu až 31. pozici před USA (resp. Kalifornií) a Japonskem. Naopak daňově nejatraktivnější v této oblasti jsou Irsko, Itálie a Maďarsko (ČR obsadila 9. pozici). Mezi jednotlivými zeměmi však existují značné rozdíly v míře a intenzitě prodigitalizačních daňových faktorů. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M10.

Frank M. Drost, Volker Votsmeier

Steuertricks der Banken haben ein Nachspiel : Cum-Cum-Geschäfte

Daňové triky bank mají dohru : obchody cum-cum

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 138 (20.7.2017), S. 32-33

Německé ministerstvo financí hodlá prověřit legálnost tzv. cum-cum-obchodů, kterým zákonodárce fakticky zamezil až ke konci roku 2015. Tyto transakce s cennými papíry a nároky na vyplacení dividendy (dividend stripping) mezi zahraničními akcionáři a německými bankami měly připravit stát o téměř 25 miliard eur na dani z kapitálových příjmů. Spolkový úřad pro dozor nad finančními

službami (BaFin) zkoumá solventnost dotčených bank pro případ, že budou muset neodvedenou daň zpětně doplatit. Podle dosavadních informací by ale měl být objem doplatků omezený, neboť ministerstvo financí bude stíhat pouze obchody učiněné mezi bankami a investory ze států Evropské unie po 1.3.2013. Toto omezení je ale ve veřejném prostoru terčem kritiky. -- K tématu viz také komentář na s. 29.

Stephen Daly

The relationship between tax authorities, large multinationals and the public

Vztah mezi daňovými úřady, velkými nadnárodními podniky a veřejností

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 5, p. 243-249

V současné době jsou v zahraničním tisku hojně diskutovány případy neoprávněného daňového zvýhodňování velkých firem, kdy v některých případech tyto firmy platí výrazně nižší daně díky velkorysým podmínkám poskytovaným úřady v určitých státech. Autor v článku zkoumá a srovnává postoje úřadů i veřejnosti ke zdanění nadnárodních firem v Irsku a ve Velké Británii a věnuje se i legislativě v obou zemích (včetně souvislostí z historie). Ukázány jsou také případové studie, konkrétně případy společností Vodafone a Goldman Sachs ve Velké Británii a firmy Apple v Irsku. V obou zemích legislativa určuje, že jsou úřady povinny vybrat veškeré daně, v realitě toto ale není možné vzhledem k omezeným zdrojům úřadů a komplikovaným zákonům. Do procesu výběru daní proto vstupuje i úsudek úřadů a projevuje se nesoulad mezi formou a smyslem zákonů. I přes podobné jádro této problematiky v Irsku a ve Velké Británii jsou postoje veřejnosti i politiků k výhodnému zdanění nadnárodních firem v obou zemích odlišné, přičemž rozdíly plynou z různých kulturních postojů. V Británii veřejnost daňové výhody nadnárodních firem ostře odmítla, zatímco Irsko klade naopak důraz na poskytování přátelských podmínek zahraničním investorům. - Poznámky.

Christoph Spengel

Unzulässige Verrechnungspraxis deutscher Banken bei Cum/Ex-Geschäften

Nepřípustná zúčtovací praxe německých bank u obchodů cum/ex

Finanz-Rundschau, Jg. 99, (2017) Nr. 12, S. 545-553

V případě takzvaných cum-ex-obchodů (tj. v Německu rozšířených transakcí s cennými papíry kolem dne splatnosti dividendy za účelem neoprávněné vícenásobné vratky daně z kapitálových příjmů) se dlouho předpokládalo, že podvodní prodejci akcií využívali především úschovny cenných papírů u zahraničních bank. Rozsudek Hessenského finančního soudu z 10.3.2017 ale naznačil, že do obchodů byly ve větší míře zapojeny i německé banky, které nenahlásily ani neodvedly příslušnou srážkovou daň. Autor článku shrnuje poznatky soudu o zapojení německých bank do cum-ex-obchodů a analyzuje možnosti jejich ručení za nezajištěnou daň. - Poznámky.

Václav Benda

Uplatňování DPH ve svobodných pásmech

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 14-15, s. 26-31

Autor nejprve stručně shrnuje dříve platná specifická pravidla pro uplatňování DPH ve vztahu ke svobodným skladům a svobodným pásmům. Následně jsou s využitím příkladů a v návaznosti na informaci GFR zveřejněnou v dubnu 2017 vysvětlena aktuálně platná pravidla pro uplatňování DPH ve vztahu ke svobodným pásmům. Změna byla provedena zákonem č. 243/2016 Sb., kdy byly v důsledku nového celního zákona provedeny úpravy pravidel pro uplatňování DPH při dovozu a vývozu zboží. Výjimky pro oblasti svobodných skladů a svobodných pásem byly novelou s účinností od 29.7.2016 zrušeny. Autor rozebírá aktuální řešení umístění zboží do svobodného pásma, pořízení zboží z jiného členského státu s umístěním do svobodného pásma, vyjmutí zboží ze svobodného pásma a dodání zboží umístěného ve svobodném pásmu.

Hilmar Erb

USt-Voranmeldung 2017: "Neue" Offenlegungspflichten im automatisierten Besteuerungsverfahren? Přiznání k dani z přidané hodnoty v roce 2017: "nové" předkladatelské povinnosti v automatizovaném daňovém řízení?

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 26, S. 1469-1472

V souvislosti s automatizací daňového řízení došlo k 1.1.2017 v Německu ke změně formulářů přiznání k DPH. Pokud nyní chce plátce daně dosáhnout individuálního zpracování svého přiznání úředníkem finanční a daňové správy, musí využít tzv. kvalifikovaného políčka pro otevřené odpovědi (qualifiziertes Freitextfeld). Plátce daně by vyplněním políčka měl také dostat možnost vyjádřit se ke svému případu ještě před vydáním rozhodnutí správního orgánu. Autor článku se zabývá náležitostmi, které by měl plátce daně vzít v potaz, chce-li v přiznání poukázat na své právní pojetí odchylné od směrnic a praxe finančních úřadů a zároveň se vyhnout podezření z daňového úniku. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M12.

Sabine Bernegger ; rozhovor vedla Xénia Makarová

V Rakúsku sa daňové úrady správajú férovo : prečo Rakúšania nemajú DPH kauzy ako na Slovensku

Trend, Sv. 27, (2017) č. 27, s. 14-15

Rozhovor s rakouskou daňovou odbornicí o fungování rakouské finanční správy ve vztahu k daňovým poplatníkům, o ochotě rakouských občanů a firem platit daně a o opatřeních k zamezení daňových podvodů. Vyjadřuje se také ke kauzám DPH a výběru DPH v Rakousku a zamýšlí se nad tím, čemu země vděčí za jedny z nejnižších úniků na této dani. Zmiňuje také daňové licence, online systém podávání daňových přiznání a daňový pohled na bankovní účty rakouských občanů v zahraničí.

Tomáš Rozehnal

Vybrané problémy spojené s podvodem na dani z přidané hodnoty

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 2, s. 36-41

V souvislosti se zvýšenou aktivitou státu v oblasti boje proti daňovým únikům přichází i zvýšená četnost sporů řešených soudně. Autor se zaměřuje na tři vybrané problémy z oblasti tzv. daňových podvodů na DPH a dokumentuje je na řadě rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Nejdříve rozebírá podstatu a definici podvodu na dani z přidané hodnoty vytvořené judikaturou a vědomostní test, tj. hodnocení objektivních kritérií, v souvislosti s daňovým podvodem. Dále se věnuje otázkám vědomé účasti na daňovém podvodu a nárokům na odpočet daně. Posledním analyzovaným problémem je promítnutí závěrů ohledně vědomé účasti na daňovém podvodu v oblasti DPH do oblasti daně z příjmů a posuzování oprávněnosti uplatnění nákladů/výdajů v případě úmyslných účastí na podvodném jednání. - Poznámky.

Tomáš Hajdušek

Zajišťovací příkazy - prostředek ultima ratio nebo standardní postup správce daně?

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 2, s. 18-25

Příspěvek se zaměřuje na používání institutu zajišťovacího příkazu ze strany správce daně a na problematiku možného nadužívání zajišťovacích příkazů v rámci standardních daňových kontrol. Autor přináší aktuální informace zejména o vývoji judikatury českých správních soudů v této oblasti. Nejdříve charakterizuje zajišťovací příkazy a jejich dopad do majetkové sféry daňového subjektu. Dále podrobně analyzuje vývoj judikatury v oblasti soudního přezkumu zajišťovacích příkazů (ZP) podložený stěžejními rozhodnutími Nejvyššího správního soudu. Věnuje se přípustnosti žaloby proti zajišťovacímu příkazu; rozsahu a způsobu soudního přezkumu v rámci řízení o žalobě proti ZP; odkladnému účinku nebo přednostnímu projednání žaloby; rozhodování finančních orgánů na jeden pokus; předběžným opatřením i obraně proti exekuci majetku. V závěru se zamýšlí nad tím, zda je stávající úprava ZP dostatečná, nebo je nutno proces vydávání a realizace zajišťovacích příkazů nově legislativně upravit. - Poznámka. -- Téma odůvodnění zajišťovacích příkazů rozebírá příspěvek na s. 25-30. -- Ke kritice používání viz HN č. 141/2017 (25.7.2017), s. 4 a dále viz HN č. 153/2017 (10.8.2017), s. 1 a 10-11.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále**Sv. 18, (2017) č. 7-8**

Zákon o daních z příjmů - novela (s. 3-5); Celní zákon (s. 6-9); Přeměny obchodních korporací z daňového hlediska (s. 16-19); Srážková daň z příjmů placených do zahraničí (s. 25-28); Zajištění daně z příjmů placených do zahraničí (s. 29-32); Kontrolní hlášení a nález Ústavního soudu - č. 40/2017 Sb. (s. 36-38); Archivace účetní a daňové agendy (s. 41-44); Pořizování automobilu na finanční leasing (s. 57-58); Hromadné propouštění (s. 64-66); Právní odpovědnost za špatnou práci (s. 69-72); Zákon o zaměstnanosti - novela (s. 85-88); Bezúročná zápůjčka poskytnutá zaměstnanci (s. 89-92).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 25, (2017) č. 13**

Přehled nejdůležitějších věcných změn novely zákona o DPH účinné od 1.7.2017 (s. 2-9); Likvidace s.r.o. v právu, účetnictví a daních (s. 9-15); Daňové řešení koupě a prodeje pozemku (s. 16-22); Pořízení zboží z jiného členského státu: problém při uplatnění DPH mají faktury vystavené před DUZP, i ty, co dorazí později (s. 23-25); Návrh na změnu zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí (s. 25-26); K novele insolvenčního zákona s účinností od 1.7.2017 (1.) (s. 27-32).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 25, (2017) č. 14-15**

Daňový balíček 2017/2018: změny v daních z příjmů - zákon č. 170/2017 Sb. (s. 2-9); Změny zákona o DPH účinné od 1.7.2017 - zákon č. 170/2017 Sb. (s. 10-22); Uplatňování DPH ve svobodných pásmech - v návaznosti na celní kodex EU (s. 26-31); Převod podílu ve společnosti s r. o. (s. 32-40); Minimální mzda a její úloha ve zdravotním pojištění (s. 44-53); K novele insolvenčního zákona s účinností od 1.7.2017 (2.) (s. 53-60); Specifika postavení vedoucích zaměstnanců (s. 61-68); Cizoměnové pohledávky a problémy s nimi spojené (s. 69-73); Test ceny obvyklé u převodních cen mezi spojenými osobami - dotazy čtenářů (s. 76-77).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2017, č. 12-13**

Spojené osoby v daních - pro účely daní z příjmů, pro účely DPH, výhody a nevýhody (s. 1-5); Interpretace NÚR I - 36 - Náhradní způsob výpočtu konsolidačního rozdílu (s. 6-7); EET Aktuality a Praxe 1. část (s. 8-12).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2017, č. 14**

Novela zákona o daních z příjmů od 1.7.2017 - přehled hlavních změn přijatých zákonem č. 170/2017 Sb. (s. 1-7).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2017, č. 15**

Novela zákona o dani z přidané hodnoty s účinností od 1.7.2017 - č. 170/2017 Sb. (s. 1-5); EET Aktuality a Praxe 2. část (s. 6-7).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2017, č. 14**

Novela zákona o DPH 2017 - podávání příznání v insolvenční a po úmrtí plátce (s. 1-3); Daňové doklady v otázkách a odpovědích - základní pravidla při vystavování a dalším koloběhu daňových dokladů dle zákona o DPH (s. 4-8).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 132 (12.7.2017)**

Sídlo ve schránce: v Česku každoročně přibývají desítky firem, které sídlí na virtuální adrese. Nejvíce je jich v Praze, byť pominul hlavní důvod, proč sem přesídlit: malá pravděpodobnost daňové kontroly (s. 2); S odvoláním proti berňákům firmy většinou narazí (s. 6); Novostavby podražují kvůli zásahům shora. Včetně daní: za nejběžnější nový byt dnes lidé odvedou státu na daních téměř čtyřnásobně více než před 10 lety (s. 18).

Účetnictví

Sv. 2017, č. 7

Koordinační výbor k uplatnění daně sražené v zahraničí (s. 2-9); Příjem z vypořádání spoluvlastnictví z hlediska daně z příjmů (s. 22-24); Opravné a dozorčí prostředky a další možné postupy podle daňového řádu (s. 25-29); Zákon o DPH - stanovení místa plnění při poskytnutí služby vztahující se k nemovité věci (s. 38-41); Základní seznámení se zákonem o centrální evidenci účtů a zákonem o prokazování původu majetku (s. 45-50).

Účetnictví v praxi

Sv. 17, (2017) č. 6

Praktické situace, kdy plátce DPH ručí za DPH neodvedenou dodavatelem (s. 4-7); Ukončení podnikání fyzické osoby z hlediska daní (s. 8-15); Penzijní a životní pojištění v roce 2017 (dokončení) - podmínky uplatnění odpočtu od základu daně (s. 21-26); Názory daňové správy a Soudního dvora na některá ustanovení zákona o DPH (s. 27-30).

Ekonomické vědy. Ekonomie

By Adrien Auclert and Matthew Rognlie

Aggregate demand and the top 1 percent

Agregátní poptávka a horní jedno procento

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 588-592

Podíl příjmů horního procenta obyvatel USA se od 80. let téměř zdvojnásobil. Autoři v článku zkoumají, jak tato skutečnost ovlivnila úspory a úrokové sazby. Nárůst nerovností způsobil podle autorů růst žádoucích úspor, což vedlo ke snížení rovnovážných úrokových sazeb o 45-85 bazických bodů. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další články k tématu "Heterogeneity and power laws in macroeconomics" viz s. 593-607.

By James Berry, Lucas C. Coffman, Douglas Hanley, Rania Gihleb, and Alistair J. Wilson

Assessing the rate of replication in economics

Odhad míry replikování v ekonomii

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 27-31

Replikace je žádoucí součástí procesu vědeckého výzkumu. Autoři zkoumají, do jaké míry docházelo k replikaci u článků stého ročníku časopisu American Economic Review. Replikace je v článku definována jako jakýkoli projekt publikující výsledky, které se přímo vyjadřují k pravdivosti hlavní hypotézy původního článku. Bylo zjištěno, že většina článků v ekonomii není replikována; ve větší míře bývají replikovány články, které jsou více citované. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další články k tématu "Replication in Microeconomics" viz s. 32-45. K tématu "Replication and Ethics in Economics: Thirty Years after Dewald, Thursby, and Anderson" viz s. 46-64.

By Fatih Karahan, Ryan Michaels, Benjamin Pugsley, Ayşegül Şahin, and Rachel Schuh

Do job-to-job transitions drive wage fluctuations over the business cycle?

Pohání přechod mezi pracovními místy fluktuací mezd v průběhu hospodářského cyklu?

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 353-357

Autoři srovnávají dvě alternativní teorie, kterými ekonomové vysvětlují, z jakého důvodu dochází na trhu práce k fluktuacím mezd. Podle první z teorií pohání změnu reálných mezd soutěž o zaměstnance mezi firmami, podle druhé teorie pohání fluktuaci mezd rychlost, s jakou si nezaměstnaní mohou najít novou práci (mzda je formována při vyjednávání mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem). Bylo zjištěno, že přechod zaměstnanců mezi pracovními místy má vliv na formování mezd, některé poznatky jsou však více kompatibilní se standardními teoriemi. V závěru jsou navrženy některé problémy, které by měl v této oblasti vyřešit další výzkum. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další články k tématu "Job Change and Earnings Growth" viz s. 349-368.

By Joshua Angrist, Pierre Azoulay, Glenn Ellison, Ryan Hill, and Susan Feng Lu

Economic research evolves : fields and styles

Ekonomický výzkum se vyvíjí : dílčí disciplíny a charakter výzkumu

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 293-297

Autoři ve svém příspěvku zjišťují, jakým způsobem se proměňuje publikační činnost a výzkum v ekonomii. Zkoumaný soubor dat zahrnoval 134 892 článků publikovaných v 80 časopisech v letech 1980-2015. Příspěvky byly strojově rozděleny do kategorií podle dílčích ekonomických disciplín a podle charakteru výzkumu (empirický, teoretický, ekonometrie). Během zvoleného období se ekonomický výzkum výrazně proměnil - celkově se zvýšil počet příspěvků empirického charakteru, přičemž tyto příspěvky jsou publikovány i v citovanějších časopisech. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další články k tématu "Learning from data in economics" viz s. 282-302.

Christian Dudel, Jan Marvin Garbuszus, Notburga Ott and Martin Werding

Matching as non-parametric preprocessing for the estimation of equivalence scales

Sdružování jako neparametrické zpracování dat v odhadu škál ekvivalence

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 237, (2017) No. 2, p. 115-141

Empirické analýzy chování domácností se zpravidla odvíjejí od předběžné neformální práce s daty. Autoři článku představují svou metodu sdružování a kontroly rovnováh, kterou nazývají "neparametrickým předběžným zpracováním dat" (non-parametric preprocessing) a chápou ji jako způsob formalizace neformálních postupů. Svou metodu demonstrují na mikrodtech o hospodaření německých domácností za účelem odhadu škál ekvivalence kupní síly a komparace jednotlivých skupin domácností. - Poznámky.

Pavel Sirůček

Polozapomenuté postavy ekonomického myšlení : J. Ch. L. S. Sismondí

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 25, (2017) č. 2, s. 98-106

Článek přibližuje život a dílo švýcarského historika a ekonoma Jeana Charlese Léonarda Simondeho de Sismondí, který bývá uváděn jako poslední představitel francouzské větve klasické ekonomie a klíčový autor malovýrobního směru. Jsou mu připisovány první systematické úvahy o pravidelných krizích, příčiny hospodářských a sociálních problémů spojuje s ekonomickým liberalismem. Později se od liberalismu a idejí klasické školy odklání a směřuje k ekonomickému romantismu. Autor představuje i Sismondího následovníky - další "ekonomické romantiky" a reprezentanty malovýrobního směru ekonomického myšlení (J. K. Rodbertus-Jagetzow, P. J. Proudhon, J. Gray aj.). Text je doplněn výběrem ze Sismondího prací. - Poznámky.

L. Samuel'son

Teorija igr v ekonomičeskoj nauke i ne tol'ko

Teorie her v ekonomické vědě a nejen v ní

Voprosy ekonomiki, Sv. 2017, no. 5, s. 89-115

Příspěvek se zabývá historií přeměny teorie her na standardní nástroj ekonomické vědy. Je popsán vývoj teorie her a zvláštní pozornost je věnována jejímu začlenění do ekonomické teorie. Autor se také věnuje některým problémům současné teorie her a perspektivám této disciplíny. - Poznámky. -- K problematice teorie her viz i článek na s. 116-135.

Susan Athey and Guido W. Imbens

The state of applied econometrics : causality and policy evaluation

Současný stav aplikované ekonometrie : kauzalita a hodnocení opatření

The Journal of economic perspectives, Vol. 31 (2017), No. 2, p. 3-32

Autoři v článku informují o současném vývoji v oblasti ekonometrie - prezentují vybrané metody a přístupy, které mohou posloužit mj. při zkoumání účinků přijatých opatření (politik). Nejprve je podán přehled o tzv. identifikačních či empirických strategiích, což jsou strategie, které výzkumníci používají k identifikaci kauzálního efektu. Konkrétně jde mimo jiné o metodu regresní diskontinuity či určování kauzálního efektu v sociálních sítích. Dále se autoři soustředí na tzv. doplňkové analýzy

(supplementary analyses), jejichž účelem je přesvědčení čtenáře o hodnověrnosti výzkumu, a na aplikaci strojového učení v ekonometrii. - Poznámky. -- Další články k tématu "Recent ideas in econometrics" viz s. 33-143 (týkají se mimo jiné využití strukturálních modelů v ekonometrii, časových řad či strojového učení). -- K různým tématům z oblasti ekonometrie také viz časopis American Economic Review (č. 5/2017, s. 240-260 ("Econometrics of matching") a 261-281 ("Machine learning in econometrics")).

Susan Athey and Andrzej Skrzypacz

Yuliy Sannikov : winner of the 2016 Clark Medal

Yuliy Sannikov : držitel Medaile Johna Batese Clarka z roku 2016

The Journal of economic perspectives, Vol. 31 (2017), No. 2, p. 237-255

Představení díla amerického ekonoma Yuliy Sannikova, který v roce 2016 za svou práci obdržel Medaili Johna Batese Clarka (John Bates Clark Medal; jde o prestižní ocenění udělované Americkou ekonomickou asociací). Sannikov se zabývá mj. teorií her, jeho modely se využívají i v teorii smluv (contract theory). Dále Sannikov zkoumá chování ekonomiky, ve které se objevují finanční frikce. - Poznámky.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

By Laura Noonan and Leo Lewis

Back in expansion mode

Opět připravená k expanzi

Financial Times, Vol. 2017, No. 39514 (3.7.2017), p. 7

Příspěvek se zabývá postavením japonské investiční banky Nomura. Banka má konečně za sebou katastrofální akvizici operací Lehman Brothers v Evropě a Asii, zeštíhla a je připravená opět mezinárodně růst. Poslední finanční rok ukončila s kapitálovým poměrem předstihujícím mnoho evropských i amerických bank.

Frank Wiebe

Besser auf zwei Beinen : US-Banken

Raději na dvou nohách : americké banky

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 137 (19.7.2017), S. 26

Od finanční krize existuje silné volání po oddělení investičního a retailového bankovníctví. To se ale podle autora komentáře ukazuje jako chybné řešení. Svědčí o tom alespoň data a strategie amerických bank JP Morgan a Goldman Sachs. Zatímco JP Morgan si ponechala své portfolio univerzální banky a udržuje si rekordní zisky, investiční bankéři z Goldman Sachs mají s vyšší ziskovostí potíže, a proto zvažují svůj vstup i do sféry klasických bankovních služeb. Bankovní dozor vyspělých zemí by se proto měl spíše soustředit na posilování transparentnosti a oddělování rizik, nikoliv na rozčleňování jednotlivých bankovních koncernů. -- K potížím a plánům Goldman Sachs a k situaci v americkém bankovníctví viz také články na s. 30-31.

Yasmin Osman, Elisabeth Atzler

Bürokratie im Dreiklassen-System

Byrokracie v systému třech tříd

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 130 (10.7.2017), S. 28-29

Německé Spolkové ministerstvo financí zvažuje snížit malým bankám, spořitelnám a záložnám administrativní zátěž, jež plyne z předpisů bankovního dozoru. Za tím účelem navrhuje rozdělit všechny německé banky do třech kategorií podle jejich velikosti, struktury portfolia a systémové relevance. Banky v kategorii nejmenších a nejméně komplexních institucí by pak například nemusely zveřejňovat určité indikátory rizik a byly vyjmuty i z pravidel odměňování manažerů a sestavování vlastních sanačních plánů. Pokud se návrh podaří prosadit u Evropské komise, mohly by se tyto úlevy týkat převážně většiny německých bank, neboť na 82 procent z nich disponuje bilancí menší než 3 miliardy eur a zároveň všechny tyto banky dohromady se podílí jen 14 procenty na celkové bilanci německého bankovního sektoru. -- K tématu viz také rozhovor na s. 29 a komentář na s. 26.

Olga Skalková, Martina Marečková

Ceny bytů rostou, zájem klesá

Hospodářské noviny, Sv. 61, (2017) č. 138 (20.7.2017), s. 12

Článek dokládá aktuální vývoj hypotečního trhu v Česku a zamýšlí se nad důvody mírného zpomalení růstu počtu nových hypoték v posledních dvou měsících i nad částečným ochlazením bytového trhu zejména v Praze a Brně. Upozorňuje na špatnou dostupnost bydlení v ČR v porovnání s vybranými evropskými státy i na snižující se nabídku volných bytů. Zmiňuje také snahy ČNB o zabránění vzniku realitní bubliny a potíží se splácením hypoték v budoucnu. Grafy ukazují dostupnost bydlení a srovnání úrokových sazeb v Evropě i objem nových hypoték v ČR v průběhu letošního roku a dynamiku úrokových sazeb v ČR v letech 2009-2017.

CRIF spustil nový Registr platebních informací

Profi poradenství & finance, Sv. 5, (2017) č. 6-7, s. 17

Informace o novém registru společnosti CRIF, která také organizuje Bankovní a Nebankovní registr klientských informací. Nový Registr platebních informací (REPI) slouží ke sdílení údajů o platební morálce klientů, budou v něm vedena pozitivní i negativní data o splácení závazků např. u nebankovních úvěrů, mikropůjček i z dalších sektorů (e-shopy, společnosti pronajímající nemovitosti, poskytující telekomunikační či datové služby aj.). Eviduje informace o fyzických i právnických osobách.

Christine Peltier

Danger in China's financial nebula [elektronický zdroj]

Nebezpečí spočívající v mlhavosti čínského finančního sektoru

Conjoncture, No. 6 (2017), p. 9-20

Zranitelnost čínského finančního sektoru roste, zadlužení podniků i místních rozpočtů je na vysoké úrovni. Tato skutečnost je příčinou vysokého úvěrového rizika. Vysoké úvěrové riziko a boom nedostatečně regulovaného stínového bankovníctví způsobuje turbulence finančního sektoru. Autorka v článku detailně hodnotí situaci čínského finančního sektoru, komentuje zdroje jeho nestability, rizika a vyjadřuje se i ke směru, jakým by se ideálně měla ubírat regulace v této oblasti. - Poznámky. -- Článek je dostupný také ve francouzské verzi na webu BNP Paribas. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/07/Conjoncture_6_2017.pdf

Yasmin Osman

Der riskante Boom beim Hauskredit

Riskantní boom u hypoték

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 122 (28.6.2017), S. 28-29

V Německu razantně roste počet poskytnutých hypoték. Oproti roku 2009 byl v roce 2016 objem nových úvěrů o čtvrtinu větší (v absolutních číslech činil 235 miliard eur). Podíl hypoték v bilancích bank se také v březnu 2017 vzhledem k roku 2008 zvýšil o čtyři procentní body na celkových 46 procent. Německá spolková banka a Výbor pro finanční stabilitu (AfS) sice zatím neidentifikují známky "bubliny" na trhu s nemovitostmi, současná dynamika ale podle nich ukazuje na opětovnou ochotu bank podstupovat vyšší úvěrová rizika. -- K tématu viz také rozhovor s členem rady Německé spolkové banky A. Dombrem na s. 29 a komentář na s. 27.

Ruth Berschens

Die belastende Billion Euro : faule Kredite

Zatěžující bilion eur : nedobytné úvěry

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 129 (7.7.2017), S. 28

K akčnímu plánu Rady ministrů EU (Ecofin) a Evropské komise na snížení objemu nedobytných úvěrů v bankovních sektorech členských států Unie. Hodnota těchto pohledávek se v EU pohybuje kolem jednoho bilionu eur a v některých zemích tvoří téměř jednu pětinu bilance tamních bank. Podle plánu Ecofinu má Evropská komise do konce roku 2017 navrhnout společná pravidla harmonizované správy nedobytných úvěrů a struktur národních likvidátorů (bad banks). Do poloviny roku 2018 by také měl být dokončen sekundární trh pro obchodování s těmito úvěry včetně zjednodušených možností jejich převodu z bankovních na nebankovní instituce. Rovněž by se měly dále zpřísnit požadavky dozorových orgánů na vlastní kapitál a úvěrování bankovních institucí. -- K tématu viz také HB č. 132/2017 (12.7.2017), s. 30.

Stephan Scheuer

Ein bisschen mehr Offenheit : Chinas Anleihemarkt

Trochu více otevřenosti : čínský trh s dluhopisy

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 126 (4.7.2017), S. 29

Pevninská Čína otevírá svůj trh s vybranými dluhopisy zahraničním investorům z řad centrálních bank, státních fondů a významných finančních institucí. Dojde tak k rozšíření platformy mezi burzami v Hongkongu a Šanghaji, která od roku 2014 umožňuje zahraničním investorům obchodovat prostřednictvím hongkongských makléřů s čínskými akciemi. V případě dluhopisů nyní navíc odpadnou kapitálové kontroly.

G. Kokologiannis, S. Scheuer

Etappensieg für Chinas Börsen

Dílčí vítězství pro čínské burzy

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 118 (22.6.2017), S. 32-33

Po přijetí renminbi do skupiny globálních měn Mezinárodního měnového fondu pokračuje otevírání pevninské Číny světovým finančním trhům. O tom svědčí zejména přijetí akcií 222 čínských podniků do indexu MSCI Emerging Markets. V článku oslovení experti nicméně odhadují, že účast na indexu vliv burz Země středu a atraktivitu tamních akcií hned nezvýší, ale projeví se až v delším časovém horizontu. -- K tématu viz také komentář na s. 27.

By Ralph S.J. Koijen, François Koulischer, Benoit Nguyen, and Motohiro Yogo

Euro-area quantitative easing and portfolio rebalancing

Kvantitativní uvolňování v eurozóně a nové vyvažování portfolia

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 621-627

Autoři zkoumají, jakým způsobem investoři změnili svá portfolia po spuštění kvantitativního uvolňování Evropskou centrální bankou. Bylo zjištěno, že v prvních třech čtvrtletích po spuštění programu prodali více vládních dluhopisů zahraniční investoři, což může být vysvětleno tím, že poptávka investorů z eurozóny po dluhopisech zemí eurozóny je méně elastická. Dále bylo zjištěno, že vládní dluhopisy prodávaly banky, pojišťovny a penzijní společnosti je naopak kupovaly. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další články k tématu "Monetary and financial market intervention around the world" viz s. 608-627.

Zbyněk Kalabis

Historie centrální banky Bulharska

Bankovníctví, Sv. 2017, č. 6, s. 56-57

Seznámení s historickým vývojem a hlavními úkoly bulharského centrálního bankovníctví. Nejdříve k nejstarším známým mincím a k působení turecké centrální banky na bulharském území. Dále k vývoji po vzniku moderního bulharského státu, k založení Bulharské národní banky v r. 1879 a k ražbě novodobých bulharských mincí. Poté informace o reorganizaci bulharské centrální banky a o její činnosti a významu v první polovině 20. století. Následně ke změně bankovního systému v návaznosti na nový zákon o bankách z r. 1947, zřízení Bulharské mincovny a k vývoji centrálního bankovníctví do r. 1990. V závěru stručně ke změnám po skončení socialismu v zemi.

Hot and sour

Pálivé a kyselé

The Economist, Vol. 424, (2017) No. 9047, p. 68

V souvislosti s dvacátým výročím asijské měnové krize se v článku hodnotí, jaké poučení si dotčené země (Thajsko, Jižní Korea, Malajsie, Indonésie a Hongkong) z této události vzaly. S výjimkou Hongkongu už kurz jejich měn není pevně vázaný na dolar, půjčují si převážně ve vlastních měnách a v případě potřeby se snaží neutralizovat silný příliv kapitálu např. prostřednictvím nákupů devizových rezerv centrální bankou. Změna se projevuje na stavu obchodní a platební bilance: zatímco v r. 1996 činil thajský schodek běžného účtu 8 % HDP, po dvaceti letech vykazovala země přebytek přes 11 %. Mezi riziky současného vývoje se však uvádí příliš velké půjčky zahraničních poboček asijských firem i skutečnost, že finanční stability bylo dosaženo na úkor hospodářského růstu.

Hypotéky v politických hrátkách aneb vzpoura proti ČNB : hypoteční trh

Profi poradenství & finance, Sv. 5, (2017) č. 6-7, s. 42-43

Příspěvek se zabývá tématem zpřísnění regulace hypotečních úvěrů a omezením možných rizik finančního trhu spojených s hypotečním financováním v ČR a reakcí některých odborníků i poslanců na tuto regulaci. Vychází z legislativní snahy o zařazení nových pravomocí centrální banky do zákona o České národní bance, které by měly určovat limity pro žadatele o úvěr na bydlení (k ukazateli LTV by se přidaly další omezující parametry - velikost celkových dluhů by neměla překročit osminásobek ročního příjmu žadatelů (DTI) a výše ročních splátek všech úvěrů by neměla překročit 40 % jeho příjmů (DSTI)). Toto zpřísnění podmínek pro získání hypotečního úvěru je kritizováno s ohledem na dostupnost vlastnického bydlení a ztížení přístupu některých rodin k bydlení. Příspěvek také zmiňuje růst cen nájmu i aktuální nedostatek volných bytů na bytovém trhu. -- Viz také příspěvek ČNB se ale nevzdává na s. 43.

Jim Brunsten, Oliver Ralph, Attracta Mooney, Simon Gray

Luxembourg as a financial centre**Lucembursko jako finanční centrum**

Financial Times, Vol. 2017, No. 39506 (23.6.2017), sep. sect. (4 p.)

Lucemburské velkovévodství je již nyní významným finančním centrem, ale britským rozhodnutím odejít z EU se dostalo do centra pozornosti jako alternativní sídlo pro finanční společnosti, které si chtějí zachovat přístup k trhu. Jednotlivé články přehledu jsou věnovány lucemburskému důrazu na rozvoj fintechových společností, investicím, pojišťovnictví, afěře LuxLeaks aj.

Frank Doll

Mit Sicherheit ein gutes Gefühl : Gold**S jistotou dobrého pocitu : zlato**

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 27, S. 18-24

Světem otřásají systémové úvěrové a dluhové krize, terorismus, masová migrace a v mnoha státech G20 neonacionalismus. Lidé ztratili důvěru v politiku, ve stálý peněžní systém a kupují drahý kov.

Martina Kláseková

Mladí dostanú menšiu dotáciu na úvery : hypotéky pre mladých

Trend, Sv. 27, (2017) č. 24, s. 50-51

K připravovaným změnám ve státní podpoře úvěrů na bydlení na Slovensku. Autorka informuje, že bonifikaci úrokových sazeb hypotečních úvěrů by nově měl nahradit daňový bonus uplatnitelný při zúčtování daně z příjmů, a blíže představuje nový systém a jeho podmínky. Zdůrazňuje, že úleva se bude vztahovat na všechny úvěry na bydlení, nejen na pravé hypotéky, a že v porovnání se současným stavem sníží nastavení bonusu státní podporu bydlení.

Elisabeth Atzler, Felix Holtermann

Streit über den Minuszins**Spor o záporný úrok**

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 128 (6.7.2017), S. 26-27

Stále více německých záložen a spořitelen se pokouší úročit běžné účty svých klientů zápornou sazbou nebo požaduje zvláštní poplatky za vedení účtu. Banky tím prý chtějí své klienty motivovat, aby své prostředky více převáděli na spořicí či investiční účty. S touto praxí ale nesouhlasí svazy na ochranu spotřebitele a již podaly první žaloby za porušení obchodních podmínek. Podle autorů článku lze očekávat, že rozsudky v těchto kauzách budou precedenční. -- K přípustnosti záporných úroků viz také rozhovor na s. 27 a komentář na s. 23; k tématu viz také HB č. 132/2017 (12.7.2017), s. 31.

Lukáš Kvašňák

Štát skrží zbrane s veľkými menami online gamblingu : hazard na Slovensku

Trend, Sv. 27, (2017) č. 24, s. 30-33

Autor rozebírá aktuální situaci v oblasti online hazardních her na Slovensku s ohledem na blížící se termín možného blokování nelicencovaných internetových heren. Shrnuje dosavadní působení nelicencovaných zahraničních online firem podnikajících v hazardu na slovenském trhu a vyčísluje finanční ztráty slovenské ekonomiky s ním spojené. Věnuje se také sporu o legálnost novely zákona

o hazardních hrách z pohledu evropského práva. Tato novela zavedla povinnost pro internetové firmy poskytující svoje služby slovenským hráčům zřídit si místní sídlo na Slovensku. Dalším důvodem výtek či nezájmu zahraničních online gamblingových společností je forma zdaňování internetového hazardu a monopol státního Tiposu na některé kasinové hry. Tabulka informuje o výši sazeb daně z hazardu a velikosti černého trhu ve vybraných evropských zemích.

Štefan Rychtárik

Vplyv nízkých úrokových sadziieb na finančnú stabilitu na Slovensku

Biatec, Sv. 25, (2017) č. 3, s. 2-6

Analýza dopadu nízkých úrokových sazeb na růst úvěrů poskytnutých slovenským domácnostem a závislost finančních institucí na trhu s nemovitostmi. K březnu 2017 dosáhl objem úvěrů domácnostem svého historického maxima a vykázal již posedmé v řadě nejvyšší růst v rámci Evropské unie. Za tímto vývojem nejsou pouze zlepšující se makroekonomické ukazatele Slovenska, ale také v březnu 2016 zavedená maximální výše poplatku za předčasné splacení hypotéky. Tato regulace příjmů pak v kombinaci s dlouhodobě existujícím prostředím nízkých úroků ještě více podnítila banky k vyššímu poskytování úvěrů. Intenzivnější úvěrování ale s sebou přináší i nová rizika spojená se zadlužením slovenských domácností, které se od roku 2009 více než zdvojnásobilo. NBS bude proto usilovat o vyšší kapitálovou odolnost bank, k čemuž má přispět zejména proticyklická kapitálová rezerva, která se k 1.8.2017 zvýší z 0 na 0,5 procenta. - Poznámka.

FT reporters

Why the €17bn Italian bank rescue reverberates in Rome and Brussels

Proč záchrana italských bank ve výši 17 mld. EUR rezonuje v Římě a Bruselu

Financial Times, Vol. 2017, No. 39509 (27.6.2017), p. 3

Itálie poskytla státní pomoc ve výši téměř 17 mld. EUR svým dvěma problémovým bankám, Veneto Banca a Banca Popolare di Vicenza. Podle kritiků tohoto opatření jde o zásah do pravidel EU pro poskytování státní pomoci. Článek přináší podrobnou analýzu souvisejících otázek, např. jaká byla míra rizika pro finanční systém, proč nebyli postiženi velcí podílníci, zda to znamená konec problémů italského bankovníctví a jak velkou škodu utrpěl režim EU pro krachující banky. -- Viz i článek na s. 1 a 8 -- Problematikou se zabývá i článek v The Economist ze dne 1.7.2017 č. 9047 na s. 61-62.

By Martin Arnold

Winners in the war on cash

Vítězové ve válce o hotovost

Financial Times, Vol. 2017, No. 39519 (8.7.2017), p. 5

Služby firmy Worldpay používají lidé v Británii denně, aniž by si to uvědomovali - při placení bezkontaktními kartami nebo přes internet. Jedná se o dominantního zpracovatele plateb na trhu, který vytváří 60 % příjmů v zahraničí a rychle se stal jednou z nejdynamičtějších společností na FTSE 100 indexu prvotřídních akcií (blue-chip index). O významu společnosti svědčí i zájem zahraničních rivalů o fúzi. Vítězem se nakonec stala americká společnost Vantiv, která koupila WorldPay za 9,1 mld. GBP. -- Problematikou se zabývá i článek v The Economist ze dne 8.7.2017 č. 9048 na s. 56-57.

Sam Fleming, Chris Giles

Yellen stirs debate on lifting inflation goals

Yellenová dává podnět k debatě o zvýšení inflačních cílů

Financial Times, Vol. 2017, No. 39503 (20.6.2017), p. 3

Předsdkyně americké centrální banky Janet Yellenová přikládá značný význam otázce případného navýšení inflačních cílů. Uvědomuje si náklady a přínosy tohoto kroku, ale centrální banky potřebují v případě potíží prostor k manévrování, který jim prostředím nízkých úrokových sazeb neposkytuje. V článku se mapuje situace v oblasti inflačního cílování v USA, eurozóně, Japonsku, Británii a Kanadě. -- K problematice viz i komentář ve Financial Times ze dne 21.6.2017 na s. 9; ke kritice kurzu Yellenové ze strany ekonomů viz Handelsblatt č. 123 (29.6.2017), s. 28-29.

Michal Lehuta

Zlatá horůčka kryptomien. Už to nie je len bitcoin

Trend, Sv. 27, (2017) č. 27, s. 22-23

Autor zvažuje důvody nárůstu hodnoty elektronických kryptoměn v současnosti, zaměřuje se především na bitcoin a ethereum. U bitcoinu pozitivně hodnotí technologii blockchain a absenci centrálního zúčtování, upozorňuje ale také na drahé převody, krachy burz, riziko krádeží a finanční spekulace na nepřestávající zdražování virtuálních měn. V případě zvažování virtuální měny jako investičního aktiva by měl být potenciální investor připraven na vysokou volatilitu její ceny, možné podvody a krádeže měny i na názory o potřebě její regulace. Připojený graf ilustruje vývoj ceny bitcoinu od července 2013 do června 2017.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 2017, č. 6

Dobré zprávy z úvěrového trhu (s. 10-11); Ruské bankovníctví v leččem předčí Západ - rozhovor s P. Čečetkou z Citibank (s. 17-19); Začnou se dlužníkům odpouštět jejich dluhy? - aktuality v insolvenčním řízení (s. 20-21); Změny ve stavebním spoření i v jednotlivých pojištěních - vyhláška č. 164/2017 Sb., zákon č. 145/2017 Sb. a zákon č. 148/2017 Sb. (s. 22); IFRS 17- už se připravujete? (s. 24-25); Legislativní požadavek CRS a nástroje k usnadnění jeho plnění (s. 52-53); Historie centrální banky Bulharska (s. 56-57).

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 2017, č. 7

Sněmovna odhlasovala jednodušší a transparentnější kontrolu veřejných financí (s. 8); Klíčové momenty ve vývoji České bankovní asociace (s. 10-12); Stabilita bankovního sektoru a makrobezpečnostní politika ČNB v roce 2017 (s. 20-23); Novela insolvenčního zákona účinná od 1.7.2017 aneb cui bono? (s. 28-29) a související rozhovor na s. 30-31; Regulace může fungovat i ve sdílené ekonomice - P2P platforma Zonky (s. 35-37); Crowdfunding - v dave je síla i peníze (s. 38-39); Po padesáti letech od vynálezu bankomatů význam hotovosti klesá (s. 48-49).

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 135 (17.7.2017)

Novým šéfem Fedu se může stát muž, jenž má za sebou kariéru u Goldmanů - kandidátem na předsedu Rady guvernérů americké centrální banky je Gary Cohen (s. 13) a komentář na s. 8.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Hans-Peter Siebenhaar

Boom mit Schattenseiten : Tschechien

Boom se stinnými stránkami : Česko

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 120 (26.6.2017), S. 14-15

Česká republika zažívá období výrazného hospodářského růstu a vykazuje také nejnižší nezaměstnanost ze zemí Evropské unie. Zejména druhý trend však s sebou nese nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců. Přesto je ale na 93 procent německých investorů v České republice spokojeno a to především kvůli značnému inovačnímu potenciálu zdejší ekonomiky. Pro další vývoj bude ale důležité, zda se po podzimních parlamentních volbách podaří sestavit stabilní vládu, která se zaměří na investice do infrastruktury a efektivnější čerpání dotací ze strukturálních fondů EU. -- K výkonu českého hospodářství a k perspektivám Burzy cenných papírů Praha viz také rozhovor s jejím ředitelem P. Koblíkem na s. 15.

Bert Losse, Konrad Fischer

Das deutsche Maskottchen

Německý maskot

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 26, S. 18-24

Ludwig Erhard je hvězda hospodářských dějin Německa. Politici ho ve volebním boji vychvalují. Článek popisuje sedm důvodů, proč se mýlí. Otec německého hospodářského zázraku a sociálně tržního hospodářství představuje talisman, od kterého všichni očekávají, že jim přinese štěstí. Co je pravda a co je mýtus?

By Pascal Devaux

Egypt : impressive economic transition with strings attached [elektronický zdroj]

Egypt : působivá hospodářská transformace, ale v omezené míře

Conjoncture, No. 7 (2017), p. 15-22

Po pěti letech mírného růstu a rostoucího fiskálního i vnějšího deficitu prodělala v posledních dvou letech egyptská ekonomika výrazné změny - byl zaveden volně plovoucí kurz egyptské libry, byly provedeny fiskální reformy a zlepšila se situace v energetickém sektoru. Zároveň se však objevily nové problémy. Zvýšení cen brzdí kupní sílu domácností; růst úrokových sazeb nevedl ke snížení inflace, ale ke zvýšení nákladů na obsluhu veřejného dluhu. Na r. 2017 plánuje vláda další výrazné reformy, rizikem je (vedle přetrvávajícího politického napětí) nevyváženost reforem a možná volatilita kapitálových toků, pokud se úrokové sazby sníží nebo pokud bude libra dále apreciovat. - Poznámky. -- Článek je dostupný také ve francouzské jazykové verzi časopisu na webu BNP Paribas. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/07/Conjoncture_6_2017.pdf

Hélène Baudchon

France: on the road to recovery : growth and competitiveness: definite progress, but problems persist [elektronický zdroj]

Francie na cestě k zotavení : hospodářský růst a konkurenceschopnost: nesporný pokrok, ale problémy přetrvávají

Conjoncture, No. 7 (2017), p. 2-14

Hospodářský růst ve Francii je pouze mírný, přičemž příčiny nízkého tempa růstu jsou cyklické i strukturální. Některé reformy již byly provedeny (v oblasti konkurenceschopnosti, veřejných financí a pracovního trhu) a ekonomika se pomalu zotavuje, stejně ale před novou francouzskou vládou zůstává ještě dlouhá cesta. Autorka detailně zkoumá problémy, které brzdí hospodářský růst a konkurenceschopnost ve Francii. Soustředí se přitom na dvě otázky - proč není hospodářský růst silnější, a jaká opatření musí být provedena, aby byla obnovena konkurenceschopnost země. - Poznámky. -- Článek je dostupný také ve francouzské jazykové verzi časopisu na webu BNP Paribas. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/07/Conjoncture_7_2017.pdf

Lukas Bay, Ruth Berschens, Markus Fasse, Barbara Gillmann, Thomas Hanke, Silke Kersting, Stefan Menzel, Martin Murphy, Frank Specht, Volker Votsmeier

Gefangen in der Sackgasse : Zukunft des Diesel

Chycení ve slepé uličce : budoucnost nafty

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 139 (21.7.2017), S. 40-48

Německé automobilky si dlouho i díky státní podpoře vystačily s naftou a naftovými motory. Po aféře s falšováním měření emisí, pod tlakem zahraniční konkurence a i kvůli hrozícím zákazům dieselových aut ve městech ale kapitáni německého průmyslu zvažují utlumení výroby vozů s tímto pohonem. Zažehnání hrozby technologického zaostávání ale nebude podle autorů článku snadné. -- K podezření německých automobilek z kartelových dohod viz článek na s. 49; k výzvám pro automobilový průmysl viz také rozhovor se spolkovou ministryní hospodářství B. Zypries na s. 50-51.

Raymond Van der Putten

Germany: building a fairer society [elektronický zdroj]

Německo: budování spravedlivější společnosti

Conjoncture, No. 6 (2017), p. 2-8

Německo v září čekají parlamentní volby, hlavními soupeři jsou dosavadní kancléřka Angela Merkelová z CDU/CSU a sociální demokrat Martin Schulz. Zatímco Merkelová se bude snažit uspět zdůrazňováním ekonomických úspěchů své vlády, Schulz vystupuje proti globalizaci a upozorňuje na nárůst nerovností v německé společnosti. Autor v této souvislosti hodnotí současnou ekonomickou situaci Německa, shrnuje vývoj na pracovním trhu a dále se zabývá nerovnostmi a podílem počtu pracovníků v sektorech s nízkými mzdami. Nadcházející vláda by se měla vypořádat s dlouhodobou nezaměstnaností a s vysokou nezaměstnaností mezi uchazeči o azyl. - Poznámky. -- Článek je dostupný také ve francouzské verzi na webu BNP Paribas. Plný text dostupný z: <http://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

By Martin Wolf

How the developed world lost its edge

Jak vyspělý svět přišel o svůj náskok

Financial Times, Vol. 2017, No. 39529 (20.7.2017), p. 7

Propast mezi bohatými a chudými zeměmi se zmenšuje. Autor ve své analýze světového hospodářského vývoje nabízí sedm vysvětlení. Nejvýznamnější transformaci posledních desetiletí představuje klesající podíl vysokopříjmových zemí na globální hospodářské aktivitě. Je to způsobeno rostoucí vahou asijských zemí, především Číny. Čínský vzestup ilustrují nejlépe její obrovské úspory, dané velikostí ekonomiky i šetrností domácností i podniků. Rozvíjející se a rozvojové země mají také stále větší význam z hlediska počtu obyvatel. Dalšími významnými faktory změn jsou digitální ekonomika, pokles produktivity a globalizace. Na závěr autor zdůrazňuje nástup populismu v bohatých zemích, kvůli kterému je mnohem obtížnější vypořádat se s uvedenými posuny.

By Henry Foy

Prising open Central Asia

Otevírání Střední Asie

Financial Times, Vol. 2017, No. 39503 (20.6.2017), p. 7

Ekonomika Kazachstánu stagnuje, což vede k naléhavějšímu volání po reformách. Vláda řadu let slibovala privatizaci velkých státních podniků, ale k jejímu uskutečnění zatím nedošlo. Teď ale představitelé státu tvrdí, že změny budou provedeny. Ambiciózní plán reform, vyhlášený v lednu, zahrnuje privatizaci, pořádek v bankovním sektoru, změnu daňového režimu a boj s korupcí. Současně má vzniknout nové finanční centrum a burza v Astaně, které by přilákaly zahraniční kapitál, mají být schváleny nové zákony o zemědělství a půdě a nastolena nová obchodní strategie. -- Kazachstánem se zabývá i článek v The Economist ze dne 1.7.2017 č. 9047 na s. 43-44.

Martin Wolf

Risks remain amid the global recovery

I při globálním oživení zůstávají rizika

Financial Times, Vol. 2017, No. 39516 (5.7.2017), p. 9

V článku se rozebírají jednotlivé hrozby pro současnou hospodářskou oživení. Patří mezi ně riziko, že přísnější měnová politika bude zaváděna příliš rychle; dále finanční riziko: v řadě menších vyspělých zemí se dlouhá finanční konjunktura zmírnila nebo přešla do poklesu a dluh v globálním měřítku dosahuje rekordní výše; dalším nebezpečím je opětovně slabá agregátní poptávka; a posledním a zřejmě největším nebezpečím je možný rozpad globální spolupráce či dokonce propuknutí konfliktu.

Ozan Demircan

Sieg der Angst

Vítězství strachu

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 134 (14.7.2017), S. 12

K hospodářské a politické situaci v Turecku rok po neúspěšném pokusu části armády o svržení vlády prezidenta R. T. Erdogana a jeho Strany spravedlnosti a rozvoje (AKP). Podle článku se neutuchající

represe vůči skutečným i domnělým opozičním skupinám negativně podepisují na turecké ekonomice. Zahraniční investice jsou na historicky nízké úrovni, příjmy z turistiky stagnují a oslabuje i kurz turecké liry, což prodražuje dovoz. Stávající hospodářský růst tak udržuje téměř výlučně stavebnictví, jež zatím vykazuje příliv zakázek. Aktivní hospodářská politika a reformy budou proto nezbytné, zatím ale nic z toho není na obzoru. -- K vývoji investic německých podniků v Turecku viz HB č. 140/2017 (24.7.2017), s. 8-9.

The constant tinkerer : India's economy

Jedna oprava za druhou : indické hospodářství

The Economist, Vol. 423, (2017) No. 9046, p. 18-20

V článku se konstatuje, že premiér Narendra Modi odvedl slušnou práci ve správě indické ekonomiky, ale nedokázal ji reformovat. Připomíná se zavedení celostátní daně ze zboží a služeb, která od 1. července nahrazuje směs státních a místních poplatků a odvodů. Pro podniky bude znamenat úlevu od byrokracie, ale i tak je příkladem promarněné příležitosti. Naděje na změnu hospodářství vkládané do premiéra při jeho zvolení se nenaplnily, ale Modi si zaslouží uznání za makroekonomickou stabilitu a rychlý hospodářský růst. -- Viz i článek na s. 9 -- Otázkou daňových reforem v Indii se zabývá článek ve Financial Times ze dne 27.6.2017 na s. 7 a Handelsblatt č. 123/2017 (29.6.2017), s. 12.

Informatika. Počítače

Jozef Andacký

Ako sa pripravit' na štátne e-schránky : elektronizácia

Trend, Sv. 27, (2017) č. 25, s. 26-27

K problematice státních elektronických schránek na Slovensku, jejichž prostřednictvím od 1.7.2017 Ústřední portál veřejné správy, resp. stát, elektronicky komunikuje s občany. Článek přináší shrnutí povinností a rad, které mohou pomoci se v problematice zorientovat (čipový občanský průkaz eID, dohoda o integračním záměru, notifikace a fikce doručení, životnost a kapacita e-schránky, archivace zpráv, platnost elektronického podpisu a jeho ověřování, ukládání a zobrazování formulářů, zástupci na přístup do e-schránky).

Miruna Sarbu

Does social media increase labour productivity?

Zvyšují sociální média produktivitu práce?

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 237, (2017) No. 2, p. 81-113

Sociální média jako aplikace wiki, blogy nebo sociální sítě jsou stále častěji součástí podnikových pracovních procesů. Firmy chtějí zvýšit svou produktivitu tím, že pomocí této komunikační kategorie Webu 2.0 optimalizují svůj zákaznický servis, marketing, průzkum trhu a projektový management. Článek shrnuje výsledky výzkumu o dopadu sociálních médií na produktivitu práce v 907 německých podnicích ze sektorů výroby a služeb. Analýza založená na Cobb-Douglasově produkční funkci a na údajích z let 2007 až 2010 ale ukázala, že sociální média ovlivňovala produktivitu sledovaných subjektů spíše negativně. Podniky by proto neměly sociální média využívat bez jasně definovaných cílů jejich nasazení a plné integrace do pracovních úkolů zaměstnance. - Poznámky.

Jana Duchoňová

Doručování do datových schránek podle Nejvyššího soudu

Veřejné zakázky, Sv. 2017, č. 2, s. 41

Příspěvek informuje o novém sjednocujícím stanovisku Nejvyššího soudu ČR z ledna 2017 k podáním činěným v elektronické podobě a k doručování elektronicky vyhotovených písemností soudem, prováděnému prostřednictvím veřejné datové sítě. Z přijatého stanoviska vyplývá, že procesní úkon učiněný prostřednictvím datové schránky toho, kdo úkon činí, má stejné účinky jako procesní úkon učiněný písemně a podepsaný osobou, pro kterou byla zřízena datová schránka. Takové podání nemusí být následně doplněno zasláním jeho originálu v listinné podobě. Stanovisko dále řeší situace, jak doručovat podání osobám, které mají více datových schránek, a shrnuje předchozí judikaturu k elektronické komunikaci mezi soudy a účastníky řízení. - Poznámky.

Josef Donát

Nejnovější vývoj v oblasti ochrany informačních systémů a dat jimi zpracovávaných

Egovernment, Sv. 2017, č. 2, s. 30-31

Článek stručně shrnuje základní požadavky na ochranu informačních systémů ve veřejné správě, jakož i dat zpracovávaných těmito systémy. Zaměřuje se na požadavky zákona o kybernetické bezpečnosti č. 181/2014 Sb., novelu zákona o vojenském zpravodajství, nařízení eIDAS (o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu) a zákon č. 297/2016 Sb. i nařízení GDPR zpřísňující podmínky pro ochranu osobních údajů v EU. -- Bližší pohled na zmiňovaná legislativní opatření viz s. 6-9, s. 14-15, s. 26-28 a s. 42-43.

D. Heide, T. Hoppe, I. Karabasz, J. Steger

Schlag gegen den Riesen

Úder proti obru

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 122 (28.6.2017), S. 1, 4-5

K pokutě Evropské komise internetové vyhledávači Google za zneužívání pozice na trhu a poškozování konkurentů tím, že ve výsledcích vyhledávání společnost upřednostňuje své vlastní služby. Autoři článku poznamenávají, že zveřejněný finanční postih ve výši 2,42 miliardy eur je v dosavadních historii EU rekordní, ale pro americký koncern s ročním operativním obratem kolem 24 miliard eur nikterak likvidační. Konečný účet pro Google se ale ještě může zvýšit, neboť Komise proti němu vede ještě dvě další řízení ve věci předinstalovaných aplikací v mobilních technologiích Android a ohledně zvýhodňování vlastní reklamní služby AdSense. To může povzbudit i další subjekty, které se cítí jednáním vyhledávače postiženy, aby se domáhaly kompenzace. V očekávání nové vlny sporů proto řada amerických advokátních kanceláří otevírá svá zastoupení v Evropě.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Jean-Claude Trichet ; rozhovor vedl Jan Mallien

"Die europäische Einigung lebt"

"Evropské sjednocení žije"

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 127 (5.7.2017), S. 28-29

Rozhovor s bývalým prezidentem Evropské centrální banky J.-C. Trichetem o snahách na dosažení vyšší inflace a hospodářské konvergence v eurozóně a dalších perspektivách evropské integrace. Podle Tricheta by se Německo mělo přestat bát vyšší inflace a usilovat o razantnější růst platů, aby ostatní členové měnové unie mohly získat zpět část své konkurenceschopnosti. Mohla by pomoci i krátkodobá inflace blížící se ke 3 procentům, což by odpovídalo hodnotám v Německu před zavedením eura. Dalším nástrojem včasné reakce na vznikající nerovnováhy by mohl být také společný rozpočet eurozóny, kam by byly shromažďovány prostředky z období hospodářského růstu za účelem jejich proporčního využívání v rámci měnové unie.

Klaus Regling ; rozhovor vedla Ruth Berschens

"Ein gewaltiger Schritt nach vorne"

"Obrovský krok vpřed"

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 133 (13.7.2017), S. 4-5

Rozhovor s předsedou záchranného fondu eurozóny, Evropského stabilizačního mechanismu (ESM), Klausem Reglingem o hospodářské situaci a integračních perspektivách měnové unie. Podle Reglinga krize eurozóny skončila, o čemž kromě pozitivního hospodářského vývoje svědčí i okolnost, že až na Řecko mohly všechny ostatní čtyři státy opustit záchranný program ESM. A i pro Řecko existuje reálná šance, že by se mohlo k polovině roku 2018 vrátit na mezinárodní kapitálové trhy. Regling pokládá rovněž za možné, že se do konce jeho mandátu v roce 2022 podaří přetvořit ESM v Evropský měnový fond, který by místo současné Trojky (EK, ECB a MMF) společně s Evropskou komisí zasahoval v krizových situacích a dohlížel na fiskální politiku členských států eurozóny. -- K debatám o další evropské integraci v souvislosti s nástupem nové francouzské vlády viz články na s. 1 a 4.

Čerpání evropských fondů: tečka za programovým obdobím 2007-2013

Veřejné zakázky, Sv. 2017, č. 2, s. 19

Česká republika využila 96,4 % vyjednaných prostředků z evropských fondů pro programové období 2007-2013. Článek stručně informuje o čerpání těchto prostředků na investice v oblasti životního prostředí, vzdělávání, firemních inovací, vytváření pracovních míst a dopravy. Hodnotí význam evropských dotací pro modernizaci, rozvoj a podporu ekonomiky i ochranu životního prostředí. - Poznámka.

Alex Barker

Debate intensifies over May's exit plan**Debata o plánu Mayové na odchod z EU nabývá na intenzitě**

Financial Times, Vol. 2017, No. 39506 (23.6.2017), p. 4

Od historického hlasování o odchodu Británie z EU uplynul již rok a země se ještě stále nerozhodla, co brexit znamená, a není si jistá, zda jej premiérka Mayová dokáže realizovat. Nejistota tak nutí podniky k tomu, aby jednaly dříve než politici. Tématu jsou věnovány články na s. 4 a 5, které se zabývají ekonomickými dopady brexitu z hlediska libry, mezd a HDP, důsledky pro jednotlivá odvětví, názory voličů po roce od hlasování a šesti scénáři možného řešení odchodu z Unie.

Miriám Jankalová, Radoslav Jankal

Európska menová integrácia v šesťdesiatych rokoch 20. storočia

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 25, (2017) č. 2, s. 85-97

Příspěvek poskytuje komplexní pohled na proces měnové integrace v 60. letech 20. století v Evropě. Představuje Marjolinovo memorandum z r. 1962, které je z historického hlediska prvním nástrojem integrace a koordinace v oblasti měnové politiky a měnových vztahů v EHS, dále pak Barreho plán z r. 1969 prezentovaný na zasedání Evropské rady v Haagu i Wernerovu koncepci postupného vytvoření hospodářské a měnové unie z r. 1970 známou jako Wernerova zpráva. Autoři charakterizují obsahovou náplň jednotlivých dokumentů a jejich význam v počátcích evropské měnové integrace. Zdůrazňují, že Wernerova zpráva se považuje za první komplexní dokument, jehož cílem nebylo navrhnout ideální systém, ale zejména poukázat na všechny prvky, které dotvářejí úplnou hospodářskou a měnovou unii jako celek. - Poznámky.

By Lorenzo Codogno and Giampaolo Galli

Italexit is not a solution for Italy's problems**Italexit není řešením italských problémů**

The European financial review, Vol. 8 (2017), No. 2 (April-May), p. 27-35

Italské Hnutí pěti hvězd prosazuje odchod Itálie z eurozóny. Autoři v článku hodnotí, zda jsou proklamované přínosy odchodu z eurozóny vůbec reálné a co by pro Itálii opuštění eurozóny ("italexit") vlastně znamenalo. Mimo jiné se vyjadřují k tomu, proč není změna denominace dluhopisů řešením, jaké by s ní byly spojeny náklady a dále vyjadřují názor, že odchod z eurozóny by měl pro italskou ekonomiku katastrofální důsledky. Teoreticky je sice podle autorů odchod z eurozóny možný, reálně ale proces přípravy na tento krok trvá určitou dobu, během které by se investoři i veřejnost stihli připravit a vybrat peníze nebo upravit svá finanční portfolia (došlo by k odlivu peněz ze země). Krok by navíc mohl vyvolat konflikty mezi dalšími zeměmi a způsobit novou krizi. Zastánci odchodu sice počítají s "plány B" (např. provést celou věc v tajnosti či vypsat referendum o odchodu, což by však problém s investory neřešilo), takové plány jsou však nereálné, plné chybných argumentů a nemohou vyřešit negativní důsledky opuštění eurozóny. Dále autoři komentují a uvádějí na pravou míru několik mýtů, které bývají se členstvím v eurozóně spojovány (např. že před vstupem do eurozóny byl hospodářský vývoj v pozdějších členských zemích stabilní a že ekonomiky rostly, nebo že odchod Itálie z eurozóny nutně neznamená odchod z EU). - Poznámky.

Adrian Peter Pressburg

Únia a Albion si merajú sily : rozvodové konanie Londýna s Bruselom sa konečne začalo

Trend, Sv. 27, (2017) č. 27, s. 50-51

Červnový počátek rozhovorů o brexitu a budoucích vztazích Velké Británie a EU umožnil rozproudění veřejné debaty ve všech členských státech Evropské unie o právech občanů v době přechodného období (do 30.3.2019) a zejména po něm. Příspěvek seznamuje s postoji vyjednávacích stran ve

vazbě na dokument EK s názvem Základní principy práv občanů a se základními body britského návrhu na upravení práv občanů EU žijících v Británii. Autor upozorňuje na snahy Německa položit spolu s Francií a Evropskou komisí základy úzce integrované Nové Evropy i na konfliktní otázku právního dohledu nad právy občanů EU ve Velké Británii. Zmiňuje také oznámení o začátku rozhovorů Londýna s USA o uzavření bilaterální obchodní dohody. -- Viz také HN č. 146/2017 (1.8.2017), s. 6.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Jitka Fajstavrová

Devadesát let celnictví v Hradci Králové

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 7-8, s. 13-16

U příležitosti 90. výročí od založení Celního úřadu v Hradci Králové autorka informuje o vybraných událostech z historie celnictví v tomto městě. Popsány jsou okolnosti vzniku (či spíše znovuoobnovení) úřadu v Hradci Králové; uvedena jsou místa (včetně konkrétních budov), kde úřad sídlil; dále autorka shrnuje změny za 2. světové války a v poválečném období i organizační změny, změny činnosti a opětovná stěhování úřadu v pozdějších dobách až do současnosti.

Bundesministerium der Finanzen

Die neue Financial Intelligence Unit des deutschen Zolls

Nová Finanční vyšetřovací jednotka německé celní správy

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 6, S. 15-19

Přiblížení struktury, kompetencí a úkolů nového finančně-analytického útvaru při německé celní správě, Finanční vyšetřovací jednotky (Financial Intelligence Unit, FIU), která byla dosud součástí Spolkového kriminálního úřadu. Předmětem činnosti FIU je monitoring podezření na praní peněz a financování terorismu. Důvodem přesunu FIU pod Generální celní ředitelství a jejího napojení na Celní kriminální úřad je nynější výlučná kompetence resortu financí v naplňování zákona proti praní peněz, implementace čtvrté směrnice EU o praní peněz a výrazný nárůst hlášených podezřelých transakcí. Za účelem eliminace dvojích hlášení a snížení administrativní zátěže orgánů činných v trestním řízení získal k 26.6.2017 FIU funkci centrálního místa pro hlášení a analýzu finančních toků. FIU získá přístup k relevantním datům policie, státních zastupitelství, finančních úřadů a veřejné správy, přičemž bude moci také zadržovat podezřelé převody peněz. -- K tématu viz také časopis Zoll Aktuell (č. 4/2017, s. 8-9).

Kristína Gardoňová, Róbert Prno

EU - Republic of Korea the Free Trade Agreement evaluation

Hodnocení Dohody o volném obchodu mezi EU a Korejskou republikou

Ekonomické rozhledy, Sv. 46, (2017) č. 2, s. 137-148

Jednání o Dohodě o volném obchodu mezi EU a Jižní Koreou započala v r. 2007, dohoda byla podepsána v r. 2010 a je aplikována od 1.7.2011. Dohoda o volném obchodu mezi EU a Jižní Koreou je první dohodou tohoto typu sjednanou s asijským státem. Příspěvek hodnotí vývoj obchodních toků a průběžný vliv dohody o volném obchodu na vzájemnou obchodní bilanci za období 2005-2015. Zjištění ukazují, že vzájemná obchodní bilance mezi EU a Jižní Koreou byla do r. 2012 pozitivní z hlediska Jižní Koreje, dále se poměry otočily. Autoři osvětlují hybatele této změny. Dále také poukazují na některé obavy spojené s realizací dohody ve vybraných odvětvích a ověřují naplnění těchto obav v automobilovém, textilním a farmaceutickém průmyslu.

M. Kölling, J. Münchrath

Neuer Impuls für das Wachstum

Nový impuls pro růst

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 135 (17.7.2017), S. 8-9

Vyjednavací Evropské unie a Japonska se po čtyřech letech dohodli na základních parametrech plánované dohody o volném obchodu (JEFTA). Po podepsání a ratifikaci smlouvy by tak mělo dojít k postupnému odbourání 99 procent všech cel mezi oběma ekonomikami. Podle Evropské komise i ekonomů přinese liberalizace obchodu mezi EU a Japonskem řadu prorůstových impulsů. EU by tak mohla zvýšit objem svého vývozu do Japonska až o čtyři procenta a navýšit růst svého HDP o 0,76 procenta.

Japonsko si od obchodního paktu s Unií slibuje zlepšení svého geopolitického postavení po odstoupení USA od Transpacifického partnerství (TPP). -- K očekáváním zástupců jednotlivých německých a japonských hospodářských odvětví od plánované dohody viz také články na týchž stranách.

Aleš Hrubý

Nové kompetence a status útvarů pátrání

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 7-8, s. 18-19

Autor v článku shrnuje pozadí projektu "ROKOTR" (rozšíření kompetencí celní správy v trestním řízení). Od 1.8.2016 došlo ke změnám organizační struktury útvarů pátrání, útvary mají nové kompetence. Při realizaci projektu se vyskytlo několik problémů - se školením, náborem zaměstnanců (vzhledem k nízké nezaměstnanosti v ČR) i s nalezením vhodných prostor pro dislokované útvary. Přesto autor hodnotí projekt jako úspěšný. Na závěr autor nastiňuje ambice pátracích útvarů do budoucna.

Anna Vladová

Pozícia Slovenska v európskych a globálnych hodnotových reťazcoch

Biatic, Sv. 25, (2017) č. 3, s. 19-25

Slovenská ekonomika vykazuje čím dál vyšší otevřenost. V roce 2018 by měl celkový obrat zahraničního obchodu dosáhnout již dvojnásobných hodnot hrubého domácího produktu. Zároveň ale vzrostla míra přidané hodnoty slovenských výrobků ze zahraničí, která se na slovenském vývozu podílí více než 50 procenty. Článek předkládá údaje o podílu zahraniční přidané hodnoty ve slovenském průmyslu a zapojení Slovenska do globálních hodnotových řetězců, jež srovnává s ostatními středoevropskými zeměmi a vyspělými ekonomikami. - Poznámky.

Zdeněk Čejka

Tarifujeme... (3. díl)

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 7-8, s. 23

Dokončení článku o sazebním zařazování léků a doplňků stravy. Rozsudky Soudního dvora Evropské unie jako precedent při posuzování a tarifování výrobků podobných charakteristik a užití. -- Dokončení článku z č. 5/2017 a 6/2017.

Eric White

The obstacles to concluding the EU-Canada Comprehensive Economic and Trade Agreement and lessons for the future

Překážky uzavření Komplexní hospodářské a obchodní dohody mezi EU a Kanadou a poučení do budoucna

Global trade and customs journal, Vol. 12 (2017), No. 5, p. 176-183

Text Komplexní hospodářské a obchodní dohody (Comprehensive Economic and Trade Agreement, CETA), smlouvy o volném obchodu mezi Kanadou a EU, byl dokončen po několika letech vyjednávání 29. února 2016, podle autora zatím ale není jisté, zda bude dohoda ratifikována. Autor poukazuje na tři problematické okruhy dohody (otázka výhradní kompetence EU při vyjednávání obchodních dohod; konvergence legislativ mezi EU a Kanadou; mechanismus řešení sporů mezi investory a státem, ISDS) a navrhuje, jak je řešit v dalších případných smlouvách o volném obchodu EU (nebo v situaci, kdy by se dohoda CETA nepodařilo ratifikovat). - Poznámky.

By Danny Leipziger

Trade is slowing down : what does this imply for globalisation and public policy?

Obchod zpomaluje : co z toho plyne pro globalizaci a veřejnou politiku?

The European financial review, Vol. 8 (2017), No. 2 (April-May), p. 4-6

Od roku 2012 roste světový obchod pomaleji než kdykoli během předchozích třiceti let. Existují různá vysvětlení tohoto trendu (útlum globálních investic, pokles poptávky v Číně, změny v globálních hodnotových řetězcích a limity offshoringu, nižší elasticita obchodu vzhledem k HNP, aj.). Pokles zahraničního obchodu může v budoucnu zrychlovat i v souvislosti s růstem využívání digitálních technologií. V některých regionech (EU, USA) se objevují určité známky protekcionismu, podle autora je ale pokles počtu pracovních míst např. ve Spojených státech způsoben spíše technologiemi, než růstem dovozu. Podniky v budoucnu budou muset volit mezi výhodami plynoucími z offshoringu a riziky spojenými s případnými protekcionistickými opatřeními plynoucími z nižších daňových

příjmů. Státy budou muset zvážit přínosy levných dovozů a náklady opatření na řešení důsledků levných dovozů (např. v oblasti zaměstnanosti). Přínosy globalizace jsou dlouhodobé, dopady přesouvání podniků do zahraničí naopak okamžité. Podle autora by veřejná politika i firemní politika měly být v budoucnu sladnější, přičemž těžší odpovědnosti leží spíše na státech (např. v podobě různých pobídek), neboť podniky obvykle hájí spíše své krátkodobé zájmy.

Dana Heide

Unerwünschter Schutz vor Übernahmen : Änderung im Außenwirtschaftsrecht

Nežádoucí ochrana před akvizicemi podniků : změna v legislativě o zahraničním obchodě a investicích

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 133 (13.7.2017), S. 8

Německá spolková vláda zpřísňuje kontrolu vstupu zahraničních investorů do strategických podniků. Opatření je namířeno především vůči čínským korporacím, které v Německu v předchozích letech kupovaly podíly ve firmách specializovaných na strojírenské produkty a informační technologie. Vláda si tak po ohlášení akvizice či fúze německého podniku za účasti investora ze třetí země vyhradí až čtyřměsíční lhůtu na prošetření transakce, jež může vyústit i v její zákaz. Předmětem zkoumání budou také investice prostřednictvím účelové, v Evropské unii zaregistrované společnosti. Vládní krok je nicméně kritizován jako protekcionistický jak ze strany zástupců podnikatelů, tak částí německé vládní koalice. -- K tématu viz také komentář na s. 22; k vývoji čínských investic v Německu a Evropě viz HB č. 137/2017 (19.7.2017), s. 32.

Jana Marková

Vnější rovnováha z pohledu investiční pozice vůči zahraničí [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 1, s. 17-40

V roce 2009 vydal Mezinárodní měnový fond novou metodiku pro sestavování platební bilance (výkazu shrnujícího veškeré ekonomické transakce mezi rezidenty domácí země a rezidenty jiných zemí za určité období). Autorka nejprve popisuje vývoj metodik pro sestavování platební bilance od roku 1948, kdy MMF vydal první manuál, až do současnosti. Následně je porovnáván nový manuál BPM6 s předchozím manuálem BPM5, který platil od roku 1993. Nový manuál klade důraz na stavové i tokové veličiny. Dále autorka analyzuje vývoj salda investiční pozice ČR vůči zahraničí a vývoj zahraničního zadlužení v letech 2008-2015. Vývoj investiční pozice vůči zahraničí je nepříznivý, pozitivní je ale zvyšující se aktivita domácích investorů v zahraničí. Zahraniční zadluženost se v roce 2015 vyšplhala až na 70 % HDP. Největší podíl na celkovém dluhu má soukromý sektor, zadlužení podniků se nicméně snižovalo (zadlužení veřejného sektoru naopak rostlo). - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/07/Cesky_financi_a_ucetni_casopis_1_2017_str_17-40.pdf

David Fedorjak

Výběr cel a daní v 1. pololetí 2017

Clo-douane, Sv. 51, č. 7-8, s. 6-7

Přehled zůstatků na účtech celní správy k 30.6.2017. Výběr DPH a spotřebních daní z dovozu, vnitrostátní spotřební daně, dělená správa. Meziroční srovnání.

Podnik a podnikání

Matthias Henke, Konstantin von Busekist

Das neue Geldwäscherecht in der Nichtfinanzindustrie

Nová legislativa proti praní peněz v nefinančním sektoru

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 27-28, S. 1567-1575

K německé implementaci čtvrté směrnice Evropské unie proti praní peněz (2015/849/EU), která vstoupila v účinnost 26.6.2017. Článek shrnuje nové povinnosti a sankce, které ze zákona vyplývají pro nefinanční sektor, obzvláště pak pro obchodníky, daňové poradce, auditory a advokáty. Podniky budou muset například zavést management eliminace rizik, pokud jejich jednotlivé hotovostní transakce přesahují 10 tisíc eur. Dále bude zřízen transparenční registr, jenž bude obsahovat informace o vlastnických strukturách kapitálových společností, zapsaných osobních obchodních společností, svěřeneckých fondů a ziskových nadací. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M14.

Norbert Häring

Die Superstar-Ökonomie : Verteilung

Ekonomie superhvězd : rozdělení národního důchodu

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 120 (26.6.2017), S. 12

Ve vyspělých zemích klesá v posledních desetiletích podíl mezd a platů na národním důchodu a současně vzrůstá podíl kapitálových výnosů. Podle analýzy skupiny ekonomů z Massachusetts Institute of Technology, Harvardské univerzity a Curyšské univerzity tkví příčina tohoto vývoje ve stoupající tržní síle několika velkých korporací, k čemuž napomáhá i rozvoj digitálních technologií. Digitalizace totiž umožňuje rychlou expanzi a outsourcing pracovně intenzivních činností, tudíž je možné při stoupajícím zisku omezit velikost podniku na stabilní počet jádrových zaměstnanců. -- Článek související s citovaným příspěvkem zmíněných ekonomů byl otištěn v časopise American Economic Review (č. 5/2017, s. 180-185) - "Concentrating on the fall of the labor share".

Ulf Sommer

Europa holt auf : Europas Top 500

Evropa dotahuje : největších 500 evropských koncernů

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 131 (11.7.2017), S. 1, 4-9

Protiklad "slabá Evropa, silná Amerika" přestává do značné míry platit. Evropské podniky začínají totiž v růstu svých zisků dohánět své zámořské konkurenty. V prvním čtvrtletí roku 2017 vykázalo 500 největších koncernů Starého kontinentu zisky ve výši 35 procent, čímž se dostaly na úroveň předkrizového roku 2007. Americké korporace oproti tomu rostly o 13 procent. Příslovečných sedm hubených let je tedy v Evropě zřejmě minulostí, byť technologický náskok USA nadále zůstává značný. -- K ziskovosti německých podniků viz článek na s. 9.

Christian Schwarz, Stefan Stein

Industrie 4.0: Quantifizierung von Wertschöpfungsbeiträgen in digitalen Netzwerken : eine Analyse aus Verrechnungspreissicht

Průmysl 4.0: kvantifikace příspěvků k ekonomické výkonnosti v digitálních sítích : analýza z pohledu převodních cen

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 27-28, S. 1525-1530

Příspěvek se zabývá digitálními obchodními modely, na nichž je se svými produkčními řetězci založen koncept průmyslu 4.0. Autoři konstatují, že digitální modely se nezakládají na jednotlivých zdrojích dat, ale na jejich transformaci do podoby informace s vyšší přidanou hodnotou pomocí systému algoritmů. Klasické skóringové modely již proto nestačí ke kvantifikaci příspěvků jednotlivých aktérů k ekonomické efektivitě produkčního řetězce a k určení adekvátních převodních cen. Za tímto účelem je v proto v článku navrhováno použití herněteoretického konceptu Shapleyho hodnoty ("Shapley value"). Z něj vyplývá, že se stoupajícím počtem poskytovatelů dat klesá jejich relativní význam a naopak roste důležitost společností vyhodnocujících na základě algoritmů chování aktérů řetězce a konečných spotřebitelů. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M10.

Martin Děrgel

Likvidace s.r.o. v právu, účetnictví a daních

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 13, s. 9-15

Autor přibližuje problematiku likvidace společnosti s ručením omezeným a na praktických příkladech dokumentuje řešení právních, účetních a daňových otázek spojených s likvidací. Věnuje se účelu likvidace, okamžiku vstupu do likvidace, likvidačnímu zůstatku a jeho případnému rozdělení. Dále představuje základní účetní informace k likvidaci (sestavení účetní závěrky, zahajovací rozvahy, zpracování návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku). Poté se zabývá povinností podávat daňová tvrzení dle daňového řádu v případě právnické osoby v likvidaci, problematikou srážkové daně a registrace k DPH.

Roman Čibera, Tomáš Krabec

Použití výnosového ocenění podniku na trhu private equity v ČR

Odhadce a oceňování majetku, Sv. 23, (2017) č. 1-2, s. 10-23

Autoři prostřednictvím krátkého dotazníku provedli průzkum, jehož účelem bylo zjištění reálného chování investorů působících na trhu private equity v ČR. Chování investorů, jakožto přímých účastníků trhu s veřejně neobchodovanými podíly ve společnostech, bylo zkoumáno z hlediska způsobu, jakým tito investoři používají výnosové ocenění podniku. Předmětem výzkumu bylo výnosové ocenění a jeho role v procesu akvizice veřejně neobchodované společnosti. Investoři pohybující se na trzích private equity se jakožto představitelé strany poptávky spolupodílejí na stanovení ceny podniku, který je předmětem akvizice. Způsob, jakým ve své praxi přistupují k ocenění podniku a jak se jimi provedené oceňovací analýzy podílejí na jejich rozhodování a finální cenotvorbě, je podstatný pro použití výnosových přístupů oceňování podniku při vyčíslování hodnoty veřejně neobchodovaných společností. Výsledkem provedeného výzkumu je zjištění, že praktické použití výnosových oceňovacích přístupů se značně liší od toho, jakým způsobem k výnosovému ocenění přistupuje odborná literatura, resp. jak jsou tyto metody teoreticky odvozeny. Dosažená zjištění jsou významná z hlediska praktického uplatnění výnosových oceňovacích přístupů při odhadu tržní hodnoty veřejně neobchodovaných podniků. - Poznámky.

Iveta Plucarová, Jana Skálová

Přeshraniční fúze na vzestupu - nebo ne? [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 1, s. 71-87

Autorky se zabývají přeshraničními fúzemi společností s českou účastí v návaznosti na nabytí účinnosti zákona o přeměnách, který implementoval směrnici Evropského parlamentu č. 2005/56/ES. Autorky zjišťují, jaký vliv na četnosti a charakteristiky přeshraničních fúzí měla tato směrnice v letech 2008-2015. Směrnice měla usnadněním fúzí přispět ke snížení nákladů nadnárodních firem (fúzí dceřiných společností vznikají organizační složky, což vede k silnější kontrole a nižším nákladům, mj. organizačním). Autorky zjišťují nekompatibilitu právních řádů členských států, což rozvoj fúzí komplikuje. K řešení problému by mohlo přispět další sjednocování legislativy, zejména v oblasti účetnictví. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.493>

Sunny Kishore Bilaney

Revised OECD draft guidance on the profit split method : the need for conceptual refinements!

Revidovaný návrh pokynů OECD k metodě rozdělování zisků : potřeba koncepčních úprav!

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 5, p. 239-242

V červenci 2016 vydala Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj revidovaný návrh pokynů pro transakční metodu rozdělování zisků. Návrh byl vydán jako součást akcí 8-10 iniciativy proti BEPS (eroze daňového základu a přesouvání zisků). Konečná verze revidovaných pokynů by měla být vydána v roce 2017. I přes výrazný pokrok v revidované verzi existuje podle autora několik oblastí, ve kterých by bylo vhodné pokyny dále upravit. Jedná se o možnost kombinace metody rozdělování očekávaných zisků a metody rozdělování skutečných zisků, o úpravu problematiky paralelní a sekvenční integrace funkcí a operací (vysoký stupeň integrace ovlivňuje volbu metody rozdělování zisků; návrh zatím upřednostňuje paralelní metodu, což ale podle autora není vždy vhodné) a o zakomponování ekonomické teorie (např. teorie her) do pokynů. - Poznámky.

André Ballin

Rosneft auf Beutezug : Ölkonzern

Rosněť na tažení za kořistí : ropný koncern

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 136 (18.7.2017), S. 22

Ruský státní ropný koncern Rosněť vede soudní spor s konglomerátem AfK Sistema miliardáře z Jelcinovy éry Vladimíra Jevtušenkova za údajné vyvádění peněz z koncernu Bašněť, jež Rosněť koupil v roce 2016. Rosněť napadl dřívější restrukturalizaci Bašněti, když ještě patřil AfK Sistemě, a požaduje 170,6 miliard rublů. Argumenty Rosněti i dosavadní kroky soudu ovšem vzbuzují pochybnosti o férovosti soudního procesu a připomínají události předcházející rozbití společnosti Jukos miliardáře Michaila Chodorkovského.

Ladislav Šiška

Vliv finanční krize na vývoj rentability aktiv tržních odvětví české ekonomiky [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 1, s. 5-16

Autor v článku zkoumá, jak uplynulá finanční krize ovlivnila ziskovost českých firem - zda krize zasáhla všechny české firmy stejně nebo zda existovaly rozdíly v dopadech krize mezi jednotlivými odvětvími. Využita byla data publikovaná ministerstvem průmyslu a obchodu za období 2007-2015. Byly zjištěny výrazné rozdíly v ziskovosti mezi odvětvími po vypuknutí finanční krize, přičemž ziskovost většiny firem se snížila. K výpočtu byl využit indikátor rentability aktiv (ROA) a dále metody korelační a shlukové analýzy. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.489>

Pojišťovnictví. Sociální péče

Ruth Berschens

EU will private Altersvorsorge harmonisieren : Kapitalmarkt

EU chce harmonizovat soukromé penzijní spoření : kapitálový trh

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 123 (29.6.2017), S. 31

K plánům Evropské komise na sjednocení nabídky produktů soukromého penzijního spoření v zemích Evropské unie do tzv. Pan European Pension Produkt (Pepp). Cílem Peppu má být jednak posílení společného kapitálového trhu, jednak zatraktivnění soukromého penzijního spoření. Němečtí poskytovatelé penzijního pojištění se ale obávají zhoršení kvality nabízených služeb, neboť návrh Komise nepožaduje od účastníků Peppu doživotní vyplácení penze svým klientům.

Ondřej Hora, Jiří Vyhlídal

Hodnocení funkcí dvou systémů sociální politiky pro osoby v hmotné nouzi v roce 2014

Fórum sociální politiky, Sv. 11, (2017) č. 3, s. 2-8

Studie hodnotí fungování systémů sociální politiky, konkrétně politiky zaměstnanosti a pomoci v hmotné nouzi, u osob nacházejících se v hmotné nouzi v r. 2014. Tyto systémy jsou hodnoceny z hlediska tří očekávaných funkcí - ochranné, pobídkové a integrační. Autoři nejprve představují teoretický pohled na význam ochranné, pobídkové a integrační funkce v systému pomoci osobám v hmotné nouzi a stručně prezentují základní údaje o cílové skupině. Dále shrnují vybrané analýzy vyhodnocující naplňování tří uvedených funkcí sociální politiky. Zjištění ukazují, že z hlediska ochranné funkce systém hmotné nouze plní svou funkci v tom ohledu, že umožňuje většině domácností dostat se se svými příjmy, bez odečtení nákladů na bydlení, nad hranici životního minima, nicméně většina domácností zůstává ohrožena příjmovou chudobou. - Poznámky.

Tereza Kunertová

Regulation of the EU insurance market : impact of the Lamfalussy structure on EU insurance acts

Regulace pojišťovacího trhu v Evropské unii : dopad Lamfalussyho struktury na evropské pojišťovací zákony

Právník, Vol. 156, (2017) No. 6, samostatná příl. The Lawyer Quarterly No. 2/2017, p. 119-126

Na základě Lamfalussyho struktury prodělal proces přípravy, schvalování a implementace evropské legislativy v oblasti finančních služeb výrazné změny. Autorka podrobně rozebírá všechny čtyři stupně Lamfalussyho struktury (procesu) a demonstruje její dopady na příkladu přijímání evropského nařízení PRIIPs (č. 1286/2014) a evropské směrnice Solvency II. Zvažuje a hodnotí přínosy zkoumaného procesu pro zefektivnění regulace a zdůrazňuje nutnost změny Lamfalussyho struktury v situaci zvýšených snah o dohled a regulaci nad pojišťovacími službami. - Poznámky.

By Jacob Goldin, Tatiana Homonoff, and Will Tucker-Ray

Retirement contribution rate nudges and plan participation : evidence from a field experiment

Pobídnutí k účasti na penzijním spoření zasláním informace, kolik přispívají jiní : poznatky z experimentu

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 456-461

Autoři v článku předkládají výsledky rozsáhlého experimentu, který proběhl ve spolupráci s americkým ministerstvem obrany. V rámci experimentu byly rozeslány e-maily členům americké vojenské služby, kteří mají nárok na účast v programu "Thrift Savings Plan" (penzijní systém zaměstnanců americké

federální vlády). Adresáti e-mailů byli rozděleni do několika skupin, přičemž část adresátů obdržela navíc informaci o tom, v jaké míře přispívají ostatní. Procentní sazba se u různých skupin příjemců lišila. Oproti dřívějším výzkumům bylo zjištěno, že uvedení nižší sazby může být v konečném důsledku efektivnější, neboť vede ke zvýšení účasti v programu. Z dřívějších výzkumů vyplývalo, že efektivnější způsob, jak přimět členy určité populace k většímu spoření, je spíše jejich pobízení k vyšším sazbám. Uvádění nižší míry však může přesvědčit i ty, kteří dosud o účasti na těchto programech neuvažovali. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další články k tématu "Evaluating behavioral policy applications using administrative data" viz s. 462-475.

Jürgen Plenker

Steuerliche Neuregelungen bei der betrieblichen Altersversorgung durch das sog. Betriebsrentenstärkungsgesetz ab 01.01.2018

Nová daňová pravidla u podnikového penzijního zabezpečení vyplývající z tzv. zákona o posílení podnikových penzí s účinností od 1.1.2018

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 27-28, S. 1545-1554

Dne 7.7.2017 schválila německá Spolková rada zákon o posílení systému podnikových penzí. Norma mimo jiné od 1.1.2018 zvyšuje dani nepodléhající maximální odvod za zaměstnance do podnikového penzijního fondu ze 4 na 8 % vyměřovacího základu pro veřejné sociální pojištění. Rovněž bude od r. 2018 zaveden státní příspěvek pro zaměstnavatele za vyšší odvody pro nízkopříjmové skupiny zaměstnanců (tj. s platem do 2200 eur) do kapitálových fondů podnikového penzijního pojištění. Článek představuje změny spojené s novým zákonem na praktických příkladech. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M13.

Martin Potůček, Veronika Rudolfová

Zavedení a zrušení druhého důchodového pilíře jako souboj advokačních koalic

Fórum sociální politiky, Sv. 11, (2017) č. 3, s. 9-16

Problematiku sporů o podobu důchodové reformy v ČR a procesů spojených se zavedením (a posléze i zrušením) druhého důchodového pilíře autoři nahlíží prostřednictvím teorie advokačních koalic (TAK). Nejdříve seznamují s teorií a metodami TAK a na základě předběžného studia analyzovaného procesu formulují hypotézy o souboji advokačních koalic v rámci řešení penzijní reformy. Dále analyzují chování a vývoj dvou advokačních koalic, z nichž jedna prosazovala zavedení druhého pilíře a druhá zastávala opačné stanovisko. Dokumentují také rozpad a transformaci advokačních koalic. V návaznosti na provedenou analýzu pak testují jednotlivé hypotézy týkající se tvorby veřejné politiky v daném případě. Autoři uvádějí, že pokud je institucionální prostředí nastaveno způsobem, který nutně nevyžaduje dohodu napříč politickým spektrem, pak lze teorii advokačních koalic vysvětlit neochotou a neschopností hledat kompromisní řešení mezi soupeřícími advokačními koalicemi. - Poznámky.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Matthias Streit, Anne Wiktorin

Ende des Steigflugs

Konec stoupání

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 124 (30.6.2017), S. 38-42

V největších německých městech se růst cen prodeje a pronájmu nemovitostí pohyboval v roce 2016 nad úrovní deseti procent. Navzdory prostředí nízkých úroků se tak bydlení stalo v řadě míst hůře dostupné. V Berlíně a Mnichově se dokonce oproti roku 2007 zdvojnásobila cena nemovitosti vzhledem k čistému průměrnému příjmu domácností. Nicméně minimálně pro tuto dvojici měst již mnozí experti předpovídají zpomalení či dokonce zastavení růstu cen především kvůli nižšímu přírůstku obyvatelstva. -- Podrobněji k bytovému trhu v Berlíně, Frankfurtu nad Mohanem a Hannoveru viz také články na s. 44-51.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Christoph-Martin Mai, Florian Schwahn

Erwerbsarbeit in Deutschland und Europa im Zeitraum 1991 bis 2016

Výdělečná pracovní činnost v Německu a Evropě v období od roku 1991 do roku 2016

WISTA, Jg. 2017, Nr. 3, S. 9-21

Statistická analýza vývoje zaměstnanosti, pracovní doby a forem zaměstnání v Německu a jeho srovnání s trendy v dalších zemích EU na pozadí socioekonomických změn, posunů v politice zaměstnanosti a zejména hospodářské a finanční krize z roku 2009. Autoři konstatují, že navzdory stárnutí populace zaznamenává Německo od roku 2006 trvalý růst zaměstnanosti, což nijak nezvrátila ani finanční krize. Důvodem je příliv zaměstnanců z ostatních evropských zemí, vyšší zapojení žen a seniorů do pracovního trhu a v rámci EU nadprůměrný podíl částečných pracovních úvazků. - Poznámky.

By Georg Graetz and Guy Michaels

Is modern technology responsible for jobless recoveries?

Jsou moderní technologie odpovědné za zotavení ekonomiky bez tvorby nových pracovních míst?

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 168-173

Zotavování ekonomik z recesí je od 90. let 20. století provázeno slabým růstem zaměstnanosti. Ve Spojených státech bylo dříve oživení ekonomiky provázeno přibližně 5% růstem zaměstnanosti, v 90. letech se však růst snížil na 1 %. Jedním z možných vysvětlení je technologický pokrok, který vede k zániku pracovních míst s rutinní náplní práce. Autoři zjišťují, zda toto vysvětlení odpovídá situaci v rozvinutých zemích (mimo Spojené státy, kde byl již jev potvrzen dříve). Použity byly údaje ze 71 recesí v 17 rozvinutých zemích za období 1970-2011. Na rozdíl od Spojených států nedošlo od 80. let k výrazné ztrátě pracovních míst, ačkoli zotavování probíhalo pomaleji. Zaměstnanost v odvětvích s rutinní náplní práce rostla stejně rychle jako v jiných odvětvích. Výsledky naznačují, že technologický pokrok ve vyspělých zemích až na výjimku v podobě Spojených států pravděpodobně nezpůsobuje oživení bez tvorby nových pracovních míst. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další články k tématu "New technologies and the labor market" viz s. 174-185.

Florian Kolf

Kleine Schritte : Arbeitsschutz

Drobné kroky : bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 118 (22.6.2017), S. 18-20

Reportáž z Bangladěše a tamních textilek čtyři roky po katastrofě v podniku Rana Plaza, kdy při zřícení tovární budovy zemřelo 1100 zaměstnanců závodu. Od té doby se pracovní podmínky v bangladéšském textilním průmyslu o něco zlepšily a roste rovněž tlak na jejich dodržování. Poměrně aktivní roli zde přitom hrají západní investoři. Ti se například na začátku roku 2017 zasadili o propuštění více než 30 odborářských předáků z vězení, kam byli uvrženi za iniciování stávků v podnicích na dhákském předměstí Ashulia. -- K prodloužení smlouvy Bangladesh Accord o dodržování bezpečnosti práce a práv zaměstnanců textilek viz také článek a komentář v HB č. 123/2017 (29.6.2017), s. 20 a 26.

Jens Baas

Kooperation statt Konkurrenz : Jens Baas stellt fünf Leitlinien für die soziale Verträglichkeit künstlicher Intelligenz auf

Kooperace místo konkurence : Jens Baas staví pětici vodítek pro dosažení sociální únosnosti umělé inteligence

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 132 (12.7.2017), S. 48

Předseda představenstva německé zdravotní pojišťovny Techniker Krankenkasse J. Baas představuje ve svém komentáři pět návrhů, jak alespoň v Německu překonat na trhu práce obávaný konflikt mezi člověkem a strojem v důsledku rozvoje umělé inteligence. Za první, musí skončit fatální závod mezi roboty a lidmi v rychlosti, inteligenci a výkonnosti, přičemž výzkum by měl produkovat stroje postavené na kooperaci s člověkem. Za druhé, jednotlivé sektory průmyslu by měly myslet nad rámec iniciativ typu Průmysl 4.0 a sdružovat se ve vlastních platformách za účelem vlastního výzkumu a vývoje a prosazování obecně platných pracovních a výrobních norem a standardů. Za třetí, vzdělání

nesmí být spojováno pouze s maturitou a studiem, proto by mělo získat vyšší prestiž tzv. duální vzdělávání. Za čtvrté, bude klíčový rozvoj komunikace mezi sociálními partnery. A za páté bude nezbytné pro střednědobý úspěch nástupu nových technologií zvážit odpovídající daňové či sociálněpolitické nástroje, jakými by mohlo být například určité daňové zatížení zisků z robotizace a transfer prostředků na podporu pracovních míst v sektoru školství, zdravotní a sociální péče nebo vnitřní bezpečnosti.

S. Menzel, H.-P. Siebenhaar

Schwierige Suche nach Fachkräften : VW beendet Streik in der Slowakei

Obtížné hledání kvalifikovaných pracovních sil : Volkswagen ukončuje stávkou na Slovensku

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 121 (27.6.2017), S. 20

Vedení automobilky Volkswagen souhlasilo s požadavky odborů svého bratislavského provozu a do srpna 2019 zvýší plat všem tamním zaměstnancům o 14,2 procent. Nejen Slovensko, ale i ostatní země střední a východní Evropy tak postupně přestávají být pro zahraniční investory regionem levné práce. K tomu napomáhá také velmi nízká či výrazně klesající nezaměstnanost a s ní spojený nedostatek kvalifikovaných pracovníků.

By Claire Jones

Temporary fortunes

Dočasné štěstí

Financial Times, Vol. 2017, No. 39517 (6.7.2017), p. 7

Po téměř deseti letech se situace na trhu práce v Evropě začíná obracet k lepšímu. Míra nezaměstnanosti klesla letos pod deset procent a od počátku roku 2013 vzniklo kolem 6 mil. pracovních míst. Růst mezd ale zůstává slabý, a to i v silných ekonomikách jako Německo. Nové pracovní smlouvy jsou často jen na částečný úvazek nebo na dobu určitou. Míra podzaměstnanosti je podle ECB na osmnácti procentech, což je téměř dvojnásobek oficiální míry nezaměstnanosti.

By Paul Schmidt

The free movement of workers within the EU and the case of Austria : balancing distortions and adding value

Volný pohyb pracovníků v EU a případ Rakouska : vyvažování deformací a přidávání hodnoty

The European financial review, Vol. 8 (2017), No. 2 (April-May), p. 41-43

Shrnutí aktuální situace na rakouském pracovním trhu a představení návrhu, který by umožnil rakouským zaměstnavatelům upřednostňovat při najímání nových pracovníků domácí uchazeče o práci. - Poznámka.

By Wolfgang Dauth, Sebastian Findeisen, and Jens Suedekum

Trade and manufacturing jobs in Germany

Pracovní místa ve výrobě a obchodu v Německu

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 337-342

Ve Spojených státech klesá zaměstnanost ve výrobním sektoru, což může být podle některých teorií způsobeno růstem zahraničního obchodu s Čínou. Podle autorů však tento jev může být specifickým jevem Spojených států (Spojené státy mají s Čínou výrazný přetrvávající obchodní deficit), zaměřují se proto při výzkumu na Německo, jehož obchod s Čínou je vyváženější. Německo získalo v 90. letech přezdívku "nemocný muž Evropy", ekonomika se ale postupně zotavila. Také v Německu dochází k poklesu počtu pracovních míst ve výrobě a k růstu míst ve službách, pokles počtu pracovních míst ve výrobě je však zmírněn právě díky zahraničnímu obchodu s Čínou i se zeměmi východní Evropy (orientace na vývoz). K přechodu pracovníků z výroby do služeb nedochází - nová místa ve službách obsazují spíše lidé nově vstupující na trh práce, popř. osoby, které byly nezaměstnané. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další příspěvky k tématu "Worker adjustment to economic shocks" viz s. 332 a 343.

Právo

Filip Horák, Ladislav Karas

ePrivacy ve stínu GDPR

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 6, s. 28-29

Nové nařízení o soukromí a elektronických komunikacích, zkráceně označované jako ePrivacy, má představovat zvláštní zákon k obecnému nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) v EU a bude upravovat ochranu osobních údajů na jednotném digitálním trhu. Vztahuje se tedy zejména na poskytovatele služeb elektronických komunikací, veřejně dostupných seznamů a softwaru umožňujícího elektronické komunikace. Dopadá též na osoby užívající služby elektronických komunikací k zasílání přímých marketingových sdělení nebo shromažďující data o koncových uživateli. Příspěvek shrnuje nejvýznamnější změny, které návrh nařízení přináší. Dále informuje o pozitivním hodnocení ePrivacy pracovní skupinou WP29 a poté se zaměřuje na kritické výtky k některým jeho ustanovením jak ze strany WP29, tak od Evropského inspektora ochrany údajů (EDPS) - nastavení wifi-trackingu, zpřísnění tracking walls, nízká ochrana metadat, chybějící tzv. privacy by default princip. -- Viz také příspěvek v čas. Právní rádce č. 5/2017, s. 20-23 a v Právní rádce č. 7-8/2017, s. 14-17.

Jan Procházka, Hana Erbsová

Informace o skutečných majitelích právnických osob, svěřenských fondů a obdobných struktur možná budou zveřejněny

Veřejné zakázky, Sv. 2017, č. 2, s. 45-46

Článek představuje navrhované změny evropské legislativy týkající se shromažďování a zveřejňování informací o skutečných majitelích právnických osob, svěřenských fondů a obdobných struktur. Autoři také seznamují se stavem současné regulace v oblasti evidence skutečných majitelů v ČR, kde byla novelou zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob zavedena povinnost vést a aktualizovat zákonem stanovené údaje o skutečných majitelích a povinnost dát je zapsat do tzv. evidence skutečných majitelů, resp. do evidence svěřenských fondů, které vzniknou k 1.1.2018. Dále přináší výčet a dopady navrhovaných evropských opatření a některých dalších změn v evidenci údajů o skutečných majitelích.

Hana Boulová

K novele insolvenčního zákona s účinností od 1.7.2017. (1.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 13, s. 27-32

Příspěvek seznamuje s nejvýznamnějšími změnami v oblasti insolvenčního práva, které přináší novela insolvenčního zákona s účinností od 1.7.2017 (zákon č. 64/2017 Sb.). Tato novela poměrně podstatně mění dosavadní přístup mimo jiné k institutu oddlužení a snaží se efektivněji bránit podávání šikanózních insolvenčních návrhů. V této části autorka rozebírá pojem úpadek, určení místa příslušnosti insolvenčního soudu, změny v oblasti působení insolvenčních správců, svolání schůze věřitelů a zákaz výkonu hlasovacího práva pro některé věřitele. Dále se zaměřuje na povinnost činit podání prostřednictvím datové schránky, předběžné posouzení insolvenčního návrhu podaného věřitelem, doložení splatné pohledávky ze strany insolvenčního navrhovatele a na pravidla pro zálohy na náklady insolvenčního řízení. -- Pokračování v dalším čísle. -- Viz také příspěvek v Právní rádce č. 7-8/2017, s. 12-13.

Hana Boulová

K novele insolvenčního zákona s účinností od 1.7.2017. (2.), Povinnost doložit skutečného majitele

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 14-15, s. 53-60

Příspěvek seznamuje s nejvýznamnějšími změnami v oblasti insolvenčního práva, které přináší novela insolvenčního zákona s účinností od 1.7.2017 (zákon č. 64/2017 Sb.). Tato novela poměrně podstatně mění dosavadní přístup mimo jiné k institutu oddlužení a snaží se efektivněji bránit podávání šikanózních insolvenčních návrhů. V této části se autorka věnuje povinnosti doložit skutečného majitele v rámci uplatnění pohledávky získané postoupením, složit jistotu na náklady insolvenčního řízení a předkládat dokumenty v elektronické formě (elektronické podání). Následně podrobně rozebírá změny v podání návrhu na povolení oddlužení. V závěru informuje o nutnosti akreditace pro právnické osoby poskytující služby v oblasti oddlužení a o dopadu novely na mezinárodní příslušnost

insolvenčního soudu, zveřejnění některých rozhodnutí a tzv. jednostranný příslib insolvenčního správce v rámci hlavního insolvenčního řízení. -- Viz také příspěvky v Bankovníctví č. 7/2017, s. 28-31.

Kateřina Staňková, Michala Hengalová

Komplexní kodifikace správního práva trestního?. Část II.

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 6, s. 50-53

Právní úprava přestupků v ČR doznává od 1.7.2017 výrazných změn. Součástí tzv. balíčku rekodifikace správního práva trestního je také zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, který upravuje skutkové podstaty některých přestupků. V této části autorky rozebírají zákon o některých přestupcích a postupně seznamují s "obecnými přestupky", které jsou zákonem upraveny. Jde o přestupky, jež v rámci rekodifikace nebyly včleněny do speciálních zákonů a vzhledem k neexistující zvláštní části zákona o odpovědnosti za přestupky č. 250/2016 Sb. již nejsou obsahem ani tohoto zákona. V závěru příspěvku autorky zmiňují tzv. změnový zákon nacházející se stále ještě v legislativním procesu. - Poznámky.

Marián Leško

Korupcia podľa Roberta Fica : daňové podvody a korupcia

Trend, Sv. 27, (2017) č. 24, s. 14-15

Kritický komentář ke zvyšování míry korupce na Slovensku a k postoji slovenské vlády a zejména dlouhodobě nejlivnějšího slovenského politika R. Fica k problematice boje s korupcí. Autor dokládá, že předseda SMER-SD Fico používá boj proti korupci jen jako politický nástroj a v rámci jeho vládního působení dlouhodobě nebyl přijat akceschopný ucelený protikorupční program. Zákon o prokazování majetku označuje jako bezzubý a Akční plán na posílení právního státu z r. 2015 má charakter předvolebního, formálního a byrokratického opatření. Autor zdůrazňuje, že důsledky míry korupce dosahují až makroekonomických rozměrů a stávají se nejen hrozbou pro veřejný život, ale i pro další hospodářský růst SR. Zmiňuje i pochody proti korupci a odlišné vnímání problému korupce ze strany veřejnosti a opozice. -- Téma daňových podvodů a vyšetřovaných kauz spojených s vrcholnými slovenskými politiky rozebírá příspěvek na s. 10-13.

Jan Tryzna

Limity retroaktivní aplikace právních předpisů

Jurisprudence, Sv. 26, (2017) č. 3, s. 31-41

Autor usiluje o nalezení výchozích principů, kterými by se měla řídit intertemporalita právní úpravy jak ve fázi normotvorby, tak její aplikace, a to s cílem zvýšit právní jistotu adresátů právní regulace v souvislosti s její interpretací a aplikací. Zaměřuje se primárně na řešení praktických problémů vznikajících v případech chybějící intertemporální úpravy, přičemž bere v úvahu koncepční východiska intertemporality v právu. Shrnuje argumenty v neprospěch i ve prospěch retroaktivity v právu a rozebírá pozitivněprávní meze přípustné retroaktivity v právní regulaci různých právních prostředí. Následně analyzuje východiska a principy, které ovlivňují řešení otázek souvisejících se zpětným působením práva v tuzemském právním prostředí. Zmiňuje některé nálezy ÚS řešící otázky pravé i nepravé retroaktivity a formuluje závěr, že by měla být retroaktivita považována za výjimku z obecného pravidla neretroaktivity. - Poznámky.

Karin Pomaizlová, Monika Fürstová

Právo na přenositelnost dat

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 6, s. 30-32

Zavedením pravidel obecného nařízení o ochraně osobních údajů v EU (GDPR) má dojít mimo jiné k zajištění pevného rámce ochrany osobních údajů včetně možnosti vymáhání příslušných práv (zejména právo na výmaz a právo na přenositelnost dat). V čl. 20 GDPR je fyzickým osobám garantováno právo na přenositelnost dat. Příspěvek se podrobněji zaměřuje na toto právo a představuje výklad a pokyny pracovní skupiny WP29 k právu na přenositelnost (portabilitu) dat. Autorky také zmiňují možnost ukládání správních pokut a jejich výši. Zdůrazňují, že právo na přenositelnost dat bylo vytvořeno k podpoře konkurence na digitálním trhu a až jeho praktická aplikace ukáže veškeré možnosti komerčního využití tohoto práva a jeho dopad na vývoj evropského digitálního trhu. - Poznámky.

Tomáš Grygar

Problematické otázky odpovědnosti právnických osob za přestupky v nové právní úpravě

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 12, s. 426-432

Článek seznamuje s novou právní úpravou odpovědnosti právnických osob za přestupky v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a upozorňuje na řadu nedostatků, které by se mohly promítat do právní praxe. Nejprve rozebírá tři koncepce právní úpravy a charakter odpovědnosti právnických osob za přestupek a představuje kategorie osob, jejichž jednání je za účelem posuzování odpovědnosti této právnické osobě přičitatelné. Dále charakterizuje správní tresty ukládané právnickým osobám a rozebírá problematiku řízení o přestupku právnické osoby dle nového zákona. Uvádí, že z nového zákona byl vyškrtnut správní trest zákazu plnění veřejných zakázek nebo koncesní smlouvy či účasti na veřejné soutěži, stejně jako správní trest zákazu přijímání veřejnoprávních subvencí a dotací. Jako závažný problém vidí zejména nedostatky v právní úpravě přechodu odpovědnosti právnické osoby, problematice právní úpravy fakultativního ústního jednání a nepřilíš zdařilou úpravu nového zajišťovacího institutu zákazu zrušení, zániku a přeměny právnické osoby. - Poznámky.

Roman Cholasta, František Korbel, Filip Melzer, Alexandra Molitorisová

Safe Harbour: režim vyloučení odpovědnosti poskytovatelů služeb informační společnosti v kontextu pasivní role poskytovatele

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 11, s. 399-406

Článek rozebírá některé body rozsudku Soudního dvora EU týkající se uložení opatření dle čl. 12 odst. 3 směrnice o elektronickém obchodu (č. 2000/31/ES) v souvislosti se zásahem do autorského práva, který umožnil poskytovatel služeb informační společnosti (ISP) formou nezabezpečení wi-fi před přístupem třetích osob. Autoři poukazují na protichůdnost názorů SDEU a Generálního advokáta SDEU v otázce soudních příkazů uložených poskytovateli přístupu ke komunikační síti. Dále se zabývají významem jednotlivých argumentačních bodů rozsudku pro další interpretaci směrnice o elektronickém obchodu a její transpozici v zákoně č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti. Věnují se také rozsahu odpovědnosti upravené směrnicí a zmiňovaným zákonem a to mimo jiné v kontextu německé koncepce odpovědnosti rušitele. Kriticky hodnotí důsledky rozsudku a poukazují na jeho vady a nedomyšlenost jeho závěrů (povinnost zabezpečení wi-fi sítě heslem a identifikací uživatelů je z právního pohledu problematická). - Poznámky.

Ivo Telec

Sociální právo a veřejné zdravotní pojištění

Právník, Sv. 156, (2017) č. 7, s. 587-602

Veřejné zdravotní pojištění je veřejným blahem ústavního významu, které je bezprostředně spjata se sociálním právem na bezplatnou zdravotní péči z tohoto veřejnoprávního pojištění. Autor se zaměřuje na používání komplementární a alternativní medicíny ve zdravotních službách s právní vazbou na veřejné zdravotní pojištění a na sociální právo s tím spojené. Nejprve rozebírá veřejné subjektivní sociální právo pojištěnce a charakterizuje a kriticky analyzuje obecné právní předpoklady hrazení zdravotní služby z veřejného zdravotního pojištění. Poté se zaměřuje na konkrétní typy zdravotních výkonů (akupunktura, psychoterapie, balneologie) a na právní problémy jejich hrazení z veřejného zdravotního pojištění. Hledá také další možnosti legálního hrazení výkonů komplementární a alternativní medicíny (fondy prevence zdravotních pojišťoven, soukromé zdravotní pojištění a zjednodušení legálních předpokladů hrazení zdravotních výkonů z veřejného zdravotního pojištění). - Poznámky.

Petr Cimrman

Trendy světa padělků a napodobenin

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 7-8, s. 10-11

Autor v článku informuje o aktuálním vývoji v oblasti padělání a o úkolech celní správy v boji proti této nelegální činnosti. Uvedeny jsou země, ze kterých padělané zboží nejčastěji putuje do Evropské unie; počty případů; nejčastěji zadržované zboží; i skutečnosti, které celní správě ztěžují práci.

Denisa Assefová, Michaela Papoušková

Uplatnění práva na informace ve sporech týkajících se práv z duševního vlastnictví

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 6, s. 40-42

Článek informuje o rozšíření možnosti vlastníků patentů, ochranných známek a dalších práv z duševního vlastnictví žádat informace o množství, cenách, původu a distribučních sítích výrobků či služeb porušujících jejich práva. Představuje rozsudek SDEU ve věci New Wave Cz vs. All-Toys z ledna 2017 (sp. zn. C-427/15), který prohlásil, že soudní uplatnění práva na informace není omezeno na řízení o porušení práva. Autorky nejprve obecně shrnují právo na informace dle čl. 8 evropské směrnice o vymáhání práv z duševního vlastnictví a dle zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví č. 221/2006 Sb. Následně seznamují se zmíněným rozsudkem a rozebírají jeho dopad na uplatnění práva na informace u soudu. - Poznámky.

Petr Bezouška

Zkoumání úvěruschopnosti dle zákona o spotřebitelském úvěru

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 11, s. 381-386

Autor rozebírá transpozici evropské směrnice o smlouvách o spotřebitelském úvěru (č. 2008/48/ES, CCD) a evropské směrnice o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení (č. 2014/17/EU, MCD) do zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, a upozorňuje na odlišnosti a rozdílné přístupy těchto směrnic k posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. V té souvislosti se zaměřuje na účel a působnost pravidla zkoumání úvěruschopnosti, na kritéria pro toto posuzování (příjmy a jiný majetek, zajištění, výdaje), specifika různých typů úvěrů a na obstarávání informací od spotřebitele. Zdůrazňuje, že poskytovatelé spotřebitelských úvěrů si musí být vědomi, že neexistuje pouze jeden model zkoumání úvěruschopnosti, nýbrž je třeba přistupovat odlišně k úvěrům regulovaným CCD a hypotečním úvěrům spadajícím pod MCD. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

Wolfhard Kaus, Phillip Leppert

**Aussenhandelsaktive Unternehmen in Deutschland : neue Perspektiven durch Micro data Linking
Podniky v Německu se zahraničněobchodními aktivitami : nové perspektivy otevřené projektem
propojování mikrodát (Micro data linking)**

WISTA, Jg. 2017, Nr. 3, S. 22-38

Statistická analýza zapojení německých podniků do zahraničního obchodu a jejich integrace s mezinárodními trhy. Měření vychází z dat za rok 2013, která byla získána od jednotlivých podniků v rámci projektů Statistického úřadu Evropské unie "Micro data linking of structural business statistics and other business statistics" (MDL) a Structural Business Statistics (SBS). Autoři příspěvku dochází k závěru, že německá zahraničněobchodní aktivita se nesoustřeďuje pouze na export, ale těžiště zahraničněobchodní činnosti většiny firem spíše tkví ve zpracovatelské a obousměrném obchodování. Dále studie konstatuje, že s vyšším počtem zahraničních obchodních partnerů vzrůstá i produktivita podniku. To ale na druhé straně může vést ke značným ztrátám, dojde-li například vlivem protekcionismu k narušení obchodních kontaktů. - Poznámky.

By Daniel J. Benjamin, Kristen B. Cooper, Ori Heffetz, and Miles Kimball

Challenges in constructing a survey-based well-being index

Výzvy spojené s konstruováním indexu blahobytu založeného na průzkumech

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 81-85

Odborníci v současné době diskutují o vytvoření nového indikátoru, který by měřil národní blahobyt a který by bral v úvahu i faktory, jež nezohledňuje hrubý domácí produkt. Autoři již dříve navrhli způsob, jakým zkonstruovat tzv. index osobního blahobytu (personal well-being index, PWB). V této práci autoři popisují, jak formulovat soubor aspektů blahobytu a jak nastavit škálu, s pomocí které by respondenti posuzovali různé faktory. Některé otázky však zůstávají stále otevřené pro další výzkum (např. jak do indexu zakomponovat objektivní měřítka blahobytu). - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další články k tématu "Institutions, Morals, and Markets" viz s. 65-80.

Norbert Häring

Kann man Zinsen essen? : Wachstum und Wohlstand

Lze se z úroků najíst? : růst a prosperita

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 135 (17.7.2017), S. 12

Vyspělé státy a jejich hospodářská odvětví často vykazují svou interní spotřebu a příjmy z licencí, patentů a úroků jako investici a spotřebu zvyšující hrubý domácí produkt. Hospodářský výkon tak na papíře roste, realita je tím ale zkreslována. K tomu především přispívá praxe finančního sektoru, který v souladu se statistickou metodou FISIM (Financial Intermediation Services Indirectly Measured) započítává do investic příjmy z úroků splácených domácnostmi a státem. Finanční sektor se podle ekonoma OSN Jacoba Assy rovněž vyznačuje negativní korelací mezi růstem produktivity a počtem zaměstnanců. I tato vlastnost může vést k diskrepanci mezi měřenou a pociťovanou hospodářskou prosperitou.

Martin Feldstein

Underestimating the real growth of GDP, personal income, and productivity

Podhodnocování reálného růstu HDP, osobního příjmu a produktivity

The Journal of economic perspectives, Vol. 31 (2017), No. 2, p. 145-163

Hrubý domácí produkt jako ukazatel nedostatečně zohledňuje změnu kvality zboží a služeb a zavádění nových výrobků a služeb na trh. Podle autora je HDP ve skutečnosti podhodnocen. Problém se netýká jen oficiálních statistik, projevuje se také při posuzování stavu ekonomiky veřejností. Zkreslení výpočtů a statistik může být příčinou i vykazovaného snížení produktivity, ke kterému došlo v uplynulých letech. V závěrečné části článku se autor věnuje tomu, zda a případně jak zkreslení čísel ovlivňuje identifikaci fází hospodářského cyklu, hodnocení dlouhodobého růstu a inflace, měření chudoby a rozdělení příjmů i nastavení fiskální a měnové politiky. - Poznámky. -- Další články k tématu "Are measures of economic growth biased?" viz s. 165-210.

Účetnictví

António Martins

Accounting and tax issues and the Portuguese treatment of intangibles with indefinite lives following the implementation of Directive (2013/34)

Účetní a daňové záležitosti a portugalské řešení nehmotných aktiv s neurčitou dobou životnosti po zavedení směrnice 2013/34

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 5, p. 272-278

Autor v článku hodnotí vybrané změny, které nastaly zavedením evropské směrnice 2013/34/EU do portugalské legislativy. Změny se týkají účetních odpisů nehmotných aktiv s neurčitou dobou životnosti. Podle článku 12 odst. 11 směrnice o ročních a konsolidovaných účetních závěrkách ve výjimečných případech, kdy nelze spolehlivě odhadnout ekonomickou životnost nehmotných aktiv (konkrétně goodwillu a nákladů na vývoj), musí být tato aktiva odepsána během maximální doby stanovené členským státem. Tato doba nesmí být kratší než 5 let a delší než 10 let. Portugalsko však podle autora nešťastně vztahuje povinnost odepisování po dobu deseti let na veškerá nehmotná aktiva s neurčitou dobou životnosti. V minulosti tato aktiva musela projít testem na pokles hodnoty (impairment test). Portugalsko postupovalo podle autora při implementaci nad rámec směrnice a změny neodpovídají zásadě věrného a poctivého zobrazení (true and fair view). U daňových odpisů ke změně nedošlo, zůstává proto nesoulad mezi daňovou a účetní legislativou. - Poznámky.

Alžběta Vejvodová

Auditní zprávy v novém : řeší se soudní spory i goodwill

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 6, s. 14-16

Analýza změn auditních zpráv k účetním závěrkám společností kótovaných na burzách a neregulovaných trzích v ČR v souvislosti s revizí mezinárodních standardů ISA. Autorka na základě rozboru auditních zpráv několika českých společností představuje nový detailnější formát auditní zprávy, ve kterém auditoři vlastními slovy popisují tzv. hlavní záležitosti auditu. Charakterizuje hlavní záležitosti auditu a uvádí, co auditoři mezi hlavní záležitosti nejčastěji zařazují (např. ocenění goodwillu, závazky ze soudních sporů). Věnuje se také novým grafickým úpravám zpráv a dopadu změn na ceny auditu. Za průkopnickou zemi v oblasti zavádění novinek označuje Nizozemsko a Velkou Británii. -- Viz také příspěvek v čas. Auditor č. 6/2017, s. 16-19.

Ulf Sommer, Markus Fasse, Jürgen Flauger, Bert Fröndhoff, Joachim Hofer, Siegfried Hofmann, Christoph Kapalschinski, Martin Woher

Vorsicht, Bilanzdoping!

Pozor, bilanční doping!

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 119 (23.6.2017), S. 48-56

Třicet německých koncernů tvořících burzovní index Dax eviduje ve svých bilancích 267 miliard eur, které se zakládají na kladném rozdílu mezi kupní cenou a faktickou hodnotou aktiv z podnikových akvizic (tzv. goodwill). U mnohých z nich je přitom goodwill vyšší než míra jejich vlastního kapitálu. Rovněž celkové zadlužení všech těchto korporací dosahuje 611 miliard eur. Podle článku v sobě tento vývoj skýtá pro zmíněné podniky i německou ekonomiku mnohá rizika, dojde-li ke zpomalení hospodářského růstu a nenaplněným očekáváním z akvizic. Autoři příspěvku blíže představují některé koncerny z indexu Dax s různou mírou rizik a zaměřují se na problematiku nedostatečného odpisování firemního jmění. -- K tématu viz také rozhovor na s. 55; k bilancím a zadlužení amerických koncernů viz článek na s. 56-57.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 24, (2017) č. 6

Rizika skrytá v konsolidačních úpravách (s. 6-8); Role skupinového auditora (s. 9-11); Role auditora složky (s.12-13); Komunikace mezi auditory při skupinovém auditu (s. 14-16); Zpráva auditora ke konsolidované účetní závěrce (s. 16-19); Náhradní způsob výpočtu konsolidačního rozdílu (s. 20-21); Konsolidovaná účetní závěrka velké skupiny společností: rozhovor s Markétou Jindřiškovou, manažerkou konsolidace ve společnosti Agrofert a.s. (s. 21-22).

Veřejná správa

Vlastimil Fidler

Problematika změn smlouvy podle nového zákona. (II.)

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 5, (2017) č. 4 (červenec), s. 14-18

Jednou ze stěžejních částí regulace veřejných zakázek je problematika změn smlouvy. Autor zdůrazňuje, že ke změně smlouvy může dojít pouze na základě shodné vůle obou stran - dodavatele i zadavatele - a zadavateli je přímo uloženo umožnit změnu podstatnou. V této části autor přibližuje podstatné a nepodstatné změny smlouvy a věnuje se vyhrazené změně závazku sjednané ve smlouvě na veřejnou zakázku, která se považuje za nepodstatnou změnu. Dále charakterizuje změny bez vlivu na původní řízení či výběr dodavatele (§ 222 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.) a záměnu materiálu a prací u stavebních prací (dle § 222 odst. 7) a jejich přípustnost dle nové regulace zadávání veřejných zakázek.

Tomáš Mikulecký

Systém kvalifikace - nový nástroj pro zadávání sektorových zakázek

Veřejné zakázky, Sv. 2017, č. 2, s. 24-25

Zákon o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. přinesl zcela nový právní institut - tzv. systém kvalifikace, jež umožňuje zadavateli vyzývat k podání nabídek pouze předem kvalifikované dodavatele zapsané do seznamu dodavatelů. Právní úprava systému kvalifikace je obsažena v § 165 a § 166 a vychází ze směrnice č. 2014/25/EU o zadávání veřejných zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb. Autor seznamuje s procesem zavedení systému kvalifikace, se zápisem dodavatele do systému kvalifikace a jeho podmínkami i s vlastním zadáváním zakázek v systému kvalifikace. Důsledkem zavedení tohoto systému by mělo být podstatné zjednodušení a zrychlení procesu zadávání a rovněž snižování časových a finančních nákladů ze strany zadavatele. Autoři doporučují tento nový nástroj zejména větším zadavatelům zadávajícím při své činnosti sektorové zakázky s obdobným předmětem plnění. - Poznámky.

Olaf Otting

Wettbewerbsregister: Ausschluss von Unternehmen von der Vergabe öffentlicher Aufträge

Soutěžní registr: vyloučení firem z rozdělování veřejných zakázek

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 24, S. M5

Příspěvek shrnuje a hodnotí německý zákon o zřízení soutěžního registru, který schválil Spolkový sněm 1.6.2017. Norma má sjednotit existující regionální pravidla a registry týkající se rizikových firem, jež by z důvodů trestné činnosti a jiného protiprávního jednání neměly mít přístup k veřejným zakázkám. O správu registru se nově bude starat zvláštní pracoviště v rámci Spolkového úřadu na ochranu hospodářské soutěže, kam budou všechny orgány činné v trestním či přestupkovém řízení povinny hlásit relevantní údaje. Všichni zadavatelé veřejných zakázek také budou muset zohledňovat data z registru při jakémkoli tendru v hodnotě od 30 tisíc eur. Podle autora sice na jedné straně nový zákon značně zasáhne do svobody podnikání, na druhé straně je v něm ale obsažena řada opravných prostředků, kterými mohou podniky docílit svého vymazání z registru.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Egovernment : elektronizace veřejné správy

Sv. 2017, č. 2

Stav kyberbezpečnosti v ČR (s. 4-9) a další příspěvky o legislativním řešení kyberbezpečnosti na s. 10-17; K GDPR a ochraně proti kybernetickým hrozbám je třeba přistupovat systematicky (s. 18-19); eIDAS/GDPR (s. 24-33); Informační systém o státní službě (s. 36-37).

Veřejná správa

Sv. 28, (2017) č. 13

Ivana Bursíková: Největší bohatství obce je v jejích občanech a v aktivním sousedství (s. 2-5); Naučme se vyjednat tak, aby každý vyhrál (s. 6-9); Markéta Hozová: Vesmír se spojil a stala jsem se tiskovou mluvčí (s. 10-11); Patří na dětské akce alkohol? Obce ho nyní můžou zakázat (s. 12-13); Republika, naše vlast. Část 6. Jan Kubiš: nezastaví mne ani to nejhorší (s. 15-18); Do žlutého plast, do modrého papír! Odpad třídí převážná většina Čechů (s. 20-23); Centra společných služeb ušetřila starostům ve vybraných agendách více než 12 mil. Kč (s. 24); Matriční události jsou součástí života každého člověka (s. 26-27); Největší míru spokojenosti s dostupností kultury projeví obyvatelé Vídně (s. 28).

Veřejná správa

Sv. 28, (2017) č. 14

Svište šetrně, radí odborníci starostům (s. 2-3); Pozor na svítidla pochybného původu, varuje odborník: rozhovor s Martinem Petráskem o problematice světelného znečištění (s. 6-7); Doporučení pro šetrné osvětlování (s. 8-11); Voličský průkaz a jak ho získat (s. 12-13); Výběrová řízení po novele zákona o státní službě aneb Jak si vybrat posádku (s. 15-18); Přívětivý úřad Valašské Klobouky (s. 20-23); reSITE 2017: Budoucnost měst a lidí je závislá na inovativní infrastruktuře (s. 24-25); Konference Quo Vadis, sociální práce v ČR? (s. 26); Evropa hubená, nebo obézní? (s. 28).

Veřejné finance. Rozpočet

The end of UK austerity means a tilt towards taxes

Konec britské šetrnosti znamená příklon k daním

Financial Times, Vol. 2017, No. 39513 (1.7.2017), p. 8

Od roku 2010 klesla průměrná mzda pracovníků britského veřejného sektoru reálně o 4,5 % (mzdy v soukromém sektoru se ve stejném období neměnily). Za stejnou dobu došlo ke snížení rozpočtu na dopravu téměř o polovinu a rozpočty na obranu, sociální bydlení, vnitro, spravedlnost a životní prostředí jsou výrazně menší. Rozpočty na zdravotnictví a školství se zvýšily, ale ne tak rychle, jako poptávka po jejich službách. Škrty ve výdajích způsobily, že místní úřady, které se starají o staré a hendikepované osoby, mají víc než napjatý rozpočet. I po úsporných opatřeních je britský národní dluh s 85 % HDP příliš velký. Při příštím hospodářském poklesu tak Británie nebude mít potřebný manévrovací prostor. Zbývá jen jedna možnost - mírně, efektivně a spravedlivě zvýšit daně.

Deutsche Bundesbank

Zur Ausgestaltung und Umsetzung der europäischen Fiskalregeln = Design and implementation of the European fiscal rules

K vytváření a prosazování evropských fiskálních pravidel

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 69, (2017) Nr. 6, S. 29-45

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 69, (2017) No. 6, p. 29-44

Příspěvek se zabývá důležitostí závazných fiskálních pravidel pro stabilitu Evropské měnové unie. Zaměřuje se na praktickou účinnost ustanovení v Paktu stability a růstu, která se týkají prevence a korekce nerovnováhy veřejných rozpočtů. Autoři konstatují, že Pakt stability a růstu poskytuje Evropské komisi a Radě EU dostatek nástrojů na eliminaci negativních trendů. Míra dodržování Paktu, zejména maximální výše veřejného dluhu vůči HDP, je ale snižována snahou Evropské komise o flexibilnější výklad jeho pravidel. Společné fiskálněpolitické cíle jsou tak znehledňovány a je navíc vytvářen dojem, že jejich naplňování může záviset na výsledku politického vyjednávání. Situaci by proto mohlo pomoci, kdyby monitoring státních a veřejných rozpočtů přešel od Evropské komise buď pod nově vytvořenou nezávislou institucí, nebo pod Evropský stabilizační mechanismus. - Poznámky. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Zemědělství

Tomasz Grodzicki

Main implications of the Common Agricultural Policy and the 2004 EU enlargement

Hlavní důsledky Společné zemědělské politiky a rozšíření EU v roce 2004

Ekonomické rozhledy, Vol. 46, (2017) No. 2, p. 114-125

Článek nejprve seznamuje s dynamikou výdajů na Společnou zemědělskou politiku pro deset nových členských států EU (vstoupily do EU v r. 2004) za období 2004-2013. V tomto období tvořily výdaje pro nové členské státy 13,4 % celkových výdajů SZP, většina z nich byla určena na rozvoj venkova a přímé platby zemědělcům. Autor dále charakterizuje a rozebírá určující faktory úspěchu a přínosy SZP ve zkoumaných státech a identifikuje také překážky růstu a rozvoje venkovských regionů. Mezi hlavní faktory přispívající k pozitivním výsledkům zemědělské politiky patří rostoucí produktivita, specializace zemědělských podniků, přírodní zdroje a kvalita životního prostředí, odvětvová struktura hospodářství, lepší přístup ke kapitálu a konsolidovaná struktura zemědělských podniků. V poslední části hodnotí přínosy SZP v jednotlivých zemích a tvoří skupiny států, které získaly členstvím v EU a zdroji ze SZP nejvíce a u kterých byl rozvoj zemědělství dotčen méně. Největší pozitivní dopad byl identifikován u Polska, Estonska a Litvy.

Životní prostředí

Mark Carney ; rozhovor vedli Katharina Slodczyk a Roberto Casado

"Tragédie am Horizont"

"Tragédie na horizontu"

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 124 (30.6.2017), S. 6-7

Rozhovor s guvernérem britské centrální banky (Bank of England) a předsedou Rady pro finanční stabilitu (Financial Stability Board) M. Carneym o možných dopadech klimatických změn na stabilitu kapitálových trhů. V rámci FSB Carney prosadil projekt, aby korporace vedle svých finančních výsledků zveřejňovaly i informace o případných důsledcích globální změny klimatu na jejich podnikání. Podle Carneyho jsou rizika pro investory a podniky plynoucí z těchto ekologických hrozeb reálná, minimálně v tom ohledu, že s sebou mohou přinést zásadní změny v hospodářských politikách jednotlivých států s ohledem na dodržení maximálního nárůstu teploty o 2 stupně Celsia. -- K ekologickým investičním plánům korporací viz článek na s. 7; k zohledňování změny klimatu bankami a institucionálními investory viz také komentář A. Dombreta z Deutsche Bundesbank a A. Le Lorier z Banque de France v HB č. 130/2017 (10.7.2017), s. 48.

By Tim Di Muzio and Jesse Ovadia

World order, energy and the future of capitalism

Světový řád, energie a budoucnost kapitalismu

The European financial review, Vol. 8 (2017), No. 2 (April-May), p. 8-10

Autoři se v článku zabývají nedostatkem fosilních paliv v budoucnu, jeho vlivem na budoucí uspořádání světa i přechodem na obnovitelné zdroje energie. Lidé podle autorů zapomínají, že za ekonomický rozvoj v posledních dvou staletích vděčíme zejména neobnovitelným zdrojům. Autoři pokládají čtyři otázky, na které posléze hledají odpověď - zda je přechod na obnovitelné zdroje možný v dostatečné rychlosti a rozsahu, aby byl zachován hospodářský růst; zda lze při přechodu na obnovitelné zdroje spoléhat na podniky a na tržní mechanismus; jak budou vypadat zisky investorů investujících do ropných společností při postupně klesajících zásobách neobnovitelných zdrojů; a jaké dopady na životní prostředí, migraci lidí a mezinárodní vztahy bude mít snaha zpeněžit zbývající zásoby neobnovitelných zdrojů.

Životní úroveň

By Facundo Alvaredo, Lucas Chancel, Thomas Piketty, Emanuel Saez, and Gabriel Zucman

Global inequality dynamics : new findings from WID.world

Dynamika globálních nerovností : nové poznatky z databáze WID.world

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 404-409

Autoři se zabývají příjmovými nerovnostmi a nerovnostmi v bohatství ve světě, soustředí se přitom na vývoj v USA, Číně, Francii a Velké Británii (zkoumáno je ale i Německo a Japonsko). Východiskem byla databáze WID.world (World Wealth and Income Database), která vznikla v prosinci 2015 a do níž byla zakomponována starší databáze World Top Incomes Database. Příjmy nejbohatší skupiny lidí v posledním desetiletí vzrostly, stejně jako bohatství těchto osob. Existují nicméně rozdíly v tom, do jaké míry k tomu v různých zemích došlo, pravděpodobně tedy bude záležet na institucionálním nastavení v daných zemích, i na konkrétních opatřeních specifických pro tyto země. Autoři plánují projekt WID.world dále rozvíjet. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další příspěvky k tématům nerovností (v různých souvislostech) viz sekce na s. 369-387, 388-403 a 410-435.

Jan Hospodka, Ondřej Buben, Jiří Šimůnek, Monika Randáková

Oddlužení v České republice : příjmy dlužníků, výše jejich dluhu a struktura věřitelů

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 25, (2017) č. 2, s. 34-44

Osobní bankrot (oddlužení) je způsobem řešení úpadku dlužníka, který ve zvýšené míře zohledňuje sociální aspekty před ekonomickými hledisky. V porovnání s konkurzem je smyslem oddlužení prominutí části celkového dluhu a také restrukturalizace jeho splátek tak, aby bylo pro dlužníka reálné dluh splatit. Článek seznamuje s výsledky výzkumu fyzických osob podstupujících proces oddlužení v devíti krajích ČR a jejich vzájemného porovnání s ohledem na demografickou strukturu obyvatelstva. O každém dlužníkovi byly zjišťovány informace týkající se jeho příjmů, výše dluhu a struktury jeho věřitelů. Pracovalo se s hypotézou, že více než 90 % dlužníků má část svého dluhu vůči nebankovním institucím. Zjištění ukázala, že výsledky jednotlivých krajů si jsou ve všech zkoumaných kategoriích velmi podobné, nedochází mezi nimi k vážným odchylkám a že existuje korelace mezi výší příjmu a výší dluhu. -- Regionální pohled na dlužníky viz Právní rádce č. 7-8/2017, s. 51.

Splátky sužují většinu českých rodin

Profi poradenství & finance, Sv. 5, (2017) č. 6-7, s. 36

Stručné shrnutí průzkumu finanční situace domácností v ČR zaměřeného na finanční zajištění domácností, jejich zadlužení a schopnost splácet finanční závazky. Dále pohled na příjmy a na ohrožení příjmovou chudobou v domácnostech seniorů i na dopad chudoby na děti. -- K tématu viz také příspěvek na s. 13.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 131 (11.7.2017)

Chudší kraje dostanou miliardy: vláda schválila pomoc pro bývalé Sudety - mimořádné dotace pro Ústecký, Karlovarský a Moravskoslezský kraj (s. 1); Život v Česku se prodlužuje: za poslední čtvrtstoletí vzrostla v tuzemsku délka života o více než sedm let. Češi si tak hned po Estoncích polepšili nejvíc ze všech evropských zemí, i tak ale zůstávají pod průměrem - předpokládaná délka života (s. 2).

Ostatní

Angela Merkel ; rozhovor vedli Miriam Meckel, Beat Balzli

"Ich habe noch nie gezittert"

"Ještě nikdy jsem se netřásla"

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 27, S. 26-30

Rozhovor s německou kancléřkou o strategii proti Donaldu Trumpovi, o papeži, expanzivní Číně, skupině G20 a chybě německého automobilového průmyslu.

Vít Hloušek and Lubomír Kopeček

Entrepreneurial parties : a basic conceptual framework

Podnikatelské strany : základní konceptuální rámec

Politologický časopis = Czech Journal of Political Science, Vol. 24, (2017) No. 2, p. 83-91

Autoři představují koncept tzv. podnikatelských stran (entrepreneurial parties), které vznikají a zažívají vzestup v zemích střední a východní Evropy. Tento koncept následně zasazuje do odborné diskuse v politické vědě týkající se rostoucího propojování stranické politiky se soukromým podnikáním. Podnikatelská strana je v článku definována jako uskupení, za jehož vznikem stojí osobní iniciativa jeho lídra, který stranu používá jako svůj osobní nástroj a udržuje si v ní rozhodující vliv. Zároveň taková strana nevznikla z aktivit sponzorů, sociálních hnutí ani odštěpením od již existující parlamentní frakce. - Poznámky. -- Podrobněji k tématu podnikatelských stran ve střední a východní Evropě viz ostatní články v čísle.

Patrik Klimko

The economic impact of mega sports events

Ekonomický dopad velkých sportovních událostí

Ekonomické rozhledy, Vol. 46, (2017) No. 2, p. 149-159

Studie přináší porovnání ekonomických dopadů čtyř olympijských her: v Sydney v r. 2000, v Athénách v r. 2004, v Pekingu v r. 2008 a v Londýně v r. 2012. Zaměřuje se na náklady her ve vztahu k HDP, na dopad na vývoj HDP, na přímé i nepřímé výdaje spojené se sportem i na průměrné náklady na jednoho atleta. Autor zjišťuje, že ve všech zkoumaných zemích zaznamenali v souvislosti s přípravou a organizací olympiády následný pokles HDP, a že zejména pro řeckou ekonomiku byla olympiáda obrovskou zátěží pro veřejný rozpočet. Z hlediska nákladů na atlety byla nejdražší londýnská olympiáda.

By Wendy A. Stock

Trends in economics and other undergraduate majors

Trendy v ekonomii a dalších specializacích na bakalářské úrovni vysokoškolského studia

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 5, p. 644-649

Autorka v článku zjišťuje, jak se v USA v letech 2001-2014 vyvíjel počet studentů, kteří si jako svou hlavní či vedlejší specializaci na bakalářské úrovni studia (undergraduate level) zvolili ekonomii. Výběr specializace může mít vliv na přístup k řešení problémů v pozdějším životě i na šíření "ekonomického způsobu myšlení" napříč ekonomikou. Ve zkoumaném období byl podíl studentů, kteří si jako svou hlavní specializaci (first major) vybrali ekonomii (a příbuzné disciplíny, jako např. politologii či podnikání), spíše stabilní. Roste nicméně zájem o ekonomii jako o vedlejší obor (second major); a to jak celkově, tak i mezi příslušníky etnických menšin a mezi ženami. V případě dvojí

specializace je dále výhodnější volit si odlišné obory (např. medicínu a ekonomii), než specializaci ve dvou příbuzných oborech. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které je sborníkem příspěvků ze 129. setkání Americké ekonomické asociace v lednu 2017. Další články k tématu "The Economics Major: Present and Future" viz s. 650-664.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 28

Daňové desatero - téma čísla s radami, jak se ubránit berňáku, a s dalšími otázkami spojenými s fungováním finanční správy (s. 12-23); Úředníci bojují se soukromníky o vládu nad veřejnými zakázkami - Národní elektronický nástroj (s. 38-39); Pojišťovny musí více platit majitelům nabouraných aut, rozhodl soud: pojistky mají kryt i ztrátu hodnoty auta po nehodě. Získat plné odškodnění ale není pro řidiče snadné - povinné ručení (s. 52-53).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 29

Jak refinancovat hypotéku - téma čísla o možných úsporách při refinancování úvěrů na bydlení a o postupu i rizikových momentech (s. 12-21); Věrnost značce upadá, Češi chtějí hlavně větší a lepší auto - lidé přeseďadají do SUV a přestávají důvěřovat naftě. Zároveň ale tvrdí, že si hlídají provozní náklady (s. 35-37); Francouzská minimální mzda platí i pro Čechy na služební cestě: nedodržování pravidel pro vysílání pracovníků za hranice evropské státy trestají vysokými pokutami (s. 50-53).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 30

Koruna vyhrává nad eurem - téma čísla o problematice přijetí společné měny v ČR (s. 12-20) a související článek na s. 21-23; Loterií proti daňovým únikům: česká snaha motivovat výherní loterii zákazníky, aby vyžadovaly při nákupu účtenky, není ve světě ojedinělá - účtenkové loterie na Slovensku, v ČR a jinde ve světě (s. 32-33); Po říjnových volbách půjde Česko doprava (s. 38-39); Konec tajností. Brusel chce zlepšit ochranu citlivých dat o Evropanech - nařízení GDPR (s. 50-53).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2017, č. 28

Čekání na Gatese: nejbohatší Češi a Slováci zakládají vlastní nadace a učí se filantropii. Zatím vede vzdělávání a kultura (s. 10-14) a Jsme jako ovce: rozhovor s Ivanou Tykač (s. 18-21) - téma čísla o dobročinnosti v Česku; Bohatý se závazky: i bohatí klienti bank s vlastním majetkem si nyní berou půjčky. Dostanou je totiž levněji než ti chudší (s. 30); Drahý strašák z Bruselu: za necelý rok začnou platit revoluční změny v ochraně osobních údajů - GDPR (s. 34-35); Hon na Sorose - filantrop G. Soros (s. 40-41); Podle Carnegieho vzoru: dárcovství má hluboké historické kořeny a pomáhá legitimizovat tvorbu bohatství - pohled M. Zámečnicka (s. 46-47).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2017, č. 29

Nejmladší z rodu Baťů - rozhovor s Thomasem Archerem Baťou o budoucnosti značky (s. 16-21) a Pán bot - vzpomínka na Tomáše Baťu a jeho podnikání (s. 22-23); Oběti úspěchu: vláda posílá tři miliardy na Rychnovsko, které nezvládá boom svých firem - Kvasiny (s. 26-29); A teď dostanete občanky: přes tři miliony občanů EU v Británii jsou nyní "hrací kartou" Theresy Mayové. Polovina uvažuje o odchodu z Británie (s. 36-37); Regulace hypoték naráží na odpor: snaha České národní banky o větší regulaci hypotečního trhu se nelíbí developerům ani politikům (s. 45).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2017, č. 30

Česká baterie budoucnosti: společnost HE3DA, která vyvinula unikátní úložiště energie, chce na konci roku 2018 vyrábět stejnou kapacitu průmyslových baterií jako globální lídr Tesla (s. 14-15) a související článek na s. 10-13; Srdce v Německu, rozum ve Skandinávii - největší zbrojní zakázka posledních 20 let - transportéry (s. 32-33); Stará skvělá Evropa: předpovědi o soumraku Evropy se nenaplnují. Proč je v Česku tak těžké si přiznat, že vývoj jde správným směrem, jsme

konkurenceschopní a máme se lépe než dřív? (s. 36-38); Írán, země nevyužitých příležitostí: vztahy Západu s perskou mocností se oteplují, čeští exportéři ale stále narážejí na řadu problémů (s. 43).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2017, č. 31

Klíčky před berňákem: příběhy slavných, jimž to nevyšlo, včetně jejich originálních strategií - daňové úniky a optimalizace slavných osobností (s. 10-16) a související komentář na s. 3; Odcházení Aleny Vítákové - z vedení ERÚ (s. 22-26); Bitva o duši Evropy: polský prezident se vzepřel diktátu vlastní strany (s. 32-34); Konečná, vystupovat. Bankovní rada ČNB bude rozhodovat, zda udělá další, a to klíčový krok k utažení měnové politiky a návratu k normálním poměrům. Neměla by váhat - komentář P. Párala (s. 39); Kdo v Evropě zchudl a kdo zbohatl - makroekonomický pohled M. Zámečnicka na změny v HDP a paritě kupní síly v zemích eurozóny a ostatních státech EU (s. 40-41).

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 137 (19.7.2017)

Nový zákon zvýší bezpečnost plateb kartou a zakáže obchodníkům chtít za ně poplatek - návrh nového zákona o platebním styku (s. 5); Portugalsku se pod vedením socialistického premiéra ekonomicky daří (s. 7); Bitcoinu hrozí rozdělení na dvě měny. Přerušte s ním obchody, radí experti (s. 13); Poslední daňové změny už platí, nové přijdou po volbách - přehled (s. 18) a komentář na s. 19.

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 15 (2017), č. 6

Některé otázky právního postavení vedoucího příspěvkové organizace obce (s. 3-7); Pověřenec pro ochranu osobních údajů - nařízení GDPR (s. 8-11); Šikanózní podání podle zákona o svobodném přístupu k informacím (s. 23-25); Vybrané problémy výchovy a vzdělávání z pohledu DPH (s. 26-30).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih.....54

Daně.....	54
Ekonomické vědy. Ekonomie	55
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	56
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	56
Informatika. Počítače	57
Obchod. Cí. Mezinárodní finance	57
Podnik a podnikání.....	58
Právo.....	58
Statistika. Demografie. Sociologie.....	60
Účetnictví	61
Veřejná správa.....	61
Veřejné finance. Rozpočet	61
Zemědělství	62
Ostatní	62

Daně

28857

Jiří Dušek

Daně z příjmů 2017 : přehledy, daňové a účetní tabulky

Praha : Grada, 2017, 206 s. : il.

Stručný a názorný výklad nejpoužívanějších paragrafů zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. První část publikace tvoří přehledy, které komplexně a stručně uvádějí to nejdůležitější k danému problému zákona, včetně odkazů na související předpisy. V druhé části publikace jsou zařazeny praktické daňové a účetní tabulky. Do přehledů jsou zahrnuty také odkazy na DPH i účetnictví. Právní stav publikace je k 1.1.2017. - 12. vyd. - Obsahuje přílohy. - ISBN: 978-80-271-0421-5 (brož.)

28705VII

Václav Benda; kolektiv autorů

DPH u přeshraničních služeb; Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních, 2017, 64 s.

Výklad aktuálních pravidel pro vymezení předmětu daně při poskytování služeb, vyplývající z předpisů EU. Výklad pravidla pro stanovení místa plnění, pravidla pro přiznání daně v případě přijetí služby od osoby neusazené v tuzemsku, poskytnutí služby s místem plnění mimo tuzemsko a pravidla pro uplatňování DPH ve zvláštním režimu jednoho správního místa u digitálních služeb. V druhé části publikace jsou zveřejněna stanoviska k dotazům z praxe. V tomto čísle např. možnost tvorby rezervy na opravu budovy, správné účtování o nákladech a výnosech, daňové opravné položky k pohledávkám nepřihlášeným do insolvenčního řízení, fakturace zboží aj. - ISBN: 978-80-87367-79-7 (brož.)

28836

Tomáš Strémy, Natália Hangáčová

VAT frauds (carousel frauds)

Podvody s DPH (karuselové podvody)

Praha : Leges, 2017, 135 s.

Publikace se věnuje aktuálním otázkám přeshraniční ekonomické kriminality, zejména podvodům s DPH s důrazem na karuselové podvody. Popisuje různé systémy podvodu s DPH, právní předpisy Evropské unie, pokud jde o daně z přidané hodnoty a fungující systém DPH v rámci členských států Evropské unie a zdůrazňuje řešení navrhané Evropskou komisí, tj. Akční plán pro DPH. Autoři pečlivě zkoumali spolupráci mezi členskými státy EU, rozdílů v právních definicích trestných činů ve vnitrostátních právních předpisech, jakož i definované ekonomické trestné činy spojené se zneužitím systému DPH podle slovenského trestního zákona č. 300/2005 Sb. Nástroje administrativní spolupráce byly vypracovány tak, aby poukazovaly na slabiny, které by mohly pomoci zlepšit současný systém DPH, který podstupuje významné změny z důvodu globalizace, dramaticky se vyvíjející ekonomiky, politických změn a agresivních obchodních modelů. Z tohoto důvodu byly přidány kapitoly zahrnující směrnici o elektronickém obchodu, elektronickou fakturaci a obchodování s uhlíkovými úvěry, které jsou často předmětem podvodů. Byl zjištěn nedostatek ukazatelů týkající se podvodů uvnitř Společenství, včetně podvodů v rámci Společenství, které se týkají chybějících obchodníků, a nedostatečné spolupráce mezi členskými státy a vnitrostátními orgány, avšak byly také zkoumány úspěšné případy, např. JIT VERTIGO včetně velmi úspěšných koordinačních center Eurojustu. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7502-201-1 (brož.)

28863

Matej Kačaljak

Vybrané trendy vo výbere daní a možnosti ich právnej reflexie na Slovensku

Bratislava : Wolters Kluwer [SR], 2017, 89 s.

Globalizace a digitalizace představují významné megatrendy, které podstatným způsobem mají vliv i na výběr daní ve světě. Ve světových ekonomikách už jsou rozvinuté iniciativy související s adaptací systémů výběru daní na třetí tisíciletí, které podstatným způsobem přehodnocují dosud zažité procesy a postupy. Příkladem je projekt BEPS realizovaný v gesci OECD. Cílem publikace je poskytnout souhrn závěrů ze zahraniční vědecké literatury a poznatků aplikační praxe k vybraným trendům ve

výběru daní, doplnit k nim slovenský ekonomicko-právní kontext a identifikovat oblasti, kde existuje potenciál pro promítnutí těchto závěrů a poznatků do slovenského prostředí. Publikace je primárně určena pro vědecké pracovníky zaměřující se na oblast daňového práva, ale i pro další profesionály, kteří se věnují procesům výběru daní. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-88168-643-6 (Wolters Kluwer; brož.)

28833

[Veronika Dvořáková, Marcel Pitterling, Hana Skalická]

Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2017

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 331 s.

Základní principy daně z příjmů fyzických a právnických osob. Metodika stanovení základu daně a daňové povinnosti fyzických a právnických osob. Principy uplatnění nezdanitelných částí základu daně a položky snižující základ daně. Slevy na dani. Principy posuzování daňové účinnosti vybraných výdajů (nákladů) např. finanční leasing versus nájem, pravidla nízké kapitalizace. Transformace výsledku hospodaření na základ daně poplatníka. Specifické daňové případy u právnických osob. Základní principy zdaňování cenných papírů. Výklad je propojen řadou praktických a názorných příkladů. - 2. aktualiz. vyd. - ISBN: 978-80-7552-538-3 (brož.)

Ekonomické vědy. Ekonomie

28840

Graham Elliot, Allan Timmermann

Economic forecasting**Ekonomické prognózování**

Princeton : Princeton University Press, c2016, xiv, 552 s. : tab., grafy, vzorce

Ekonomické prognózování zahrnuje výběr jednoduchých, ale robustních modelů, které nejlépe přibližují velmi složité a vyvíjející se procesy generující data. To představuje pro výzkumné pracovníky jedinečné výzvy v řadě praktických prognostických situací, od prognóz rozpočtových deficitů a hodnocení finančního rizika až po předpovědi inflace a výnosů na akciovém trhu. Kniha představuje komplexní a jednotný přístup k posouzení nákladů a přínosů různých metod, kterými v současné době prognostici disponují. Text se zabývá prognostickými problémy z pohledu teorie a odhadu rozhodování a demonstruje hluboké důsledky tohoto přístupu na to, jak chápeme výběr proměnných, odhad a kombinační metody pro prognostické modely a jak hodnotíme výsledné prognózy. Bayesiánské i nebayesiánské metody jsou pokryty do hloubky, stejně jako řada špičkových technik pro vytváření prognóz bodů, intervalů a hustoty. Kniha obsahuje detailní prezentace a empirické příklady řady prognostických metod a ukazuje, jak generovat prognózy za přítomnosti velkoobjemových sad předpovědních proměnných. Autoři věnují zvláštní pozornost tomu, jak chyba odhadu, modelová nejistota a nestabilita modelu ovlivňují výkon prognózy. - Příl. - ISBN: 978-0-691-14013-1 (váz.)

28867

George A. Akerlof, Robert J. Shiller ; překlad: Aleš Lisa

Jak se loví hlupáci : ekonomie manipulace a klamu : nenechte sebou manipulovat

Praha : Management Press, 2017, 264 s.

Autoři publikace, nositelé Nobelovy ceny za ekonomii, zpochybňují klasickou tezi moderní ekonomie, tradovanou již od dob Adama Smithe, že neviditelná ruka trhu vždy přináší materiální blahobyť. Na mnoha příkladech dokládají, že trh může být jak prospěšný, tak může člověku i škodit, protože není imunní vůči využívání triků a pastí, jež z lidí dělají hlupáky. Autoři se zabývají moderními způsoby podvodného jednání a psychologickým nátlakem, tzv. lovem na hlupáky. V jejich pojetí je hlupákem ten, kdo z jakéhokoli důvodu "spolkne návnadu" a nechá se chytit (např. při koupi nemovitosti, nabídkách farmaceutických a potravinářských firem, nabídkách finančních trhů a reklamních a marketingových agentur). Lidé dělají věci, jež jsou v zájmu toho, kdo loví a ne toho, kdo je loven. Publikace je studií o manipulaci, podvádění, vlivu peněz, roli politiky a také o tom, jak se těmto nekalým praktikám bránit. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7261-478-3 (brož.)

28861

Richard H. Thaler ; [přeložil Jan Kalandra]

Neočekávané chování : příběh behaviorální ekonomie

Praha : Argo, 2017, 377 : il.

Knih je chronologickým i tematickým mapováním vývoje nového přístupu k ekonomii, oboru behaviorální ekonomie, která zohledňuje lidskou iracionalitu, neinformovanost i faktory psychologické povahy. Vývoj této ekonomické teorie je zmapován od roku 1970 až po současnost. Behaviorální ekonomie neodpovídá ústřední ekonomické teorii, podle které se člověk chová a rozhoduje tak, aby po racionální úvaze maximalizoval svůj prospěch. Lidé se nechovají přísně racionálně - dělají chyby, jsou ovlivňováni předsudky atd. Přístup Thaler a jeho kolegů není zaměřený na popis abstraktních ekonomických sil, ale na každodenní reálné situace. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-257-2121-6 (Argo ; váz.)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

28862

Miroslav Singer, Petr Kolář

Jak shodit kila a oslabit korunu

Praha : PRESCO GRUP, 2017 223 s. :il.

Ohlédnutí předního českého ekonoma a bankéře. M. Singer byl v letech 2005 až 2010 člen bankovní rady a viceguvernér ČNB, v letech 2010 až 2016 guvernér ČNB. Čtivě popisuje události, které formovaly jeho osobnost i důležité události, které zažil ve své kariéře. Připomíná významné osobnosti ekonomického, politického a společenského světa posledních třiceti let. Nabízí svůj pohled na tři české prezidenty, většinu polistopadových premiérů i pohled na některé spolupracovníky z oblasti ekonomie a bankovníctví. V další části vysvětluje, proč centrální banka pod jeho vedením přistoupila k oslabení národní měny a vyjadřuje se k některým ekonomickým otázkám. Uvádí svůj názor na budoucnost EU. Hodnotí ne vždy korektní činnost médií. Shrnuje i své manažerské zkušenosti. Vedle toho Singer píše o svém soukromí (o oblíbené hudbě, vztahu k vínu nebo o tom, jak se pere s nadváhou). - 1. vyd. - ISBN: 978-80-87034-52-1 (váz.)

E-9596

Ministerstvo financí ČR, oddělení Analýzy finančního trhu

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2016

Praha : Ministerstvo financí ČR, 2017, 114 s. : il.

Každoroční zpráva analyzuje nejdůležitější změny v jednotlivých sektorech finančního trhu v uplynulém roce v kontextu delšího sledovaného období a naznačuje trendy pro další období. Je sestavena z částí: makroekonomická situace a vnější vztahy, prostředky použitelné na finančním trhu, struktura úspor domácností, institucionální pohled na finanční trh, úvěrové instituce a ostatní poskytovatelé financování aktiv, kapitálový trh, pojišťovny, penzijní systém. Poslední oddíl mapuje aktivity MF a legislativu v oblasti finančního trhu. Data uvedená v této zprávě jsou z dubna 2017. - Příloha obsahuje doplňující tabulky. - ISBN: 978-80-7586-001-9 (brož.)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

28866

Jindřich Soukup a kol.

Konkurenceschopnost zemí Visegrádské čtyřky v rámci EU

Praha : Management Press, 2017, 182 s. : il.

V úvodní části monografie je analyzován ekonomický růst a rozvoj z hlediska endogenních modelů růstu (zejména z AK modelů) od roku 2000 do současnosti. Z teritoriálního hlediska jde o analýzu ekonomik ČR, Slovenska, Maďarska a Polska v kontextu s jejich členstvím v EU. Ve druhé části autoři sledují, jak technologický pokrok ovlivňuje hospodářský růst a jaký lze očekávat vliv technologického pokroku na národní konkurenceschopnost. Následující část obsahuje závěry analýz, které zkoumaly vliv lidského a fyzického kapitálu na hospodářský růst a na národní

konkurenceschopnost. Závěrečná část monografie se zabývá vazbou mezi národní konkurenceschopností a ekonomickým růstem vybraných zemí. Hlavní přidanou hodnotou monografie je aplikace myšlenek modelů endogenního růstu na podmínky střední a východní Evropy a jejich verifikace na datech zemí Visegrádské skupiny. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7261-500-1 (brož.)

E-9594

Společnost pro rozvoj silniční dopravy

Silniční síť : základ civilizace a prosperity : magazín Společnosti pro rozvoj silniční dopravy v ČR

Praha : Společnost pro rozvoj silniční dopravy, 2017, 95 s. : il.

Magazín vychází dvakrát ročně a informuje o rozvoji silniční dopravy v ČR. Po úvodním slově předsedy vlády B. Sobotky o plánovaném rozvoji a investicích do dopravní infrastruktury v roce 2017 následují další příspěvky. Hejtmané jednotlivých krajů hodnotí dopravní infrastrukturu svého kraje a problémy s jejím financováním a dalším rozvojem. Další články odborníků se zabývají využíváním podpory EU zdrojů v dopravě, financováním oprav silnic II. a III. třídy ve vlastnictví krajů, systémovým financováním dopravy včetně staveb a oprav komunikací, řešením podfinancování krajských silnic, elektronickým mýtným systémem, bezpečností silniční dopravy, využíváním solární energie v silniční dopravě, aktivitami ekologických spolků apod. Text je doplněn grafy a tabulkami.

Informatika. Počítače

28859

Manfred Spitzer ; [přeložila Iva Kratochvílová]

Kybernemoc! : jak nám digitalizovaný život ničí zdraví

Brno : Host, 2016, 388 s. : il.

Nárůst digitalizace ve všech oblastech života a její negativní následky, jako jsou stres, nadváha, poruchy soustředění atd. Dopady a změny životních zvyklostí působením médií. Autor na základě nejnovějších vědeckých výzkumů ukazuje, do jaké míry tento trend ohrožuje zdraví člověka. Informuje o rychle se šířících civilizačních chorobách, varuje před zdravotními riziky digitální techniky a vysvětluje, jak se před nimi chránit. Probíranými tématy jsou stopy v kyberprostoru, kyberzávislost, využívání a zneužívání osobních dat, kyberstres, kyberfobie, kyberchondrie, vliv digitálních technologií na děti a mladistvé, digitální nespavost, kybersex, digitální deprese a osamělost. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7491-792-9 (váz.)

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

28842

Maren Katharina Bode

Der IWF im Wandel - Rückkehr zu einem neuen System : der Umgang des Internationalen Währungsfonds mit zukünftigen Finanz- und Währungskrisen**Proměna MMF - návrat k novému systému : postup Mezinárodního měnového fondu při budoucích finančních a měnových krizích**

Tübingen : Mohr, c2017, xxxvi, 427 s.

Autorka se zabývá úlohou Mezinárodního měnového fondu v minulých, současných a budoucích finančních a měnových krizích. Pokouší se o zásadní zpracování tématu s cílem dosáhnout přiměřené reakční schopnosti MMF při budoucích krizích. Doporučuje „návrat k novému systému“. - Pozn. - ISBN: 978-3-16-155110-9 (brož.)

28851

Václav Kubišta a kolektiv

Mezinárodní obchod a migrace

Plzeň : Čeněk, 2016, 462 s. : il.

Cílem publikace je zmapování pohybu zboží, služeb, kapitálu a pracovních sil ve světové ekonomice, podchycení souvislostí a vazeb mezi jednotlivými činiteli mezinárodního obchodu. Kniha zachycuje změny v dynamice světové ekonomiky vyplývající z rychle se měnících podmínek v industrializačních

a globalizačních procesech v posledních dekadách. Tyto změny mají zásadní vliv na fungování světového trhu. Obsah publikace je rozdělen do oddílů mezinárodní obchod, obchodní politika v mezinárodních vztazích, mezinárodní kapitálové a měnové vztahy a mezinárodní pohyb výrobních faktorů. - ISBN: 978-80-7380-655-2 (Čeněk ; brož.)

28854

Kateřina Rozinková

Úspěšnost českých piv v zemích střední Evropy v době mezi dvěma světovými válkami

Praha : Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2016, 75 s. : il.

Studie hodnotí, jaké podnikatelské strategie a způsoby budování odbytišť používaly pivovarské podniky na meziválečném, zejména evropském trhu pivem. České podniky se na cizích trzích kromě často restriktivních celních zatížení či komplikovaného systému dopravních tarifů, musely vyrovnat rovněž se spory o ochranných známkách (zejména pils a budweiser). Studie mapuje historii významných pivovarských exportních lokalit v západních a jižních Čechách, na trzích zemí střední Evropy (Německo, Polsko, Rakousko) i mimo Evropu (Egypt), srovnává vzájemnou konkurenci českých a německých piv na třetích trzích a přibližuje roli pivovarských kartelů při řešení odbytu. - ISBN: 978-80-88018-10-0 (brož.)

Podnik a podnikání

28835

František Janatka a kolektiv

Podnikání v globalizovaném světě

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 336 s. : il.

Publikace nabízí široké spektrum informací o jednotlivých aspektech globálního podnikání. Těmi jsou problematika posouzení současných globalizačních tendencí v mezinárodním obchodu zbožím a službami, posouzení změn prostředí, trvale udržitelný a vyvážený rozvoj současné společnosti, digitální transformace podniku (vytváření sítí a rozvoj internetového obchodu), posouzení právních aspektů obchodního styku, systém financování a pojištění obchodních operací a rizik, problematika EU a její postavení v globálním světě, rostoucí význam logistiky, postavení bank a platební a zajišťovací nástroje používané v podnikání, ochrana rizik z odpovědnosti za výrobek v globalizovaném obchodě, řešení sporů v globálním podnikání, možnosti řešení globální nerovnováhy současného světa a scénáře možného budoucího vývoje globální společnosti. Samostatné kapitoly se věnují rozvoji podnikání českých společností na globálních trzích a organizaci nadnárodních a globálních společností na českém trhu. - Vyd. 1. - ISBN: 97880-7552-754-7 (brož.)

Právo

28841

editors Alexander J. Bělohávek, Naděžda Rozehnalová

Czech (& Central European) yearbook of arbitration. Volume VII (2017), Conduct of arbitration Česká (& střeoevropská) ročenka rozhodčího řízení. Díl VII (2017), Průběh rozhodčího řízení

Hague : Lex Lata, 2017, xiii, 445 s.

Ročenka sdružuje odborné články, knižní recenze a zajímavé odkazy zaměřené na mezinárodní právo veřejné, mezinárodní právo soukromé, právo EU, politologii a ústavní právo s nadnárodním přesahem. Tato publikace je věnována metodám a postupům při projednávání sporů, včetně dokazování. Cílem je zabývat se především (nikoliv ovšem jen) tím, jak se liší postupy v rozhodčím řízení od řízení před soudy. Rozhodčí řízení se svým charakterem a zejména účinky rozhodčích nálezů blíží rozhodnutím vydávaným soudy a jinými orgány veřejné moci. Díky smluvní autonomii stran i rozhodců a variabilitě standardů používaných v rozhodčím řízení však právě rozhodčí řízení disponuje potenciálem, který není vždy zcela využíván. Záměrem autorského týmu je tak podrobit především tuto autonomii a flexibilitu rozhodčího řízení analýze a představit širokou diskusi ohledně tohoto potenciálu. Obsahuje tyto články: Průběh rozhodčího řízení vedeného elektronickými prostředky; Etická pravidla vedení mezinárodního rozhodčího řízení; Důvěrnost materiálů použitých v průběhu

rozhodčího řízení; Zvyšování efektivity rozhodčího řízení: co a kdo pro to může udělat?; Arbitrabilita sporů z práva duševního vlastnictví; Důkazní břemeno v mezinárodním rozhodčím řízení; Zahajovací přednesy stran při projednávání sporů; Flexibilita rozhodčího řízení; Problematika vynutitelnosti splnění rozhodčího nálezu ve světle národních předpisů v mezinárodním rozhodčím řízení; Rozdíl v užití důkazu znalcem v mezinárodním rozhodčím řízení a v řízení před soudem; Autonomie sporných stran a rozhodce v průběhu rozhodčího řízení. Precedenční právo českých rozhodčích soudů. Rozsudky polského Nejvyššího soudu. - Pozn. - ISBN: 978-90-824603-6-0 (váz.)

28786

editors Alexander J. Bělohávek, Naděžda Rozehnalová

Czech yearbook of international law. Volume VIII (2017), Application and interpretation of international treaties

Česká ročenka mezinárodního práva. Díl VIII (2017), Aplikace a interpretace mezinárodních smluv

Hague : Lex Lata, 2017, xiv, 459 s.

Ročenka sdružuje odborné články, knižní recenze a zajímavé odkazy zaměřené na mezinárodní právo veřejné, mezinárodní právo soukromé, právo EU, politologii a ústavní právo s nadnárodním přesahem. Tato publikace se věnuje aplikaci a interpretaci mezinárodních smluv. Obsahuje tyto články: Fiktivní způsoby doručování v EU; Problematika aplikace a výkladu Mezinárodních smluv v systému e-komerce; Aplikace Evropské úmluvy o lidských právech a přístup ke spisům tajných služeb; O mezinárodně právní struktuře soutěžního práva: perspektiva EU; Výklad zásady předběžné opatření Orgánem pro řešení sporů Světové obchodní organizace (WTO) ve vztahu k dohodě SPS; Výklad pojmu „jiný trestný čin než ten, pro který byl subjekt zatčen“ v Evropském zatýkacím řádu: Evropský soudní dvůr PPU - Leymann a Pustovarov (C-388/08); Význam zásad mezinárodního práva pro výklad a uplatňování mezinárodních dohod; Rámcová úmluva o civilní obraně: Charakteristika jejího obsahu a použití; Několik úvah nad tzv. evolutivním výkladem mezinárodních smluv; Výklad článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve světle politiky zpřísněné migrace; Evropská úmluva o mezinárodní obchodní arbitráži jako standard pro nápravu chybných rozhodčích doložek; Přesná hranice mezi nepřímým vyvlastněním a legitimními státními zásahy v kontextu interpretace smluv o podpoře a vzájemné ochraně investic a rozhodovací praxe; Ústavní přezkum mezinárodních smluv; Výklad mezinárodních smluv uzavřených Evropskou unií a členskými státy; Aplikace a výklad smluv o dvojím zdanění podle Vídeňské úmluvy o smluvním právu; Výklad Úmluvy o řešení investičních sporů mezi státy a občany jiných států (1965) tribunálu ICSID; Účinnost mezinárodních smluv a úmluv na třetí státy. - Pozn. - ISBN: 978-90-824603-5-3 (váz.)

28860

Michal Nulíček ... [et al.]

GDPR - obecné nařízení o ochraně osobních údajů

Praha : Wolters Kluwer, 2017, xvi, 525 s.

Komentář k Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), tzv. obecnému nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). V komentáři jsou vysvětleny všechny pojmy a instituty nového nařízení. Výklad je strukturovaný dle jednotlivých článků nařízení: obecná ustanovení, zásady, práva subjektu údajů, správce a zpracovatel, předávání osobních údajů do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím, nezávislé dozorové úřady, spolupráce a jednotnost, právní ochrana, odpovědnost a sankce, ustanovení týkající se zvláštních situací, akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, závěrečná ustanovení. Výklad je též průběžně demonstrován na množství příkladů a situací, se kterými se správce nebo zpracovatel může setkat. Právní stav publikace je ke dni 30.4.2017. - Vyd. 1. - Kniha je dostupná také v ASPI a v elektronické podobě. - ISBN: 978-80-7552-765-3 (váz.)

28853

Petrov, Výtisk, Beran a kol.

Občanský zákoník : komentář

V Praze : C.H. Beck, 2017, LXII, 3053 s.

Výklad občanského zákoníku (zák. č. 89/2012 Sb.) v jednom svazku co nejpodrobněji zpracovává dostupné zdroje, zejména nová soudní rozhodnutí a část dosavadní judikatury. Prakticky zaměřený výklad se koncentruje na problémy a sporné otázky občanského práva. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7400-653-1 (brož.)

28834

Marek Fryšták ... et al.

Postavení úřední osoby v trestním právu

Praha : Wolters Kluwer, 2017, xvi, 312 s.

Vybrané teoretické i praktické hmotněprávní a procesněprávní aspekty v postavení úřední osoby v trestním právu. Úvodní část se zabývá pojmy odpovědnost právní, odpovědnost trestněprávní a úřední osoba. Následující kapitola je věnovaná trestným činům proti úředním osobám a trestným činům páchaným úředními osobami. Po historickém exkursu následuje popis předchozí a současné právní úpravy a popis jednotlivých trestných činů a jejich skutkových podstat. Další kapitola rozebírá jednotlivé kroky trestního řízení. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-622-9 (brož.)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

28701/1199

Daň z přidané hodnoty : velká novela zákona o DPH od 1.7.2017 : směrnice Rady EU o společném systému DPH, informace a sdělení Generálního finančního ředitelství : redakční uzávěrka k 19.6.2017

28701/1200

Daně z příjmů. Evidence tržeb : velká novela zákona o daních z příjmů od 1.7.2017 : zákon o rezervách, vyhlášky, pokyny a sdělení MF a GFŘ, přehled smluv o zamezení dvojího zdanění : redakční uzávěrka 19.6.2017

28701/1201

Daňový řád. Daňové poradenství. Finanční správa : velká novela daňového řádu od 1.7.2017 : vyhlášky, pokyny, rozhodnutí a sdělení MF a GFŘ : redakční uzávěrka 19.6.2017

28701/1198

Státní služba : velká novela zákona o státní službě od 1.6.2017 : kompletní soubor nařízení vlády a vyhlášek : obory státní služby, úřednická zkouška, placené překážky ve státní službě, organizace služebního úřadu, sladění osobního a rodinného života, rovnocennost zkoušek a odborných kvalifikací ... a další oblasti : podle stavu k 22.5.2017

Statistika. Demografie. Sociologie

28858

Igor Tomeš, Kateřina Šámalová (ed.) a kolektiv

Sociální souvislosti aktivního stáří

Praha : Karolinum, 2017, 254 s. : il.

Jednotlivé příspěvky monografie se zabývají sociálními problémy, které vyvolává stárnutí populace v Evropě a v ČR, a problémy podpory státu a společnosti stárnoucímu obyvatelstvu v nových podmínkách 21. století. Rozebrány jsou solidarita se stárnoucími lidmi, potenciál seniorů pro společnost, zdravotní stav ovlivňující kvalitu jejich života, koncept aktivního stáří v prostředí pobytových služeb pro seniory, hospicová péče, problémy bezdomovců, péče o zdraví seniorů. Závěrečný příspěvek předpovídá další vývoj v této oblasti. Sociální politika bude muset řešit nové výzvy, vyvolané nejen demografickými jevy, ale také digitalizací, globalizací i migrací obyvatelstva. Autoři z řad pracovníků Katedry sociální práce FF UK na základě analýz dospěli k řadě kritických závěrů. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-246-3612-2 (brož.)

Účetnictví

28856

Karel Šteker, Milena Otrusínová

Jak číst účetní výkazy : základy českého účetnictví a výkaznictví

Praha : Grada, 2016, 284 s. : il.

Základní principy českého účetnictví. Přehledný a praktický výklad, doplněný názornými příklady je rozčleněn do kapitol: Význam a základní prvky účetnictví, účetní zásady a principy; Právní úprava účetnictví; Dlouhodobý majetek; Oběžná aktiva; Vlastní kapitál; Časové rozlišení; Náklady a výnosy; Účetní uzávěrka a závěrka; Účetnictví bank, pojišťoven, nepodnikatelských subjektů a vybraných účetních jednotek. Text vychází z legislativy platné k 1.1.2016. - 2. aktualiz. a rozšíř. vyd. - Přílohy. - ISBN: 978-80-271-0048-4 (brož.)

28855

Vladimír Králíček

Zákon o auditorech : komentář

Praha : Wolters Kluwer, 2017, xvi, 176 s.

Komentované znění zák. č. 93/2009 Sb., zákona o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších zákonů. Komentáře k jednotlivým paragrafům jsou doplněny přehledy souvisejících ustanovení, předpisů a literatury. Právní stav publikace je k 1.1.2017. - 3. vyd. - ISBN: 978-80-7552-317-4 (brož.)

Veřejná správa

28864

Tereza Erényi, Diana Kantorová, Daniel Vejsada

Vyznejte se v zákoně o státní službě : podle právní úpravy k 30. listopadu 2016

Brno : BizBooks, 2017, 223 s.

Výklad zákona o státní službě a souvisejících právních předpisů pro státní zaměstnance a zájemce o vstup do státní služby. Publikace seznamuje s právy a povinnostmi při výkonu služby. Podává návod, jak postupovat při různých situacích, s nimiž se mohou v průběhu své služby zaměstnanci setkat. Dále kniha informuje o nových postupech při vzniku služebního poměru, přípravě na skládání obecné části úřednické zkoušky, o změnách v omezení práv státních zaměstnanců týkajících se vedlejší výdělečné činnosti či politické aktivity i o způsobech ukončení služebního poměru. - 1. vyd. - Otázky k obecné části úřednické zkoušky včetně klíče k řešení. - ISBN: 978-80-265-0607-2 (brož.)

Veřejné finance. Rozpočet

28837

František Svoboda a kolektiv

Ekonomika veřejného sektoru

Praha : Ekopress, 2017, 279 s. : il.

Výklad struktury veřejné správy, jejích funkcí a její ekonomiky. Učební text je rozčleněn do čtyř okruhů, které kopírují přibližné chronologické rozšiřování funkcí státu, tj. minimální stát, stát investující, pečovatelský a stát regulující a dotující. V první části je popsáno fungování veřejné správy, justice, vnější a vnitřní bezpečnosti státu. Druhá část se zajímá o technickou infrastrukturu a školství (stát investující). Sociální zabezpečení a zdravotnictví je popsáno v části o státu pečujícím. Stát regulující a dotující ovlivňuje oblasti životního prostředí, zemědělství, bydlení, kultury, církevních a náboženských společností a sportu. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-87865-35-4 (brož.; Ekopress)

Zemědělství

28838

Martin Pělucha, Viktor Květoň

Neoproduktivismus jako nové teoreticko-metodologické paradigma politiky rozvoje venkova EU

Praha : Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2017, 173 s. : il.

Politika rozvoje venkova, kritická reflexe jejího vývoje a analýza praktické aplikace této politiky v rámci EU a v ČR. Venkovské oblasti jsou v posledních dvou dekadách významně ovlivňovány celou řadou různých faktorů spojených s restrukturalizací ekonomiky (posilování služeb), globalizací a rozvojem informačních a komunikačních technologií. Studie představuje kritickou reflexi teoretických východisek, stavu a pojetí politiky rozvoje venkova, včetně rozboru souvislostí normativního konceptu územní soudržnosti. Specifický důraz je kladen na identifikaci charakteristik nově nastupujícího neoproduktivismu (označení pro nové pojetí podpory zemědělství). V analytické části jsou hodnoceny vybrané klíčové nástroje politiky rozvoje venkova ve vazbě na aspekty územní soudržnosti - komparace zemědělských a nezemědělských nástrojů. Pozornost je zaměřena na vyhodnocení podpory územní soudržnosti v rámci vybraných nástrojů politiky rozvoje venkova EU v ČR a to ve střednědobém horizontu. - Slovník vybraných použitých pojmů a definic. - ISBN: 978-80-88018-09-4 (brož.)

Ostatní

28865

Ludmila Mlýnková, Olga Macíková

Základy ekonomické španělštiny = Español para economistas

Brno : Edika 2017, 384 s. : il.

Praktická učebnice ekonomické španělštiny v mluvené i písemné podobě. 16 lekcí obsahuje výklad ekonomických témat, cvičení, podklady k nácviku aktivní konverzace a porozumění slyšenému textu, gramatický výklad s cvičeními a slovníček nových pojmů. Učebnice je vhodná pro přípravu ke zkoušce z obchodní španělštiny Madridské obchodní a průmyslové komory na úrovni B2. - 1. vyd. - Klíč ke cvičením. - ISBN: 978-80-266-1094-6 (brož.)

Odbor Rozvoj ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>

financial management, IWR, staff papers, Unes - účetnictví, neziskového sektoru, Ekonomický časopis, Iresor-economics, řívalo pro podnikání a zaměstnání
International VAT monitor, Finanz-Rundschau, Der Betrieb, Bulletin for international taxation, Bankovníctví, The Economist, Finansy, Soudní rozhledy,
Daňová a hospodářská kartotéka, Monatsbericht des BMF, Hospodářské noviny, Poradce veřejné správy, Daň a právo v praxi, EKO, Politická ekonomie, T
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, Clo-douane, European taxation, Euro, The Financial regulator, Ekonomická revue, Prague economic pap
/irtschaftsWoche, Umsatzsteuer-Rundschau, Daňový expert, Kapital, Praktický poradce v daňových otázkách, Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Obc
Právní rozhledy, Wirtschaft und Statistik, Voprosy ekonomiki, Geldpolitik & Wirtschaft, Ekonom, Financial Times, Právník, CEE Quarterly, Pojistné rozpr
Jččetnictví, Auszüge aus Presseartikeln, Národní pojištění, Bundesgesetzblatt, Statistiken - Daten & Analysen, Ekonomické rozhledy, Handelsblatt, Biatec
iscal studies, The International economy, Acta Oeconomica, Pragensia, Finance a úvěr, FinanzArchiv, Conjoncture, Finanční, daňový a účetní bulletin, Ot
Finanz-Rundschau, Právní rádce, Daň a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Journal of financial crime, Finanzmarktstabilitätsbericht, Journal of money